

kentli

dergisi

• ABANA • ADALAR • ALTINOVA • AMASRA • ANTALYA • AVANOS • AYDIN • BALÇOVA • BALIKESİR • BANDIRMA • BAYINDIR • BEŞİKTAŞ • BİLECİK • BURDUR • BURSA • ÇANKAYA • DARENDE • DENİZLİ
• DİDİM • DİNAR • EDİRNE • ERZURUM • GEBZE • GÖLCÜK • HATAY • ISPARTA • İNEGÖL • İSTANBUL • İZMİR • KADIKÖY • KADIRLI • KAHRAMANMARAŞ • KARESİ • KARŞIYAKA • KIRIKKALE • KIRŞEHİR
• KOCAELİ • MALKARA • MENTEŞE • MERKEZEFENDİ • MERSİN • MEZİTLİ • MUDANYA • MUĞLA • NİLÜFER • ODUNPAZARI • ORDU • ORTAHİSAR • OSMANCIK • OSMANGAZİ • OSMANİYE • PAMUKKALE
• PENDİK • SAMSUN • SANDIKLI • SERDİVAN • TEPEBAŞI • TOROSLAR • TRABZON • URLA • ÜRGÜP • YALOVA • YENİPAZAR

Ekolojik Kentler

SKB, Balıkesir’de buluştu

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, Balıkesir’de bir araya gelerek “Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam”ı konuştu.

“Özgün bir kent hayalimiz var”

Karesi Belediye Başkanı Yücel Yılmaz, modern ancak özgün ve geleneksel kimliğini yaşatan bir kent hayali olduğunu belirtti.

Yeni direktör Monika Kosinska ile söyleşi

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Direktörü Kosinska, Sağlıklı Kentler Birliği’nin, gelecek vizyonunu anlattı.

“Eşitsizlikler sona ermeli”

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, sağlıklı bireylerin yetişeceği projelerle kent ve birey arasındaki eşitsizliklere son verilmesi gerektiğini söyledi.

SAĞLIKLI BİR ŞEHİR, sadece demokrasilerde yaşar.

Şehirlere sağlıklı dokunuş

www.skb.org.tr

2005

www.skb.org.tr

Başkan'dan

Recep ALTEPE

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Değerli okurlar,

Kentli Dergisi'nin dopdolu yeni sayısı ile sizleri selamlıyoruz.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği üyesi belediyeler olarak gerek bireylerin gerekse kentlerin sağlığına katkı sağlamak için projelerimizi hayata geçirirken bunu yerel yönetimlerin önemli bir sorumluluğu olarak görüyoruz.

Sanayi devriminin ardından gelen teknoloji çağı hayatımızı hızlandırdı ve kolaylaştırdı. Her şey hızlı ve kolay olduğu kadar artık elimizin de altında. İşyerlerimizde tüm gün bilgisayarın başında mesai yaparken, hayatın yoğun temposuna yetişmek için de bireysel araç kullanımıyla hareket kabiliyetimizi önemli ölçüde yitirdik. Bugün obezite en büyük sorunlardan biri olarak karşımızda dururken bunun en önemli sebeplerinden bir tanesi de hareketsizlik. Sağlıklı Kentler Birliği olarak bu konuya dikkat çekmek için 2016 yılının ilk buluşmasını Balıkesir'de "Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam" konulu konferansla gerçekleştirdik.

Alanında uzman isimlerin sunumlarıyla katkı sağladığı konferansımızda gördük ki toplumumuzun yaklaşık yüzde 70-80'i hareketsiz bir yaşam sürüyor. Bu hareketsiz grup içinde gençlerin başta gelmesi ise ayrıca üzüldüğümüz bir nokta oldu.

Haftada en az 3 gün ki bunun her güne yayılması daha yararlı olmakla birlikte günde en az 30 dakika egzersiz yapmak vücudumuzu dinç tutmasının yanı sıra şişmanlık gibi birçok hastalığı da önleyiyor.

Yine konferansımızda 24. Olağan Meclis toplantımızı gerçekleştirdik. Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği başkan, encümen ve komisyon üyelerinin belirlendiği seçimde üye belediyelerimizin teveccühü ile yeniden başkan seçildim. Şahsım ve tüm ekip arkadaşlarım adına gösterdiğiniz güven için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Birliğimiz dün olduğu gibi yarın da sağlıklı kentler oluşturma yolundaki çalışmalarına devam edecek. Birlik olarak amaçlarımızdan biri de Birlik ailesini büyütmek. Yaptığımız çalışmalar ses getiriyor ki yeni belediyeler üyelik için başvuruda bulunuyorlar. Meclis toplantımızda Denizli'nin Merkezefendi, Afyonkarasigar'ın Dinar ve Sandıklı belediyeleri Birliğimizin yeni üyesi oldular. Böylece 60 olan üye sayımız 63'e çıkmış oldu. Üyelerimizden aldığımız güç ve sinerji ile Birliğimiz daha da ses getiren çalışmalara imza atacaktır. Ayrıca konferansımıza ev sahipliği yapan Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur ile Karesi Belediye Başkanı Yücel Yılmaz'a da sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Öte yandan bir sonraki buluşmamız ekim ayında Mersin'de gerçekleşecek. "Sağlıklı Kentler için Yenilenebilir Enerji" olarak konusunu belirlediğimiz konferansımızda sizlerle yeniden buluşmayı diliyorum.

Son olarak; bildiğiniz gibi 15 Temmuz'da demokrasimize, devletimize ve milletimize karşı illegal bir kalkışma yaşandı. Bu girişim, hükümetimizin ve Türk milletinin dik duruşu ve güçlü iradesiyle başarısız oldu. Demokrasiye, birlik ve beraberliğimize olan inancımızla ülkemizin daha aydınlık ve güzel günleri yaşayacağına inanıyorum.

Saygılarımla...

kentli

dergisi

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği adına,
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve SKB Başkanı
Recep ALTEPE

Yayın Direktörü (Sorumlu)

Murat AR

Genel Yayın Yönetmeni

Gonca YERLİYURT

Yayına Hazırlayanlar

Yunus İhsan ŞAHİN, Mustafa SEVİM,
Muhammed Furkan YURTSEVEN, Ercüment YILMAZ

Katkıda Bulunanlar

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Avanos Belediyesi,
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Bayındır Belediyesi,
Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi,
Denizli Büyükşehir Belediyesi, Dinar Belediyesi, Edirne Belediyesi,
Erzurum Büyükşehir Belediyesi, İnegöl Belediyesi,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi,
Kadıköy Belediyesi, Karesi Belediyesi, Karşıyaka Belediyesi,
Mezitli Belediyesi, Muğla Büyükşehir Belediyesi,
Nilüfer Belediyesi, Odunpazarı Belediyesi,
Ordu Büyükşehir Belediyesi, Pendik Belediyesi,
Samsun Büyükşehir Belediyesi, Tepebaşı Belediyesi

Editör

Nagihan GÖRKEN

Grafik Tasarım

Emine ÇİFTÇİ

Sayı Editörü

Prof. Dr. Cengiz TÜRE

Danışma Kurulu

Erdem SAKER, Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ,
Prof. Dr. Handan TÜRKÖĞLÜ, Prof. Dr. Nilüfer AKINCITÜRK,
Prof. Dr. Feza KARAER, Prof. Dr. Cengiz TÜRE,
Prof. Dr. Emine Didem EVCI KIRAZ, Doç. Dr. Emel İRGİL,
Doç. Dr. Alpaslan TÜRKKAN, Doç. Dr. İnci PARLAKTUNA,
Doç. Dr. Gül ATANUR, Yrd. Doç. Dr. Asım Mustafa AYTEN,
Araş. Gör. Mukaddes SÜRER

Yapım

Bursa Kiraz Halkla İlişkiler Ltd. Şti.
Kükürtlü Mah. Cevizli Sok. No: 1/6 Osmangazi / Bursa
Tel: 0224 232 20 40 • www.kiraziletisim.com

Baskı

Furkan Ofset
Yeni Yalova Yolu 6.km Panayır Mevkii No:490
Osmangazi/Bursa

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Tayakadın Mah. Doyuran Sok. No: 13 Osmangazi/Bursa
0224 235 23 99
www.skb.org.tr • skb@skb.org.tr

Yıl 7 • Sayı 24 • Temmuz - Ağustos - Eylül 2016

Yerel, süreli yayın.

ISSN 2146-0566

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği resmi yayın organı olan
Kentli Dergisi basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder.
Dergimizde yer alan yazı ve makaleler kaynak gösterilerek
yayınlanabilir. Makalelerin sorumluluğu yazarına aittir.
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin ücretsiz yayınıdır.
Üç ayda bir yayınlanır.

Ulaşılmayan engelli kalmıyor

Büyükşehir Belediyesi, Antalya'yı mahalle mahalle dolaşarak,
engelli bireyleri tespit ediyor, sorunlarını dinliyor. Çalınan
her kapı engelli vatandaşları hayata bağlıyor.

24

Çocukların gözünden 'daha temiz bir Bursa'

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin Dünya Çevre Günü
kapsamında düzenlediği resim ve mektup yarışmasında
dereceye giren öğrenciler, ödülleri kavuştu.

26

Denizli daha da temiz olacak

Büyükşehir Belediyesi, "Türkiye'nin En Temiz
Kenti" unvanına sahip Denizli'de doğa ve
çevreye yönelik yatırımlarını sürdürüyor.

28

Dev çevre yatırımı hizmette

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin dev çevre
yatırımlarından biri olan Büyükşehir Belediyesi
Atıksu Arıtma Tesisi'nin açılışı yapıldı.

29

"Engelsiz" sinema keyfi

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Engelliler Haftası'nda "Beni
de görüyor musunuz?" temasıyla düzenlediği "Ayrımsız
Sanat/İzmir Engelsiz Sinema Günleri" büyük ilgi gördü.

31

Toplu ulaşım araçları artık daha temiz

Muğla Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı
bünyesinde hizmet veren 245 toplu ulaşım araçlarında rutin
temizliklerin yanında dezenfekte çalışmaları da yapılıyor.

32

Bu sayıda

Yeni direktör Monika Kosinska ile söyleşi	9
Balıkesir'de hareketli yaşama dikkat çekildi	12
SKB, kurumsal karbon ayak izini belirledi	16
Ayakta Kal, Hayatta Kal	17
Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Kopenhag'da	18
Kıbrıs'ta gündem "sağlıklı" şehirler	20
SKB'ye ziyaret	22
SKB, Mersin'de buluşacak	23
Engellilerin yüzü gülüyor	25
Bursa ve Fransa'dan enerji verimliliği işbirliği	27
İBB bütçesinin yüzde 36'sını çevre yatırımlarına ayırıyor	30
Fidanlar toprakla buluştu	33
Büyükşehir'den en özel destek	34
Doğa dostu kentler	36
"Kent ve birey arasındaki eşitsizlikler sona ermeli"	42
Mis kokulu festival	46
Gençlere taş çıkardılar	47
Yeni nesil belediyeçilikle ekolojik kent olmak	48
Hedef yaşanabilir kentler	49
Başkan'dan çocuklara bisiklet	50
Ekokent İnegöl için yaşam biçimi oluyor	51
Kadıköy ağaçlandırılıyor	52
Yeşil bina semineri	53
Mezitli'nin rengi 'mor' havası 'temiz'	54
Nilüfer'den ekolojik tarım hamlesi	55
Odunpazarı'ndan ekolojik yansımalar	56
Türkiye'nin ilk onaylı Atık Getirme Merkezi	57
"Modern ve gelenekseli yaşatan özgün bir kent hayalimiz var"	58
Dünyanın en çevre dostu 5 kenti	66
Yeşil kentler	68
Ekolojik siz biz	72
Ekolojik dengeye uyumlu yaşam alanları için destekler	73
İşlevini yitirmiş kentsel endüstri alanları için peyzaj stratejileri	74
Bursa'da ekolojik şehir olmaya dönük yaklaşımlar	76
Ekolojik Yerleşme Planlaması ve Tasarımı: Eskişehir Kocakır Rezerv Yapı Alanı	79

Murat AR

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü

Yaşanabilir bir dünya için...

Merhaba,

insanlık tarihi, bir gelişim sürecidir. Her devir bir sonrakinin temelini oluşturmuş, insan daha iyisini, daha güzelini bulmak için arayışa girmiş, bu uğurda yollara düşmüştür. Göçebelik, insanoğlunun en eski hayat tarzıdır. Her ne kadar yerleşik hayata geçmiş gibi görünsek de aslında tüm medeniyetlerde ve bugün toplumlarda göçebelik devam ediyor. Eğer öyle olmasaydı köylerden kasabalar, kasabalardan kentler ve kentlerden de bugün metropolit şehirler oluşmazdı. İnsanlar göç etmeye ve çevresini genişletmeye halen devam ediyor. Bu gelişim, elbette hayatlarımızı kolaylaştırmakta ancak diğer yandan bir tahribat da yaratmaktadır. Çünkü denklemde bir eşitsizlik söz konusudur. O da artan ihtiyaçlarımız karşısında maalesef doğal kaynaklarımızın sınırlı olmasıdır. Zaten ekonomi bilimi de bu eşitsiz denklemden doğmamış mıdır?

İnsanlar çoğaldıkça toplum da büyümüş kentler de buna bağlı olarak gelişmiştir. Yani aslında kentler de sürekli yenilenen birer sosyal metabolizmadır. Sanayi devrimine kadar olan süreçte daha merkezi yerleşim kuran toplumlar, hayatımıza giren makineler, üretimdeki hız, taşıtlar, ulaşım derken yayılmacı bir anlayışla kentlerin dışarıya doğru büyümesine neden olmuştur. Böylece başta tarım alanları da dahil olmak üzere birçok çevre unsuru için tahribat süreci başlamıştır.

20. yüzyılın başında kentlerde yaşayan nüfus yüzde 14 iken şimdi dünya nüfusunun yarısından fazlası kentlerde yaşam sürmektedir. Bugün her şeye çok hızlı ve rahat ulaşıyoruz, her şey elimizin altında. Tüketim çılgınlığı diye

bir kavram var artık hayatımızda fakat avucumuzun içinden kayıp giden de bir doğa var... Doğadan uzaklaştıkça ve ona zarar vermeye başladıkça bazı şeyler de ters gitmeye başladı. 2050 yılına kadar başta karbondioksit olmak üzere atmosfere salınan zararlı gazların artmasıyla küresel ısınmanın 1°C'den fazla olacağı öngörülüyor. Bunun başlıca nedeninin de kentleşme olduğu ifade ediliyor.

Bu gerçek karşımızda dururken 20. yüzyılın başında ortaya çıkan kompakt kent kavramı ve bu yönde atılan adımlar şimdi daha kıymetli birer model olarak değerlendiriliyor. Günümüzde daha çok ekolojik kent kavramını kullansak da ana tema aynı; doğayla barışık kent modelleri yaratmak ve hatta oluşturmak. Sürdürülebilir kent planlamasının de temelinde bu anlayış yatıyor zaten. Bu planlamada üç önemli unsur ön plana çıkıyor. Bunlar da öncelikle kentin kendi varlığını ekolojik yapının bir parçası olarak devam ettirmesi, kent kalitesinin artırılarak insan sağlığına katkı sağlaması ve bu doğrultuda kamu hizmetlerinin ve ortak kullanım alanlarının kalitesinin artması ve kaynakların etkin kullanımının yanı sıra en önemlisi ise kaynakların mümkün olduğunca geri dönüştürülebilmesi olarak belirtiliyor.

Ekolojik kentler, kompakt kentlerin tüm özelliklerini kapsar. Dünyada bu kavramla oluşturulmuş kent modelleri hayata geçerken ülkemizde henüz bu türde bir yerleşim modeli bulunmuyor. Kastamonu'nun Cide ilçesinin bu yolda attığı adımların ülkemiz için örnek olmasını temenni ediyoruz.

Gelecek sayımızda görüşmek üzere sağlıklıca kalın...

Prof. Dr. Cengiz TÜRE^{1,2}¹Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi²Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı

Ekolojik Kentler ve Yaşam Kültürü

Günümüzde sosyal bir organizmaya benzetebileceğimiz kentler; nefes alan, büyüyen, gelişen ve sahip oldukları karmaşık iç dinamikleriyle sürekli değişim gösteren yerleşim alanlarıdır. Her kente göre bu değişimin yönü farklılıklar göstermekle birlikte, kentli olmaktan çok nasıl bir kentte yaşadığımız bizler için daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Kentlileşme, sadece kırsal yerleşim alanlarına göre daha büyük bir arazi parçası üzerine fiziksel yerleşme değil, aynı zamanda ekolojik, toplumsal ve uyumsal bir değişim sürecidir. Bir kentteki gelişimin yönü, orada yaşayan insanların kentleşmeden, kentlileşme sürecine hangi oranda ulaştıklarına bağlıdır. Bu nedenle, canlı varlıkların birbirleriyle ve cansız çevreleriyle olan ilişkilerini inceleyen bilim dalı olan Ekoloji, günümüz dünyasında yeni bir yaşam kültürü olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu kültürün gelişmesinde yapılması gereken en önemli paradigma değişikliği ise, ekolojinin çevre kavramına indirgemesinden vazgeçilmesi olacaktır. Günümüzde, çevre kavramının sınırlılık duygusu veren algısından yararlanarak, doğaya yönelik yapılacak her türlü faaliyet masumlaştırılmaktadır. Oysa çevre kavramı, doğanın edilgen ve cansız bir nesne gibi algılanmasına yol açarak, üzerinde her türlü eylemin yapılabileceği bir varlık haline getirmektedir. Bu iki kavramın birbirinin yerine koyarak kullanılması, doğanın dilini ekoloji biliminin kulağıyla dinlemek yerine, birçok olayı doğal afet olarak tanımlayarak sonuçlarına katlanmayı öne çıkartmaktadır. Bu nedenle, dar kapsamlı çevreden

ziyade daha geniş kapsamlı olan ekoloji ve doğayı önemseyen kentsel yaşam kültürünün gelişimine yönelik çabaların gösterilmesi daha anlamlı olacaktır.

İnsan sadece doğanın içerisine fırlatılmış bir varlık değil, onunla birlikte var olan ve tekrar ona dönecek canlı bir özdür. Doğanın olanaklarını kullanarak bu özün yarattığı sosyo-kültürel gelişim; varlıktan bilgiye, bilgiden ahlaka, estetikten etiğe ve ekonomiden siyasete kadar çok çeşitli alanlarda görülmektedir. Öyle ki, insanlık kendini doğanın üstünde yaratılmış bir varlık, doğayı da tüm unsurlarıyla ayakları altına serilmiş bir öteki olarak algılamaya başlamıştır. İnsanoğlunun yarattığı bu kültür; gelişmişliğin bir simgesi olduğu gibi, yıkıcı etkileri bakımından da bozan, değiştiren, şekil veren bir araca dönüşmüştür. Toplumda hakim olan bu anlayış nedeniyle, kendi ihtiyacından daha fazla üretim yapabilen insanoğlu için ekonomik kazanımlar, yakın bir geçmişe kadar, ekosistemlerin korunmasına göre hep daha ön planda tutulmuştur.

Kentleşen insan ile doğa örüntüleri arasındaki ortaya çıkan bu olumsuz etkileşimler, giderek ekolojik yaşam kültürü adı verilen bu süreci daha da hızlandırmaktadır. Kulağa hoş gelen bir slogan olmaktan çıkarılması gereken bu anlayışın başarısı, sadece şehrin planlanması, bina stoku ve alt yapısında yapılacak uygulamaları değil, aynı zamanda kent sakinlerinin yaşam kültürlerinde, bu yönde sağlanabilecek değişimle doğru orantılıdır. Bu değişimin yönü ise ego-sentrik (ben merkezli) insandan, eko-sentrik (ekoloji merkezli) insana dönüşmektedir.

Şimdilik bizim tercihimize bağlı bir yaşam biçimi olarak algılanan bu

süreç, yakın gelecekte hepimiz için kaçınılmaz bir zorunluluk olacaktır. Ekonomi dünyasına da yön vermeye başlayan bu gelişmeler, ürünlerde ve hizmetlerde tümüyle ekolojik olmaktan, çevreye duyarlı olmaya kadar farklı tanıtımlarla insanların tercihine sunulmaktadır. İşte bu beklentiler, ekolojik bir kent olma anlayışına doğru gelişmektedir.

Giderek artan ekolojik farkındalığa bağlı olarak ortaya çıkmaya başlayan ekolojik kent anlayışı, dünyada ve ülkemizde hızla yaygınlaşmaktadır. Çünkü bir kentin ve o kentte yaşayanlar için sunulan ürünün ya da hizmetlerin ekolojik olması, onu ortaya koyanlar için önemli bir marka değeri

yaratmaya başlamıştır. Ekolojik kentlerin ve buna bağlı yaşam kültürünün yaygınlaşması ise sadece tüketim ve üretim alışkanlıklarımız konusunda değil, birçok alanda hem insan hem de ekosistem sağlığına önemli katkılar sağlamaktadır.

Bu sürecin doğru yönetilmesinde ise en önemli görev yerel yönetimlere düşmektedir. Yerel yönetimler, her ne kadar kendi iç dinamikleriyle en iyi olanı yapmaya çalışsalar da, bugün sahip olduğumuz gelişmiş iletişim teknolojileri, insanların diğer kentler hakkında daha çok fikir sahibi olabilmelerine imkân sağlamaktadır. Bu da toplumun, kendi yerel yönetimlerinden olan beklentilerini arttırmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma ve Sürdürülebilir Kentler Yaratmak gibi evrensel bir vizyonu ve yaşanabilir, sağlıklı şehirler için kentsel ve ekolojik/çevresel konularda eşitsizlikleri azaltmak, yoksulluk ile mücadele etmek, üye kentler arasında işbirliğini sağlamak, deneyimlerini paylaşmak ve güçbirliği oluşturmak gibi bir misyonu üstlenmiş olan Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, ülkemizde ekolojik kentlerin ve buna bağlı bir yaşam kültürünün gelişimine katkı sağlamaya öncülük etmeye devam edecektir.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Yeni Direktörü Monika Kosinska:

“Sağlıklı Kentler, geleceği şekillendirme konusunda benzersiz bir fırsata sahiptir.”

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Yeni Direktörü Monika Kosinska, 2050 yılında kentlerde yaşayan insan oranının yüzde 66'ya ulaşacağını öngördüğüne işaret ederek, “Şehirler tartışmasız sağlık ve refah konularındaki mücadelede en yaşamsal platformlar haline gelecektir. Bu yüzden Sağlıklı Kentler, geleceği şekillendirme konusunda sadece Avrupa’da değil tüm dünyada benzersiz bir fırsata sahiptir” dedi.

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Yeni Direktörü olarak görevi Agis Tsouros’dan devralan Monika Kosinska, Kentli Dergisi’nin sorularını yanıtladı.

Kosinska röportajda Sağlıklı Şehirler Ağı’nın yapısını, çalışmaları ve gelecek hedeflerini anlattı.

■ **Öncelikle yeni görevinizden dolayı sizi kutlarız ve başarılar dileriz. İsterseniz sizi biraz tanıyarak başlayalım röportajımıza...**

Çok teşekkür ederim. Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı’nın ve Sağlıklı Şehirler Hareketi’nin başardığı muhteşem işlerle dolu uzun tarihinin sağlam bir destekçisi olarak, böyle odak noktası bir göreve getirilmekten mutluluk duyuyorum. Bu hareketle ilk tanışmam yıllar önce İngiltere’de Liverpool şehrinde halk sağlığı konusunda çalışmaya başlamam ile gerçekleşti. Sağlıklı Şehirler’de odak noktası olmakla beraber, DSÖ Avrupa

Bölgesel Ofisi’nde Sağlıklı Yönetim Program Yöneticisiyim. 2014 yılından bu yana Avrupa Halk Sağlığı’nda çalışmaktayım ve Sağlıklı Kentler Ağı ile daha yakından çalışmak benim için bir onur.

■ **Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı’nı bize kısaca anlatır mısınız?**

Sağlıklı Kentler Ağı, 1988 yılında bölgedeki sağlıklı yaşamı şehirlerle eşgüdümlü olarak geliştirmek amacıyla kurulmuş, politik ve sektörlerarası bir girişimdir. Şimdi ise Avrupa bölgesinde şehir bazında sürdürülebilir gelişme, eşitlik ve sağlık konularında yenilikçi ve güncel yaklaşımları destekleyen stratejik ve politik bir araçtır. Aşamalar bize yeni odak noktalarımızı ve önceliklerimizi belirlememize yardımcı oluyor ve sürekli gelişim halinde olan halk sağlığının sınır noktasında olduğumuzdan emin olmamızı sağlıyor. Şu an için 2014’ten 2018’e kadar sürecek olan 6. aşamadayız.

■ **DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı 6. Faz’ı başladığı günden bu yana kaç şehir Sağlıklı Şehirler Ağı’na üye olmak için başvuruda bulundu? Üye şehirlerden kaçısı ağıya yeni katıldı?**

2014’ten bu yana 93 şehirden başvuru aldık ki bunlardan 19’u 5. aşamadan değildi, yani 6. aşamayla yeni tanışıyorlardı. Başvurulardan 69’u atama aşamasında ve bu aşama başvuruların değerlendirilmesi ve sonuçlandırılmasından sonra son buluyor. Ayrıca 20’si yetkili olmak üzere 31 ulusal veya bölgesel ağımız var.

■ **6. Faz’a Türkiye’den bugüne kadar 10 belediye kabul edildi. 6. Faza kabul edilen belediyeler ile yeni katılacaklara neler tavsiye edersiniz?**

Var olan üyelerimizi bağlılıkları, harcadıkları efor, kendi yerel toplumlarının sağlığı ve refahına yönelik yaptıkları

yenilikçi çalışmalar için tebrik ederim. Onlara mümkün olduğunca ağı dahil olmalarını, tecrübe ve projelerini paylaşmalarını, teknik çalışma gruplarına katılmalarını ve yeni bir şehre danışman olmalarını tavsiye ederim. Teknik olarak DSÖ tarafından desteklensek de, asıl gücümüz üyelerimizin desteklerinden gelmekte, bu yüzden paylaştıkça çok daha güçlü olmaktadır. Aylık olarak fikir paylaşımı ve yardımlaşmak için çok iyi bir platform olan online toplantılar düzenlemekteyiz. Gelecek üyelerimize ise Türkiye'deki komşu üyelerimizin yaptığı mükemmel işlere göz atmalarını, bizimle veya Türk Ulusal Ağı ile rehberlik ve nasıl kendi sağlıklı şehirlerini inşa ederler konusunda iletişime geçmelerini öneririm.

■ 6. Faz'ın içeriği nedir? Bu Faz, kentlerin geleceğine ne gibi katkılar sağlıyor?

6. aşama devlet ve toplumlar arasında sağlık ve refaha yönelik aksiyonları destekleyen Sağlık 2020 Avrupa politikaları çerçevesine paraleldir. Ana kesişen noktamız ise herkes için sağlık standartlarını yükseltmek, sağlık eşitsizliklerini azaltmak, sağlık için devlet liderliğini ve işbirliğini geliştirmektir. Bu çerçevede, çekirdek temalar Sağlık 2020'nin dört öncelikli sağlık politikasının yerel adaptasyonları üzerine belirlendi. Bu dört tema yaşam seyri boyunca sağlığa yatırım yapmak ve insanları güçlendirmek, Avrupa bölgesindeki büyük sağlık sorunları ve çaresiz hastalıklarla mücadele etmek, insan merkezli sistemleri, halk sağlığı kapasitesini ve acil durum hazırlıklarını güçlendirmek, güçlükleri aşabilecek toplumlar ve destekleyici bir çevre yaratmaktır. Sağlık 2020'de modellendiği üzere, bu alanlar üzerine çalışma yapan şehirler, ulusal ve Avrupa Birliği'nde harcanan eforla paralel ilerleyecekler. Üstelik sürdür-

lebilir gelişme ve onun 17 global sürdürülebilir gelişme hedefine yönelik 2030 ajandası, Sağlık 2020 ile tam uyumludur. Bu demek oluyor ki Sağlıklı Şehirler Ağı şimdiden bu amaçları yerel bazda yerleştirmekte liderlik rolü üstlenirken, global topluma da yaptığı mükemmel işlerle örnek olmaktadır. 2050 yılında dünyada kentlerde yaşayan insan oranının yüzde 66'ya ulaşacağı öngörülürken, şehirler tartışmasız sağlık ve refah konularındaki mücadelede en yaşamsal platformlar haline gelecektir. Bu yüzden Sağlıklı Kentler, geleceği şekillendirme konusunda sadece Avrupa'da değil tüm dünyada benzersiz bir fırsata sahiptir.

■ Türkiye kentlerinin "sağlıklı kent" olma yolundaki en büyük sorunlarının ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Sorunlar birçok açıdan gelebilir ve genellikle şehre ve belediyeye göre değişir. Bazıları yönetim ve sağlık mevzuatındaki kısıtlamalarla sorunlar yaşarken, bazıları da finansal kısıtlamalar hatta coğrafi zorluklar yü-

zünden sorunlar yaşayabilir. Bunların dışında biz sürekli olarak bu sorunların üstesinden gelmeye çalışan üyelerimizin izlediği farklı yollara veya buldukları çözümlere bakarız. Ağ'daki en büyük iki sorun sektörlerarası çalışma ve güçlü politik destek ile alakalıdır. Bu iki nokta sağlıklı şehirler inşa etme noktasında kilit noktalardır. Türk üyeler bu mücadeleyi en yaşamsal alanlarda başarıyla yükseltmiştir.

■ Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ve Ulusal Ağ Koordinatörleri, yılın belli dönemlerinde bir araya geliyor. Yapılan toplantılar bu Ağ'ın geleceği açısından ne gibi katkılar sağlıyor?

Bu toplantılar Ağ'ın gücünü ve şeffaflığını sürdürmek kadar teknik bilgi ve ana beceriler edinme açısından da yaşamsaldır. Yıllık İş Toplantısı ve Konferansı ayrıca Ağ'da sürdürülen işlerin yüksek bilinirlikle, Sağlıklı Kentler hareketini güçlendiren ve destekleyen üye kentlerden yüksek siyasi katılımı duyurulmasını sağlar.

■ Yerel yönetimleri, sağlıklı kentlerin oluşturmada nasıl konumlandırıyorsunuz? Bu konuda eksik gördüğünüz noktalar var mı?

Yerel yönetimler şehirlerin inşasında çok önemli bir rol oynuyor. Karar alıcılar ile toplum arasındaki en kısa bağlantıyı sağlıyorlar. İnsanların nasıl çalışacağını, yaşayacağını ve eğleneceğini belirleyen kararlar yerel yönetimlerin ellerinde. Herkes için şehirler inşa etmek ve şekillendirmek Sağlıklı Kentlerin tam da ruhunda olan, güncel ve gelecekteki sorunlarımızla mücadelede büyük bir rol oynayan önemli bir görevdir.

■ 25 yılını aşan DSÖ Sağlıklı Şehirler hareketinin geleceğine ilişkin hedefleri nelerdir?

Bizi çok heyecanlı ve yoğun birkaç yıl bekliyor. Global bir marka olacağını umduğumuz Koordinatörler için Öncü Sağlıklı Kentler Kursu'nun ilk aşamasını bu yılsonu için planlamaktayız. Ayrıca Ağ'ın yönetsel ve

siyasi desteğini artıracak yeni yollar aramaktayız. 2018 yılında Ağ'ın 30. yılı dolmuş olacak. Yeni bir çağa ve bir sonraki büyük Uluslararası Sağlıklı Kentler Konferansı'na hazırlık yapıyoruz. Sağlıklı Kentler için büyük bir yıl olacak.

■ 4-6 Nisan 2016 tarihlerinde Danimarka'nın Kopenhag şehrinde gerçekleşen Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ve Ulusal Ağ Koordinatörleri toplantısında ulusal ağların merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında daha fazla rol alması gerektiğine vurgu yapıldı. 63 üye belediyesiyle Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nden ne gibi çalışmalar bekliyorsunuz?

Ulusal ağın ana amacı üyelerini desteklemek ve savunmaktır. Bu üye ülkelerde Sağlıklı Kentler için paylaşım yapabilecekleri ve çalışmalarını sergileyebilecekleri bir platform oluşturarak gerçekleştirir. Ağ'ı destekleyerek

ve şehirlerin belirlenmiş Sağlıklı Kentler'den biri olabilmek için gerekli yapıyı ve bilgiyi oluşturmalarını sağlar veya ulusal çapta kendi hükümetlerine karşı şehri temsil eder. Ulusal politika hakkında iyi bir bilgi birikimine sahip olmak olmazsa olmazdır (ulusal ağlar ulusal siyasetle uyumlu politikalar geliştirmekle yükümlüdür). Ayrıca ilgili teknik ve politik gelişmeleri ve yerel ve global bilgileri Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olmayanlar ile paylaşır. Bu çok emek isteyen, Sağlıklı Kentler hareketinin stabilitesini ve büyümesini güvence altına almada hayati bir önem taşıyan bir rol.

■ Son olarak neler söylemek istersiniz...

Türkiye Ağı uzun zamandır Sağlıklı Kentler Birliği ailesinde önemli bir rol oynadı. Türkiye Ağ'ının önümüzdeki yıllarda gerçekleştireceği işler hakkında bilgi almayı ve Türk delegasyonunu Macaristan'daki 2017 Yıllık Konferansı'nda görmeyi dört gözle bekliyorum.

Balıkesir’de hareketli yaşama dikkat çekildi

Sağlıklı Kentler Birliği, Balıkesir’de bir araya gelerek “Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam”ı konuştu. Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, günümüz hayat şartlarının insanları daha az hareket eder hale getirdiğini bunun da başta obezite olmak üzere çeşitli hastalıklara yol açtığını belirterek, “Şişmanlığın önlenmesinde diyetin yanı sıra egzersizin de olması, daha sağlıklı ve etkili sonuç alınmasında vazgeçilmez kuraldır” dedi.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı’nın Türkiye’de yaygınlaştırılması için kurulan Sağlıklı Kentler Birliği tarafından “Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam” başlıklı konferans ve 24. Olağan Meclis Toplantısı Balıkesir Büyükşehir ve Karesi Belediyelerinin ev sahipliğinde gerçekleşti. Toplantıya üye belediye başkanları, üye belediye temsilcileri ve akademisyenler katıldı.

Konferansın açılışında Karesi Gösteri Topluluğu sahne alarak yöresel oyunları sergilerken, toplantının açılış konuşmasını Karesi Belediye Başkanı

Yücel Yılmaz yaptı. Başkan Yılmaz, Sağlıklı Kentler Birliği üyesi belediyelerin temsilcilerini bölgelerinde ağırlamaktan büyük mutluluk duyduklarını ifade ederek, konuşmasında ilçe olarak sağlıklı hayat anlamında yaptıkları çalışmaları anlattı ve Karesi’de sadece fiziksel değil zihinsel olarak da sağlıklı dönüşüm gerçekleştirmek için büyük çaba sarf ettiklerini dile getirdi.

Bütüncül yaklaşımla hizmet ediyoruz

Konferansın açılış konuşmalarında

söz alan ev sahibi Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur ise, bölgede sağlıklı yaşam adına gerçekleştirilen çalışmalar hakkında katılımcılara bilgiler verdi. Balıkesir’in bir yakası Marmara’da diğer yakası Ege’de olan 22 adalı bir tatil beldesi ve zeytin yatağı olduğunu vurgulayan Uğur, uygulamaya aldıkları hizmetlerle insan sağlığını doğrudan etkilediklerini ifade etti. Büyükşehir Belediyesi olarak tarladan sofraya kadar tüm ürünleri denetlediklerini, hizmete aldıkları park, oyun ve spor alanları gibi yatırımlarla sağlık değerlerini pozitive

çektiklerini kaydeden Uğur, bütüncül yaklaşımlarla insana hizmet etmenin mutluluğunu yaşadıklarını anlattı.

Egzersiz şart

Konferansta konuşan Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Balıkesir buluşmasında ‘Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam’ konusunu farklı bakış açısı ve yaklaşımlarla değerlendirmeye çalışacaklarını söyledi. Günümüz hayat şartlarının insanları daha az hareket eder hale getirdiğini ve milyonlarca kişinin gün boyu oturarak çalıştığını, zamanın büyük kısmını televizyon seyrederek ya da bilgisayar başında geçirdiğini, bunun da başta obezite olmak üzere çeşitli hastalıklara yol açtığını belirten Başkan Altepe, “Şişmanlık günümüzde çok karşışılabilir bir sorun haline gelmiştir. Bu durum, ayrıca koroner kalp hastalıkları, diyabet gibi birçok kronik hastalığın oluşmasına da zemin hazırlamaktadır. Şişmanlığın önlenmesinde diyetin yanı sıra egzersizin de olması, daha sağlıklı ve etkili sonuç alınmasında vazgeçilmez kuraldır” dedi.

Etkin çözümler ajandaya girecek

Başkan Altepe, Sağlıklı Kentler Birliği’nin başlıca amacının yerel yönetimlerin gündemine sağlığı yerleştirmek olduğunu hatırlatarak, “Balıkesir Büyükşehir ve Karesi Belediyesi’nin ev sahipliğindeki bu buluşmamızın başlığını da ‘Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam’ olarak belirledik. Sağlık Bakanlığı ile üniversitelerden, dernek ve belediyelerden davetimizi kabul ederek gelen katılımcıların katkılarıyla gerçekleştirdiğimiz Balıkesir buluşmamızda, özellikle şişmanlık ve bağlı hastalıklar konusunda etkin çözümler geliştirmeyi hedefliyoruz” diye konuştu.

Başkan Altepe, konferansın açılışın-

daki konuşmasında Birliğe üyelikleriyle Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı’na katılan Bursa, İzmir, Trabzon, Burdur, Yalova, Çankaya, Nilüfer, Gölcük, Tepebaşı ve Balçova belediyelerini de kutladı.

Altepe, güven tazeledi

Açılış konuşmalarının ardından, 24. Olağan Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. Birliğin başkanlığını yürüten Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, güven tazeleyerek yeniden Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği başkanlığına seçildi.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği’nin Dünya Sağlık Örgütü’nün (DSÖ) Türkiye’deki en önemli partneri ve gerçekleştirdiği çalışmalarla Türk belediyeçiliğinin gururu olduğunu belirten Başkan Altepe, “Hizmetlerimizi, hiçbir siyasi görüş ayrımı yapmaksızın bütün üyelerimize sunmaya ve bize verilen güvene layık olmaya çalışacağız” dedi.

Seçimin ardından meclis üyelerine yönelik teşekkür konuşması gerçekleştiren Başkan Altepe, yeni dönemin hayırlı olmasını diledi. Göreve seçilen çalışma arkadaşlarını kutlayan ve buna layık olmak için yönetim olarak gerekli adımları kararlılıkla atmaya devam edeceklerini vurgulayan Başkan Altepe, müesseseseleşme konusunda yeni dönemde de hassas olacaklarını söyledi. Hedefi geniş tuttuk-

larını, Türkiye’nin her bir bölgesinde Birliğin belirleyici, yeni politikaların belirlenmesinde aktif olması konusunda yoğun çaba sarf edeceklerini belirten Başkan Altepe, çok geniş bir alanda faaliyet gösteriyoruz, önümüzdeki günlerde daha etkin çalışmalar sergileyeceğiz” diye konuştu.

24. Olağan Meclis Toplantısı’nda gerçekleştirilen genel kurul sonucunda Sağlıklı Kentler Birliği’nin yeni yönetimi şu isimlerden oluştu:

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı: Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe.

Başkanvekilleri: Gölcük Belediye Başkanı Mehmet Ellibeş, Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker.

Asil Birlik Katip Üyeleri: Mustafa Kırçalı (Aydın Büyükşehir Belediyesi), Abdullah Dikel (Osmangazi Belediyesi)

Yedek Birlik Katip Üyeleri: Melih Arslangiray (Muğla Büyükşehir Belediyesi), Nazmiye Höbek (Gebze Belediyesi)

Encümen Üyeleri:

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur, Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Cengiz, Pendik Belediye Başkanı Salih Kenan Şahin, Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker, Bayındır Belediye Başkan-

kanı Ufuk Sesli, Çankaya Belediyesi Meclis Üyesi Emre Çakır.

Plan Bütçe Komisyonu Üyeleri:

Ürgüp Belediye Başkanı Fahri Yıldız, Yalova Belediyesi Meclis Üyesi Güven Yılmaz, Mudanya Belediyesi Meclis Üyesi Mahmure Uçar, Odunpazarı Belediyesi Meclis Üyesi Gülten Seber, Ortahisar Belediyesi Meclis Üyesi Sezgin Yılmaz.

Birlik üye sayısı 63 oldu

Birliğin 60 olan üye sayısı da 63'e çıktı. Denizli Merkezefendi ile Afyonkarasigar Dinar ve Sandıklı Belediyeleri, Sağlıklı Kentler Birliği üye belediyelerinin onayıyla yeni üyeler olarak Birlik içerisinde yerini aldı. Ayrıca bir sonraki meclis toplantısının Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde yapılmasına karar verildi.

Balıkesir Buluşması'na, Avrupa Hareketlilik Haftası nedeniyle fiziksel aktivite ve aktif yaşam konusuna dikkat çekmek amacıyla Bursa Bisiklet ve Doğayı Sevenler Derneği üyesi bisikletçiler de destek verdi.

Günde 30 dakika egzersiz

Meclis toplantısının ardından Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı E. Öğretim Üyesi ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Doç. Dr. Emel İrgil'in oturum başkanlığını yaptığı, "Türkiye Fiziksel

bet ve Metabolik Hastalıklar Daire Başkanlığı Halk Sağlığı Uzmanı Uzm. Dr. Sabahattin Kocadağ, toplumun yüzde 72'sinin egzersiz yapmadığını belirterek, "Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı" hakkında bilgiler verdi. Kocadağ'ın ardından yapılan teknik geziyle konferansın ilk günü tamamlandı.

Vücudumuz en önemli kartvizitimiz

Toplantının ikinci gününde Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Ekoloji Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Cengiz Türe'nin oturum başkanlığını yaptığı, "Fiziksel Aktivite Yaklaşımları" konulu oturuma geçildi. İlk olarak söz alan Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesinden Prof. Dr. Devrim Akseki, "Spor Yaralanmalarına Kentsel Bakış Açısı" adlı sunumu gerçekleştirdi. Bisiklet kullanmanın, şehirlerde yapılacak en güzel etkinlik olduğunu ifade eden Akseki, Avrupa'da bir ülkeden diğerine bisiklet yolundan çıkmadan gidilebildiğini, Türkiye'de ise bisiklet yolu anlamında henüz bu noktada olunmadığını kaydetti. Akseki, çocuk parklarına spor aletlerinin yerleştirilmesini doğru bulduğunu ancak bazı eksiklikler var mı diye de sorgulandığını dile getirdi.

Akseki'nin ardından Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'ndan Doç. Dr. Fahri Akçakoyun, "Düzenli Egzersizin Organizmaya Etkisi" üzerine konuşma yaptı. Oturumda söz alan Bursa Bisiklet ve Doğayı Sevenler Derneği Başkanı Ertan Ayçetin, "Ayakta Kal, Hayatta Kal" adlı sunumunu katılımcılarla paylaştı. İnsanların para kazanmak uğruna sağlıklarını kaybettiklerini para kazandıklarında da sağlıklarını geri almaya çalıştıklarını söyledi. Spora başlamak için yaş sınırlamasının olmadığını ifade eden Ayçetin, insanı aktif tutanın kemik ve adale sistemi olduğunu belirtti. Ayçetin, "Günümüz şartlarında insanlar artık hareket-sizler. Toplumun yüzde 78'i egzersiz yapmıyor. 15-18 yaş gençler ise en hareketsiz grup. Vücudumuz bizim en önemli kartvizitimiz. Hareketsiz yaşam, insan yaşamını etkileyen olumsuzlar arasında 4. sırada. İnsan bedeni, aldığı enerjiyi harcayamazsa bunu depolamaya başlar. Bu nedenle egzersizlere ayrıca zaman ayırmalıyız. Egzersiz yapmazsak hasta olacağız ve daha da kötüsü depresyonik ve mutsuz olacağız. Ofis ortamlarında en sağlıklı kişiler, servis yapan koşuturan kişilerdir. Haftada en az 2 gün 45 dakika yürümeliyiz" dedi.

Oturumun son konuşmacısı ENVER-CEVKO Yönetim Kurulu Üyesi ve Ulusal MoveWeek Koordinatörü Adnan

Çangır, "NowWeMove-Şimdi Hareket Zamanı" adlı sunumu gerçekleştirdi. Kendi hayatından örneklerle sunumunu yapan Çangır, yaşam tarzını tamamen değiştirdiğini, üniversite dahil her yere bisikletle gittiğini söyledi. Çangır, katlanır bisikletin şehir hayatı için en uygun araç olduğuna işaret ederek, şehirlerde yayalaştırmaya uygun ortamlar olduğunu o bölgelerin pazar günleri trafiğe kapatılarak, oraların şenlik alanına çevrilmesi önerisinde bulundu. Çangır'ın sunumuyla ikinci oturum sona erdi.

Konferansın son oturumu "Yerel Yönetimlerin Uygulama Örnekleri" konu başlığında ve Ege Üniversitesi Ziraat Mühendisliği Toprak Bölümü E. Öğretim Üyesi ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ünal Altınbaş'ın başkanlığında yapıldı.

İlk olarak söz alan Karesi Belediyesi Belediye Başkanı Yücel Yılmaz, "Sağ-

lıklı Geliştiren Şehir – Karesi" adlı sunumunda Karesi Belediyesi olarak yaptıkları çalışmalardan bahsetti. Yılmaz'ın ardından Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Osman Yenidoğan, "Sağlıklı Bir Kentin İnşasında Yerel Yönetimlerin Sportif Faaliyetlere Verdiği Destek – Balıkesir Örneği" isimli sunumunda Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin kentte spor faaliyetleri alanında yaptığı çalışmaları katılımcılara anlattı. Yenidoğan'ın ardından Odunpazarı Belediyesi Meclis Üyesi Prof. Dr. Gülten Sönmez Seber, "Yaşam Boyu Gelişim: Yaşlılık ve Yaşam Kalitesi" adlı sunumunu yaptı. Seber'in ardından söz alan Bursa Büyükşehir Belediye Spor Kulübü Okul Spor Etkinlikleri Koordinatörü Adem Yakıncı, "Bursa Büyükşehir Belediyesi Okul Spor Etkinlikleri" adlı sunumunda Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin okullarda yapılan spor etkinlikleri konusunda bilgiler verdi. Toplantının son oturumunda söz alan Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Sağlık İşleri Şube Müdürü Yılmaz Oktay, "Obeziteyle Mücadelede Hareketli ve Sağlıklı Yaşam Projesi" adlı sunumu gerçekleştirdi.

Konferans sonrasında Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin yaptığı Çocuk Köyü ve Karesi Belediyesi'nin yaptığı spor tesisleri katılımcılara gezdirlerek, Balıkesir buluşması sona erdi.

SKB, kurumsal karbon ayak izini belirledi

Kuruluşundan bugüne sağlıklı şehir kavramını yaymak, bu ilinci yerel yönetimlere ve topluma kazandırmak amacıyla üyeleri ile birlikte hareket eden Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, bu amacını hayata geçirebilmek için oldukça önemli ulusal ve uluslararası çalışma ve organizasyonları gerçekleştiriyor.

Tüm bu süreçleri yönetmek için merkezi Bursa'da olan Birlik, küresel ısınma ve iklim değişikliğinin oluşmasında en büyük paya sahip olan kentlerin, karbon ayak izi envanterlerini çıkarmalarına büyük önem veriyor.

Bu nedenle 4-6 Mart 2015 tarihlerinde, Trabzon Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde ve Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Cengiz Türe'nin rehberliğinde üye belediyelere yönelik olarak "Yerel Yönetimler için Sera Gazı Salınım En-

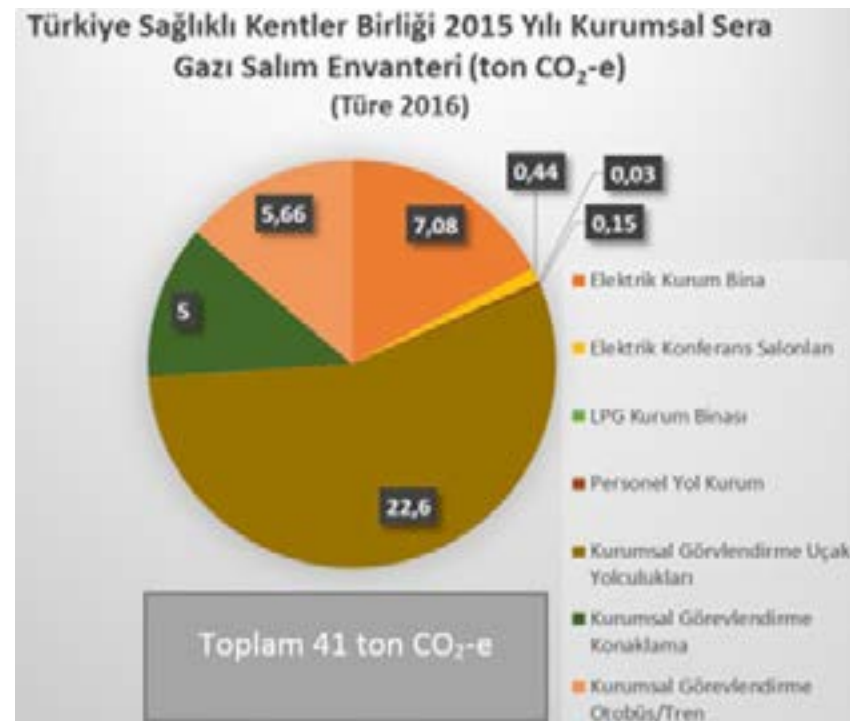
vanterinin Önemi ve Hazırlanması" başlıklı uygulamalı bir eğitim toplantısı düzenlendi.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Başkanı Recep Altepe, küresel boyutta önem taşıyan bu sorunun çözümünün, yerelden başladığını belirterek, kentsel karbon ayak izi uygulamalarının sadece Birliğe üye olan değil, tüm yerel yönetimlerin belediyecilik anlayışlarına uluslararası seviyede bir marka değeri kattığını vurguladı. Başkan Altepe, "Kendi yönetim ofisimize ait faaliyetler kapsamında gerçekleşen karbon ayak izi boyutumuzu belirlemeyi amaçladığımız bu çalışmayla, tüm üyelerimiz için küçük ölçekli bir iyi uygulama örneği oluşturmaya çalıştık" dedi.

Çalışmada 2015 yılı ofis faaliyetleri ile Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği tarafından karşılanan organizasyon faa-

liyetlerinden kaynaklanan Karbon Ayak İzi boyutunun belirlenmesinin amaçlandığını ifade eden Başkan Altepe, "Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi ve Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cengiz Türe'nin öncülüğünde, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği çalışanlarının katkılarıyla gerçekleştirilen çalışmanın sonuçları, bir grafikte özetlenmiştir. Bu sonuçlar göstermektedir ki Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, kendi ofisince gerçekleştirilen yönetim ve organizasyon faaliyetleri nedeniyle toplam 41 ton CO₂-eşdeğer boyutunda karbon ayak izi üretmiştir. Bu boyuttaki karbon ayak izi içerisindeki en büyük payın; toplam 28.2 ton CO₂-e ile kara ve hava yoluyla gerçekleşen yurt içi/dışı ulaşım faaliyetlerinden kaynaklandığı, bunu 7.08 ton CO₂-e ile kurum binasındaki elektrik tüketimi ve organizasyonlardan kaynaklanan 5 ton CO₂-e karşılık gelen konaklama faaliyetlerinin izlediği görülmektedir. Mevcut durumumuzu ortaya koymayı amaçladığımız bu çalışmanın sonraki aşamalarında, karbon ayak izimizi küçültmek için gerekli önlemleri alırken, ürettiğimiz karbon oranına karşılık gelecek sayıda ağaç dikiminin yapılmasını sağlayarak, Karbon Nötr Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği olma hedefine ulaşılması amaçlanmaktadır" diye konuştu.

Ayakta Kal, Hayatta Kal

Avrupa'da her yıl gerçekleştirilen "Avrupa Hareketlilik Haftası" kapsamında Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ve Karesi Belediyelerinin desteği ile "Ayakta Kal, Hayatta Kal" sloganıyla BUBİDOSD (Bursa Bisiklet ve Doğayı Sevenler Derneği) üyesi 17 gönüllü bisikletli Bursa'dan Balıkesir'in Edremit ilçesine pedal çevirdiler.

Bisiklet kullanımı, fiziksel aktivitenin geliştirilmesi ve hareketli yaşam hakkında farkındalık oluşturmak amacıyla Bursa Büyükşehir Belediyesi hizmet binasından hareket eden bisikletliler daha sonra Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur'u ve Balıkesir Karesi Belediye Başkanı Yücel Yılmaz'ı ziyaret ettiler. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ve Karesi Belediyelerinin ev sahipliğinde gerçekleşen "Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam" başlıklı Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği konferansına da katılan bisikletliler adına BUBİDOSD Başkanı Ertan Ayçetin bir sunum gerçekleştirdi.

Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Kopenhag'da

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ve Ulusal Ağ Koordinatörleri Kopenhag'da gerçekleştirilen yıllık toplantıda buluşarak, sağlıklı kentler adına yapılması gereken çalışmaları ve hedefleri ele aldı.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ve Ulusal Ağ koordinatörleri, Danimarka'nın Kopenhag kentinde

bir araya geldi. Toplantıya Türkiye'den Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Gölcük Belediyesi, Yalova Belediyesi, Çankaya Be-

lediyesi ve Kadıköy Belediyesi katıldı.

Toplantıda genel olarak başta Ağı, bölgesel direktör ve DSÖ Avrupa Bölgesel Ofisi ile tanıştırmının yanı sıra bölgesel ofisin çalışmalarının daha anlaşılır hale getirilmesini sağlamak, ağların gelecek yönlerini görüşmek, DSÖ Avrupa Bölgesel Ofisi ile birlikte ağların çalışma sinerjisini arttırmak, artan uygulamaları desteklemek, ağların kapasite ve teknik bilgilerini arttırmak, ulusal ağların ve DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı koordinatörlerinin bir araya gelmesine olanak sağlamak, ağ oluşturmaya ve koordinatörler arası ilişkileri geliştirmeye

teşvik etmek, zihin sağlığı, fiziksel aktivite, göç, sağlık eşitsizlikleri ve Avrupa Kadın Sağlığı Stratejisi gibi gelişmekte olan öncelikli konularda koordinatörler için teknik görüş ve eğitimler temin etmek, Avrupa Ulusal Sağlıklı Şehirler Ağı'nın, yıllık iş ve eğitim toplantısının gereklerini tanımasına imkan sağlamak gibi hedefler ele alındı.

Beklentiler dile getirildi

Aynı zamanda güncel durumu görüşmek, Ağı'nın geleceğine ve 6. Faz'ın uygulanmasına yön vermek ve Avrupa Bölgesel Ofisi'nin çalışma sinerjisini arttırmak gibi amaçlar için düzenlenen toplantıda ilk olarak Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Direktörü Monika Kosinska söz aldı. Kosinska, konuşmasında katılımcılar arasında tanışmaya, toplantı hedeflerine ve toplantı programının taslağına öncelik vererek, katılımcılara toplantıdan beklentilerini sordu. Söz alan katılımcıların toplantıdan beklentilerini dile getirmesinin ardından, katılımcılar ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı çalışanları arasında tanışma yapıldı.

Toplantının ilk gününde oturumlar 6 bölüm halinde düzenlendi ve genel olarak bölgesel direktörle açılış

görüşmeleri, politika ayrımı, sağlık yönetimi ve iyi olma hali, bulaşıcı olmayan hastalıklar, yaşam seyri boyunca sağlığın geliştirilmesi, bilgi ayrımı, araştırma kanıt ve inovasyonlar, bulaşıcı hastalıklar ve sağlık güvenliği, sağlık sistemi ayrımı ve halk sağlığı gibi konular ele alındı.

Grup çalışmaları

5 bölüm halinde gerçekleştirilen toplantının 2. gününde ise sağlıklı kentler için göç ve sağlık üzerine araştırmalar, sağlıklı kentler için zihin sağlığı üzerine araştırmalar, fiziksel aktivitenin artırılması, fiziksel aktivite politikalarından uygulamaya geçilmesi, Avrupa Kadın Sağlığı Stratejisi gibi konu başlıkları masaya yatırıldı. Günün sonunda bölgesel direktörle

birlikte kapanış bölümüne yönelik hazırlıklar başlığı altında, katılımcılar arasında grup çalışması yapıldı. Grup çalışmasında ağ içerisindeki iletişimin güçlendirilmesi konusunda neler yapılabileceği görüldü.

Ar, SKB'nin çalışmalarını anlattı

DSÖ toplantısı üzerine kilit mesajlar ve görüşmeler, ulusal ağlar yıllık raporu, haber bülteni ve iletişimi, potansiyel fon edinme fırsatları, raporlar ve değerlendirmeler gibi konuların ele alındığı toplantının 3. gününde bunların yanı sıra ulusal ağlardan güncel konular başlığı adı altında 12 ulusal ağ koordinatörü tarafından konuyla ilgili sunumlar yapıldı.

Sunumlarda genel olarak her ulusal ağın güncel çalışmaları ve geleceğe yönelik faaliyetleri üzerinde duruldu. Finlandiya, Çek Cumhuriyeti, İtalya, Fransa, Rusya, Yunanistan, İngiltere, Macaristan, İsrail, İsveç, Litvanya ve Türkiye Ulusal Ağ Koordinatörleri konuyla ilgili sunumlar yaptı. Türkiye'den Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar, Sağlıklı Kentler Birliği'nin sağlık ve kent konuları üzerine yapılan güncel çalışmalarını ve gelecek faaliyetlerini anlattı. Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ulusal Ağ Koordinatörlerinin yıllık toplantısı genel görüş ve değerlendirmeler ile sona erdi.

Kıbrıs'ta gündem "sağlıklı" şehirler

Alanında uzman isimlerin katıldığı 1.Uluslararası Şehir Çevre ve Sağlık Kongresi'nde şehir, çevre ve sağlık teması içinde pek çok konu ele alındı.

Gazi Üniversitesi ile Adnan Menderes Üniversitesi tarafından düzenlenen 1. Uluslararası Şehir, Çevre ve Sağlık Kongresi, Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, Marmara Belediyeler Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, İller Bankası ve KKTC'deki üniversitelerin işbirliğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gerçekleşti.

Kongrenin açılış konuşmaları Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı Cengiz Ergün ve Pendik Belediye Başkanı/ Sağlıklı Kentler Birliği Encümen Üyesi Salih Kenan Şahin tarafından yapıldı. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı Recep Altepe adına söz alan Başkan Şahin, yerel yönetimlerin çalışmalarında işbirliğine ihtiyacı olduğunu belirterek bu konuda kurulmuş birliklerin önemine dikkat çekti. "Birbirimizin hızına

hız katan bir anlayış içinde olmalıyız" diyen Başkan Şahin, 2005 yılında kurulan ve bugün üye sayısı 60'a çıkan Sağlıklı Kentler Birliği'nin çalışmalarına değindi. Başkan Şahin şunları söyledi:

"Sağlıklı Kentler Birliği olarak temel amacımız yerel yönetimlerin gündemine sağlıklı yerleştirmek, insanların sağlık ve esenliğini geliştirecek çalışmalar yürütmek ve diğer sektörlerle sıkı bir işbirliği içerisinde tüm insanlarımız için sağlıklı bir gelecek yaratmaktır. Bu açıdan kurumlarımızın, sivil toplumun ve özel sektörün bir arada çalışmasına ihtiyaç vardır. Birliğimiz üye sayısını her geçen yıl artırarak, ülke genelinde sağlıklı şehirler hareketini yaygınlaştırmaya devam etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü ile ve dünyanın her yerinden belediyelerle eşgüdüm içerisinde çalışan Birliğimizin başlıca amacı yerel yönetimlerin gündemine sağlıklı yerleştirmektir."

Açılış konuşmalarının ardından gerçekleşen "Şehir, Çevre ve Sağlıkta İşbirliği" başlıklı ikili konferansta, konferansın düzenleyicileri Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Emine Didem Evcı Kiraz ve Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Nur Baran Aksakal konuşmalarını yaptılar.

İkili konferansın ardından "Sağlık Etki Değerlendirmesine Giriş, Sağlık Etki Değerlendirmesi Uygulaması Metodoloji Yaklaşım" konu başlıklarıyla gerçekleştirilen oturumda Güney Danimarka Üniversitesi Sağlığın Araştırılması Geliştirilmesi Bölümü'nden Gabriel Gulis ve Slovakya-Kosice Halk Sağlığı Bölge Sorumlusu Jana Kollarova sunumlarını gerçekleştirdiler.

Birinci günün son oturumu ise "Sürdürülebilir Şehri Tasarla" konu başlığıyla

ve Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'ndan Songül Acar Vaizoğlu başkanlığında Sinem Yıldırım, Işıl Soyhan, Oğuzhan Abdülkadir Yiğit, Aydın Alçı ve Esra Kutun'un sunumları ile sona erdi.

İkinci günün ilk oturumunda Gabriel Gulis "Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesinin Araştırması" ve Jana Kollarova ise "Halk Sağlığı için Bölgesel Otorite" başlıklı sunumlarını, Gazi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü Fen Bilimleri Enstitüsü Çevre Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı İrfan Ar'ın moderatörlüğünde gerçekleştirdi.

İkinci günün ikinci oturumunun başlığı "Sağlıklı Şehirler" oldu ve başkanlığını Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar yaptı. Bu oturumda "Yerleşim Yerlerinde Karbon Salınımı Tespit ve Takibi-Bursa Örneği" başlığıyla Bursa Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı ve Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörü Nalan Fidan, "Hava Kirliliği Emisyon Envanterlerinin Halk Sağlığı Açısından Değerlendirilmesi-İstanbul Örneği" başlığıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Müdür Yardımcısı Nizamettin Mangır, "Deniz Temizliği Çalışmalarında Muğla Örneği: Mavi Deniz Temiz Kıyılar" başlığıyla Muğla Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı Aylin Giray, "Doğal Yaşam, Çevre Sorunları ve Halk

Sağlığı" başlığıyla Çankaya Belediyesi Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörü ve kent ve çevre bilim uzmanı Ethem Torunoğlu, "Yerel Yönetimlerde Sağlıklı Yaşam Programları-Pendik Sağlıklı Yaşam Merkezi" başlığıyla Pendik Belediyesi'nden Sümeyye Topal sunumlarını katılımcılarla paylaştılar. İkinci paralel oturumda da İLBANK Genel Müdür Yardımcısı Hakan Çolak tarafından "Yenilenebilir Enerji", Karşıyaka Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürü Turan Ateş tarafından ise "Güneş Tarlası" konulu sunumlar yapıldı.

Kongresin ikinci gününün son oturumu da "Kentleşme ve Sağlık" başlığı ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ünal Altınbaş'ın başkanlığında gerçekleşti. Son oturumda "Kentsel Çevrede Sağlık ve Yaşam Kalitesi" konu başlığıyla İTÜ

Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü'nden Prof. Dr. Handan Türkoğlu, "Kentsel Alanlarda Sürdürülebilir Gelişme Prensiplerinin Benimsenmesi ve Geliştirilmesi" konu başlığıyla Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nden Prof. Dr. Feza Karaer, "Küçük Karbon Ayak İzi İçin Kentsel Planlama" konu başlığıyla Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cengiz Türe sunumlarını yaptılar.

Kongresin son oturumunda ise araştırmacı ve Sıfır Ayrımcılık Derneği Başkanı Elmas Arus tarafından "Etnisite, Kentsel Dışlanmışlık, Eşitsizlik-Romanlar Örneği" konulu sunum gerçekleştirilirken, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'ndan Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Doç. Dr. Alparslan Türkkan da "Kentlerde Sağlık Eşitsizlikleri" konulu sunumunu katılımcılarla paylaştı.

Paralel oturumlar ve devamında sözlü bildiri sunumları yapılan konferans, "Çevresel Etki Değerlendirmesi", "Şehir, Çevre ve Sağlıkta Kesişen Konular", "Kentleşme ve Çevre", "Şehirde Su Döngüsü", "Kent Ekosisteminde Vektörler", "Pestisitler ve Çevre Sağlığı", "Aktif Şehir" konu başlıkları ele alınarak sona erdi.

SKB'ye ziyaret

Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Mustafa Kemal Başaralı Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'ni ziyaret etti.

Başaralı'nın ziyaretine Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanı Dr. Hüseyin İlter, Bursa Halk Sağlığı Müdür Yardımcısı Dr. Efrail Atıcı ve Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Emine Didem Evcı Kiraz da eşlik etti.

Ziyarette Birlik Müdürü Murat Ar'ın, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin yapısını ve çalışmalarını anlattığı sunumundan sonra ortak yapılabilecek projeler üzerine bilgi alışverişinde bulunuldu.

Tabelalar duvarlarda

Sağlıklı Kentler Birliği'nin tanınırlığının artırılması ve farkındalık oluşturulması amacıyla, Birliğe katılan yeni üyeler ile 6360 sayılı kanun sonrası il belediyesi statüsünden Büyükşehir Belediyesi statüsüne geçen üyeler için hazırlanan tabelalar adreslerine ulaştı.

Ortahisar Belediyesi, Beşiktaş Belediyesi ve İnegöl Belediyesi bu konudaki çalışmaları desteklemek amacıyla asılan tabelaların fotoğraflarını Birlik ile paylaştılar.

Eğitime büyük destek

Kent ve sağlık konularında yerel yönetimlere yönelik eğitim ve danışmanlık yapan tek mahalli idareler birliği olan Sağlıklı Kentler Birliği, üniversitelerin yüksek lisans ve doktora tezlerine destek veriyor.

Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, "Türkiye çapında 63 üye belediyesi bulunan Sağlıklı Kentler Birliği olarak kent, kentlerin sağlık durumu, kentlerde sağlığı etkileyen etmenler ve sağlıklı kentlerle ilgili alanlarda, yerel yönetimlerin bilgiye ihtiyacı olan konularda yapılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin tezlerini desteklemeye başlıyoruz. Desteğimiz, Birlik üyesi

illerde bulunan üniversitelerde öğrenim gören öğrencileri kapsayacak" diye konuştu.

Sağlıklı Kentler Birliği, Mersin'de buluşacak

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, 2016 yılının ikinci buluşmasını ve 25. Olağan Meclis Toplantısı'nı Mersin'de yapacak.

14-15-16 Ekim 2016'da gerçekleştirilecek konferansın ana teması "Sağlıklı Kentler için Yenilenebilir Enerji" olarak belirlendi.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek toplantıda günümüzün en önemli ihtiyacı olan enerji konusunun masaya yatırılacağını söyledi.

Evlerden işyerlerine ulaşımdan elimizdeki akıllı telefonlarına kadar enerjinin artık yaşamımızın olmazsa olmazları arasında olduğuna işaret ederek, "Teknolojinin gelişmesi, kentleşme hızının ve nüfusun artması enerji tüketimini de tetiklemektedir. Ancak biz biliyoruz ki doğal kaynakla-

rımız artan tüm ihtiyaçlarımız karşısında sınırlıdır. Bu nedenle "yenilenebilir enerji" başta biz yerel yönetimler olmak üzere dünyanın gündemindeki bir konudur. Biz SKB üyeleri olarak bu konuda üzerimize düşeni yaparak bu alandaki yatırımlarımızı hayata geçiriyoruz. Konferansımızda konuyu

bilimsel açıdan ele alarak dünyadaki ve ülkemizdeki örneklerle bu konuda yapılan çalışmaları daha yakından görme şansı elde edeceğiz. Şimdiden başta ev sahibi Mersin Büyükşehir Belediyesi Başkanı olmak üzere konferansımıza katılarak katkı sağlayacak herkese teşekkür ediyorum" dedi.

En İyi Uygulamalar ödüllendirilecek

Yerel seviyedeki halk sağlığı için güçlü bir lobi oluşturmayı hedefleyen, Sağlıklı Şehirler Projesi rehberliğinde yerel yönetimleri bir araya getiren Sağlıklı Kentler Birliği, 63 üye belediyesiyle "Herkes için sağlık" prensibi çerçevesinde kent sağlığını iyileştirmek için çalışıyor. DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ulusal Ağlarının akredite olmuş bir üyesi olarak Sağlıklı Kentler Birliği, hem Birlik olarak hem de DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı üyesi belediyeleriyle Türkiye'yi en iyi şekilde temsil etmeye çalışıyor.

Sağlıklı Kentler Birliği, başarılı sağlıklı şehir projelerinin üretilmesini özendirmek amacıyla her yıl "Sağlıklı Şehirler

En İyi Uygulama Yarışması" düzenliyor. "Sosyal Sorumluluk", "Sağlıklı Yaşam", "Sağlıklı Şehir Planlaması" ve "Sağlıklı Çevre" olmak üzere 4 ayrı kategoride verilen "Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü"ne belediyeler her kategoriden en fazla 2 proje ile başvurabiliyor.

Birlik başkanlığını Bursa Büyükşehir Belediyesi yürüttüğünden dolayı Bursa Büyükşehir Belediyesi dışındaki tüm üye belediyelerin en iyi uygulama yarışması için başvurabildiği yarışmada, jüri Eylül 2016'da değerlendirme toplantısı gerçekleştirecek. Ödüller ise 2016 Ekim ayında Mersin'de yapılacak Sağlıklı Kentler Birliği Konferansı'nda verilecek.

Minik dostlara sıcak yuva

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Ramazan Çarşısı'nda açılan stantta sokak hayvanlarını sahiplendirdi. Ziyaretçi akınına uğrayan stantta 3 günde 42 kedi ve köpek sahiplendirildi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, her akşam binlerce Antalyalı'nın akın ettiği, hep birlikte oruçların açıldığı, geleneksel Ramazan etkinliklerinin, konserlerin izlendiği, Ramazan ayı için kurulan dev çarşıda alışverişlerin yapıldığı Karaalioğlu Parkı'nda sokak hayvanları için de stant açtı.

Kepez Sahipsiz Hayvan Bakımevi'ndeki kedi ve köpekler, çarşıda kurulan stantta sahiplendirildi. Stantta, evde kedi ve köpek bakımıyla ilgili bilgiler de verildi. Tüm aşılari ya-

pılmış, iç ve dış parazit ilaçları uygulanmış kedi ve köpekler, karneleriyle birlikte ücretsiz yeni sahiplerine verildi.

3 günde 26 kedi ve 16 köpeği sahiplendirdiklerini söyleyen Büyükşehir Belediyesi Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Adnan Büyükkaya, ilk kez yapılan uygulamanın büyük ilgi gördüğünü kaydetti. Büyükkaya, "3 günde barınaktaki 42 hayvanımızı sahiplendirdik. Barınakta 400 hayvanımız var. Hedefimiz hepsine birer yuva bulmak" dedi.

Ulaşılmayan engelli kalmıyor

Büyükşehir Belediyesi, Antalya'yı mahalle mahalle dolaşarak, engelli bireyleri tespit ediyor, sorunlarını dinliyor. Çalınan her kapı engelli vatandaşları hayata bağlıyor.

Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı'nca başlatılan Antalya'da Ulaşılmayan Engelli Kalmasın' projesi ile Kaş'tan Gazipaşa'ya tüm mahalleleri dolaşan uzmanlar, engelli vatandaşları tek tek tespit ediyor.

3 ayda 42 mahalleyi dolaşan uzman-

lar, 248 engelliye ulaştı. Uzman sosyologlar, muhtarlar vasıtasıyla belirledikleri engellileri evlerinde ziyaret ediyor, dertlerini dinliyor. Engellilere ve ailelerine hakları, faydalanabilecekleri kamu imkanları konusunda bilgi veren uzmanlar Büyükşehir Belediyesi'nin engellilere yönelik diğer hizmetlerini de anlatıyor. Engelli bireylere danışmanlık hizmetinin de verildiği görüşmeler sırasında Avrupa'nın en büyük engelli rehabilitasyon merkezlerinden biri olan,

Döşemealtı'ndaki Büyükşehir Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, buradaki hizmetler ve buradan nasıl yararlanabilecekleri ile ilgili bilgiler de veriliyor.

Aksu Fethatlı Mahallesi'nde engelli kayınvalidesi ile yaşayan Mustafa Tekin hatırlanılmaktan dolayı duydukları memnuniyeti dile getirerek, Büyükşehir'in 55 yaşındaki kayınvalidesi Şerife Yağmur için gösterdiği ilgi için teşekkür etti.

Engellilerin yüzü gülüyor

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, düzenlenen etkinlikte 59 engelli aracı ve görme engelli vatandaşlar için de 15 beyaz baston dağıttı.

Büyükşehir Belediyesi, Karesi Belediyesi ve Türkiye Sakatlar Derneği Balıkesir Şubesi, Engelliler Haftası münasebetiyle piknik programı düzenledi. Balıkesir'de yüzlerce engelli vatandaş Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği piknikte bir araya geldi.

Bu yıl ikincisi yapılan ve şenlik havasında geçen etkinlikteki törende konuşan Sakatlar Derneği Şube Başkanı Zeki Uslu, Balıkesir'de her an kendilerinin yanında olan Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur'a tüm engelliler adına teşekkür etti.

Engellilik tüm insanlığın ortak sorunu

Törene katılan Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur ise engelli vatandaşların hayata sınıksız sarılabilmeleri için ne gerekiyorsa yapacaklarını, bunun boyunlarının borcu olduğunu söyledi. Her bireyin birer engelli adayı olduğunu ve engelliliğin tüm insanlığın ortak bir sorunu olduğunu hatırlatan Başkan Uğur, piknikte engelliler ile buluşup onların mutluluklarına ortak olmak-

tan dolayı kıvanç duyduğunu belirtti. Geleceğin Güçlü Türkiye'sinin inşasında insanların daha müreffeh bir toplumda yaşamasının son derece önemli olduğunu kaydeden Başkan Uğur, yerel yönetimler olarak, müreffeh bir toplumun oluşumunda, vatandaşların fiziki ihtiyaçları kadar, manevi ve duygusal anlamdaki ihtiyaçlarının da önemli olduğunu dile getirdi.

Sosyal devlet ilkesine önem veriyoruz

Uğur, belediyelerin gün geçtikçe merkezi hükümetlerin yanında temel olarak engellilere yönelik sosyal politikaları uygulayan birimler olduğuna da dikkat çekerek, "Biz Büyükşehir Belediyesi olarak her bireyin bir engelli adayı olduğunu unutmadan hareket etmekte ve ilimizdeki tüm projeleri engelli vatandaşlarımızı da düşünerek tasarlamaktayız. Başta toplu taşıma araçlarımız, mesire yerlerimiz ve sokaklarımız olmak üzere, engellilerimizin sosyal hayatın içinde daha çok yer alabilmeleri için şehrimizin engelli vatandaşlarımıza uyumlu hale getirilmesi adına çalışmaktayız. Engelli kardeşlerimizin

günlük yaşamda karşılaştığı problemlerin elbette ki bilincindeyiz. Bu hususta kendileri ile empati yapmaya özen gösteriyor; onların sorunlarını kendi sorunlarımız olarak görüyoruz. Sosyal hayata adaptasyonları ile ilgili olarak sivil toplum kuruluşlarımız ve özel eğitim kurumlarımız ile her daim işbirliği halinde, ihtiyaçları daha iyi tespit ederek çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Engelli bireylerin toplumsal yaşama katılabilmeleri ve kendilerini ifade edebilmeleri, başarılı olabilmeleri için; farkındalık, bilinçlendirme, eğitim, istihdam, aile seminerleri, ulaşım, spor gibi geniş bir yelpazede hizmetlerimizi sürdürmekteyiz. Engellilerin, kapasitelerini geliştirmek, yaşam koşullarını iyileştirmek, bağımsızlaşmalarına destek olmak, toplumsal gelişmelerden pay almalarına yardımcı olarak üretime katkıda bulunmalarını sağlamayı amaçlıyoruz. Biz insanı merkeze alan bir medeniyet hayal ile 'sosyal devlet' ilkesine önem vermekteyiz. Bu bakış açısıyla Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğümüz tarafından ayda ortalama 60 engelli kardeşimiz ev ortamında ziyaret edilmekte ve ihtiyaçları karşılanmaktadır" diye konuştu.

Çocukların gözünden 'daha temiz bir Bursa'

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından Dünya Çevre Günü ve Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlenen 'Daha Temiz Bir Bursa' temalı resim ve mektup yarışmasında dereceye giren öğrenciler ödülleri kavuştu.

Her yıl 5 Haziran Dünya Çevre Günü ve Haftası'nı farklı etkinliklerle kutlayan, halkın çevre bilincinin geliştirilmesi ve kamuoyunda çevreyle ilgili konularda farkındalık oluşturulması amaçlayan Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı bu yıl da ilk ve ortaokul öğrencilerini hedef alan bir yarışma düzenledi. Bursa genelinden

resim yarışmasına 114, mektup yarışmasına ise 39 başvuru yapıldı.

Oylama ve puanlama usulüne göre yapılan değerlendirmede; Demirtaşpaşa İlkokulu 4.sınıf öğrencisi Pınar Çarıkçı birinci, Şehit Kurmay Binbaşı Ufuk Bülent Yavuz İlkokulu 4. Sınıf öğrencisi Beyza Özkan ikinci oldu. Özel Emine Örnek İlkokulu 3. Sınıf öğrencisi Melisa Güney ile Hürriyet

Ticaret Sanayi Odası İlkokulu 4. Sınıf öğrencisi Nurevşen Kasçı'nın eserleri de mansiyona layık görüldü.

Mektup yarışmasına da toplam 39 kişi katıldı. Değerlendirme sonunda toplam 20 eser sergilemeye değer bulundu.

Ayrıca yıl boyu düzenlenen kampanyalarla 19,5 ton atık pil toplanırken, çevre duyarlılıklarını resim, kompozisyon ve en fazla atık pil toplayarak gösteren öğrenciler, Kent Müzesi önünde düzenlenen törenle ödülleri kavuştu. En fazla atık pil toplamada birinci olan Nesrin Fuat Bursalı İlkokulu dizüstü bilgisayar ve yazıcı, ikinci olan Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yazıcı ve tarayıcı, üçüncü olan Hamitler TOKİ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ise tarayıcı ile ödüllendirildi.

Bursa ve Fransa'dan enerji verimliliği işbirliği

"Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilir Şehirler, Enerji Verimliliği ve Atık" konulu konferansta, son dönemde dünyanın sıkça ele aldığı 'sürdürülebilir kalkınma, sürdürülebilir şehirler, enerji verimliliği ve atıkların geri kazanımı' konuları yerli ve yabancı uzmanlar tarafından konuşuldu.

Bursa Büyükşehir Belediyesi Çevre ve Kontrol Dairesi Başkanlığı ve Fransa Büyükelçiliği tarafından ortaklaşa düzenlenen "Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilir Şehirler, Enerji Verimliliği ve Atık" konulu konferans, Merinos AKKM'de yapıldı.

Toplantıda konuşan Bursa Büyükşehir Belediye Başkanvekili Abdülkadir Karlık, hizmetlerin ana ekseninin, şehrin yaşam kalitesini iyileştirmek olduğunu belirterek, belediyelerin sürdürülebilir kalkınma anlayışının benimsenmesi sürecinde etkin role sahip olduğunu kaydetti. Büyükşehir Belediyesi'nin tüm çalışmalarını bu bilinçle yaptığını anlatan Karlık, ekoloji ve çevre boyutunu da dikkate alarak yatırımların yapıldığını dile getirdi.

Belediyeler kaliteli yaşam sunmak zorunda

Toplantıya katılan Fransa Çevre, Enerji ve Deniz Bakanlığı Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Dairesi İkili İlişkiler Daire Başkan Yardımcısı Herve Boisguillaume ise sürdürülebilirlik

konusunun dünyada dikkate alınan başlıklardan olduğunu ifade ederek, Paris'te iklim değişikliği konusunda önemli toplantılar yapıldığını, iklim değişikliğiyle mücadele konusunun gündemde olduğunu belirtti. Bu tür çalışmalarda şehirlerin ve yerel yöneticilerin önemli rolü olduğunu aktaran Boisguillaume, yenilenebilir enerji ve inşaat konusunda şehirlerin önemli payları olduğunu kaydetti. Boisguillaume, sürdürülebilir şehir meselesinin herkesi ilgilendirdiğini, belediyelerin kendi halkına daha kaliteli yaşam sunmak zorunda olduğunu söyledi. Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin konuya önem verdiğinin farkında olduklarını ifade eden Boisguillaume, Bursa heyetini Fransa'ya davet ederek, kendi ülkelerindeki örnekleri yerinde görmelerini istedi.

Denizli daha da temiz olacak

Büyükşehir Belediyesi, "Türkiye'nin En Temiz Kenti" ünvanına sahip Denizli'de doğa ve çevreye yönelik yatırımlarını sürdürüyor.

Denizli Büyükşehir Belediyesi, 2016-2017 Eylem Planı içerisinde yer alan 121 Dev Proje kapsamında Acıpayam, Buldan ve Sarayköy ilçelerinde katı atık aktarma istasyonu, Tavas İlçesi'nde ise katı atık bertaraf tesisi kuracak.

Denizli Büyükşehir Belediyesi'nin Acıpayam, Buldan ve Sarayköy'de inşa edeceği katı atık aktarma istasyonlarıyla; Acıpayam, Serinhisar, Buldan, Güney, Sarayköy ve Babadağ ilçelerinin katı atıkları da bu bölgelerdeki

istasyonlarda toplanacak. Toplanan atıklar düzenli depolama sahalarında bertaraf edilecek.

Evsel atıklar kontrollü bir şekilde bertaraf edilecek

Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan'ın 121 Dev Projesi kapsamında Tavas'a da katı atık bertaraf tesisi inşa edecek. İlçede hayata geçirilecek bu projeyle Tavas'la birlikte Kale ve Beyağaç'ta toplanan evsel atıklar kontrollü bir şekilde bertaraf

edilecek. Ayrıca 121 Dev Proje ile yapılacak Acıpayam Katı Atık Aktarma İstasyonu'nda toplanan Acıpayam ve Serinhisar ilçelerinin atıkları da Tavas Katı Atık Bertaraf Tesisi'nde yok edilecek.

Bir yıl içinde hizmete sunulacak

Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan, Büyükşehir Belediyesi'nin bugüne kadar çevre duyarlılığı noktasında hiçbir fedakarlıktan kaçınmadığını belirterek, bundan sonra da aynı duyarlılıkla çalışmalara devam edeceklerini söyledi. Başkan Zolan, "Merkezde ne varsa ilçelerimizde de aynı hizmetlerimiz olacak" demiştik. Bu ilkeyle tüm Denizli'yi hizmetle buluşturuyoruz. Tavas'ta inşa edeceğimiz katı atık bertaraf tesisi birçok büyükşehirde bile yok. Bu tesislerimizle Tavas, Kale, Beyağaç, Acıpayam ve Serinhisar'ın atıkları bertaraf edilecek. İnşallah bu projelerimizi 1 yıl içinde tamamlayarak halkımızın hizmetine sunacağız. Tüm ilçelerimiz inşallah aynı standarda kavuşuncaya kadar gece gündüz demeden çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın" dedi.

Dev çevre yatırımı hizmette

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin dev çevre yatırımlarından biri olan Büyükşehir Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi'nin açılışı yapıldı. Büyükşehir Belediyesi, Avrupa Birliği ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın işbirliğinde yapılan tesisin açılışı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen 'Dünya Çevre Günü'nde Çevre Projeleri Açılış Töreni kapsamında yapıldı. Açılış Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan ile Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki'nin katılımıyla telekonferans sistemiyle gerçekleşti.

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Büyükşehir'in çevreye büyük bir önem verdiğini ifade ederek, "Doğu'nun en büyük arıtma tesislerinden biri olan Atıksu Arıtma Tesisimiz tamamlandı. Bu tesis

2040 tarihine kadar şehrimizin atıksu arıtma ihtiyacını gidermiş olacak. Ayrıca bu tesiste kullanılacak enerji ihtiyacını da atıksu ve çamurların yakılmasından elde edeceğiz. Görüldüğü gibi bu tesis, bir çevre dostu ve aynı zamanda da finansman ihtiyacını asgariye indiren bir tesistir. Ben emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım" dedi.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi, 445 bin kişilik evsel, 56 bin 700 kişilik de endüstriyel nüfusa göre dizayn ve inşa edildi. Arıtma tesisi, 1. aşama olan 2025 yılına göre yapıldı. 2'nci kademe olan 2040 yılı ise 528 bin 595 kişi evsel ve 58 bin 733 kişi endüstriyel nüfusu da içine alacak şekilde genişletilebilecek.

Fidan üretimi başlayacak

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, sera, çiçek ve fidan üretiminin yapılacağı komplekste gezi ve incelemede bulundu. Kurumun iştiraklerinden biri olan Erzurum Çevre Temizlik, Ağaç, Peyzaj ve Enerji Ticaret Sanayi Anonim Şirketi (ÇETAŞ) tarafından yaptırılan üretim merkezi inşaatını inceleyen Başkan Sekmen, burada yap-

tığı açıklamada, "Erzurum Büyükşehir Belediyesi, eski havaalanı yolu üzerinde bir fidanlık oluşturacak. Burada fidan yetiştireceğiz. Buradan hazır her mevsimde ağaç ve diğer bitkileri dikme imkanını elde etmiş olacağız. Buradaki fidan, yetişmiş ağaç ve diğer bitkilerden kendi ihtiyaçlarımızı karşıladığımız gibi vatandaşlarımıza satış imkanı da sunacağız. Mevsimlik

çiçek, süs ve meyve ağaçları üretimi yapacağız. Bu yatırım vasıtasıyla hem belediyemizin hem de halkımızın ihtiyacını karşılayacağız" dedi.

Bu arada bahçe ürünleri ve fidan yetiştiriciliği için gerekli ürünlerin elde edileceği söz konusu komplekste, bahçe bitkileri için de toprak, gübre, torf satışı gerçekleştirilmek için de Bahçe Market kurulacak.

İBB bütçesinin yüzde 36'sını çevre yatırımlarına ayırıyor

Çevreci bir geçmiş ve gelenekten geldiklerini, çevre ile ilgili yatırımları da buna göre yaptıklarını anlatan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, "Biz Çevre Günü'nde yaptıklarımızı gururla anlatabiliriz. Bizim çevre için yaptıklarımızdan kitaplar yazılır" dedi.

İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde Dünya Çevre Günü'nde Çevre Projeleri Açılış Töreni düzenlendi. Törende konuşan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, günümüzde tüm insanlığın kaderlerinin birbirine bağlı olduğunu ifade ederek, dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan olumsuz bir olaydan tüm insanlığın etkilendiğini söyledi.

Çevreci bir geçmiş ve gelenekten geldiklerini, çevre ile ilgili yatırımları da buna göre yaptıklarını anlatan Başkan Topbaş, şöyle konuştu: "Sürdürülebilir bir şehir ve yaşam için şehirlerin mutlaka çevreci bir hassasiyet göstermesi gerekiyor. Bizi biz yapan değerlerimizde bu zaten var. Peygamberimiz Hz. Muhammed, 'Yarın kıyametin kopacağını bilseniz bile, bugün elinizdeki fidanı dikin'demiştir. Tüketirken çevreyi kirlletmeme hassasiyetini göstermek zorundayız. Bu bir

davranış biçimi olmalıdır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın belediye başkanlığı döneminde başlattığı çevre vizyonunu devam ettiriyoruz. Atık yönetimi ile ilgili olarak önemli projelere imza attık. Hava kirliliğinin önüne geçmek için bir takım projelerimizi hayata geçirdik. Ulaşım da temiz yakıt kullanımının önünü açtık.

Bütçemizden 5 milyar 800 milyon lira bütçe yatırımlarına ayırdık. Yani bütçemizin yüzde 36'sını çevre yatırımlarına ayırmış bulunmaktayız. İstanbul tek başına pek çok ülkeden daha fazla çöp üretiyor. Buna rağmen yaptığımız yatırımlar neticesinde de İstanbul dünyanın en temiz şehirleri arasında yer almaktadır İstanbul Boğazı'nın hemen hemen her yerinden denize girilir hale geldi. Milyonlarca ağaç diktik ve dikmeye devam ediyoruz. Biz Dünya Çevre Günü'nde yaptıklarımızı gururla anlatabiliriz. Bizim çevre için yaptıklarımızdan kitaplar yazılır"

Törende açılış yapılan yerlerden biri de, Silivri Seymen Köyü'nde İBB tarafından yaptırılan Seymen Düzenli Depolama ve Katı Atık Bertaraf Tesisi oldu. 33 milyon liraya mal olan tesiste günde 500 ton çöp bertaraf edilecek.

Temiz enerji hamlesi

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Bayraklı Ekrem Akurgal Yaşam Parkı'nda oluşturacağı güneş enerjisi sistemi ile hem bu yaşam parkının tüm elektrik ihtiyacını hem de Alsancak'taki Tarihi

Havagazı Fabrikası Kültür Merkezi'ne ait yıllık ortalama tüketimin yaklaşık yüzde 40'ını karşılayacak.

"İzmir Büyükşehir Belediyesi Güneş Enerjisi Sistemi- İBB GES" olarak adlandırılan proje için İZKA'nın "Yenilenebilir Enerji ve Çevre Teknolojileri Mali Destek Programı"na başvuru yapıldı. Bayraklı Ekrem Akurgal Yaşam Parkı içindeki spor salonu ve otopark alanına çatı uygulaması ile şebekeye bağlı 186 kW'lık olarak kurulacak sistem, güneşten yılda yaklaşık 275 bin kWh elektrik enerjisi elde edecek. Sistem sayesinde Yaşam Parkı'nın yıllık ortalama 90 bin kWh enerji ihtiyacı ile Alsancak Tarihi Havagazı Fabrikası Kültür Merkezi'ne ait yıllık ortalama

482 bin 888 kWh tüketimin yaklaşık yüzde 40'ı karşılanacak. Ayrıca sisteme eklenecek elektrikli binek araç ve engelli araç şarj istasyonu ile ücretsiz hizmet verilecek. Kurulacak bu sistem sayesinde Büyükşehir Belediyesi'nin elektrik harcamalarından elde edilecek tasarruf, yine kent sakinlerinin ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçları için kullanılacak.

"Engelsiz" sinema keyfi

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Engelliler Haftası'nda "Beni de görüyor musunuz?" temasıyla düzenlediği "Ayrımsız Sanat/İzmir Engelsiz Sinema Günleri" büyük ilgi gördü.

Çağdaş Görmeyenler Derneği, Karabağlar Belediyesi, Yaşar Üniversitesi, Balçova Belediyesi ve İzmir Engelsiz Sanat Derneği işbirliği ile hazırladığı sinema günlerinde "Entelköy Efeköye'e Karşı", "Züğürt Ağa", "Cesur Tavşanın Sihirli Macerası", "Büyük Umutlar" ve "Hugo" filmlerinde görme engelli vatandaşların izledikleri filmleri daha net kavrayabilmesi için kulaklıkla sesli betimleme yapıldı. Böylece izleyici seslerin dışında filmin diğer unsurlarını da kavrama şansına sahip oldu. İşitme engelli vatandaşlar için de işaret dili ve ayrıntılı altyazıya yer verildi. "Engelsiz Sinema Günleri" programı İzmir'de görme engellilere yönelik hizmet veren sivil toplum örgütlerine "Braille" alfabesi kullanılarak gönderildi.

Karabağlar Belediyesi işbirliği ile Bozyaka Kültür Merkezi'nde "Entelköy Efeköye'e karşı" filmi izlemeye gelenler arasında, görme kaybı yaşayan 79 yaşındaki Fatma Nine de vardı. Sinema keyfi yaşamak için ön sıraya oturan yaşlı kadın, oldukça heyecanlıydı. Görme engelli Cihan Canbaz, İzmir

Büyükşehir Belediyesi'nin yaptığı hizmetlerden onur duyduğunu belirterek, "Bu tür etkinliklerin devam etmesini diliyoruz. Bu bir başarıdır. Çok mutlu olduk. Engelli arkadaşlarımızın çok büyük sorunları var. Bu tür kültür sanat aktivitelerinde bulundukları zaman çok mutlu oluyorlar" diye konuştu.

İşitme engelli Sevim Akman ve Nurgül Pepeoğlu da film seyretnmeyi çok sevdiklerini ifade ederek kendilerine bu imkanı tanıyan İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne teşekkür etti.

Toplu ulaşım araçları artık daha temiz

Muğla Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı bünyesinde hizmet veren 245 toplu ulaşım araçlarında daha sağlıklı, temiz ortamın sağlanması ve bulaşıcı hastalıkların yayılmasının önüne geçmek için rutin temizliklerin yanında dezenfekte çalışmaları da yapılıyor.

Muğla genelinde 118 güzergahta 245 otobüsle günlük ortalama 40 bin ila 45 bin yolcuya hizmet veren toplu taşıma araçlarının günlük rutin temizliklerinin yanında kurulan dezenfekte ekibi ile sefer bitimlerinde araçlara dezenfektasyon işlemi uygulanıyor. Araçların iç mekanlarıyla beraber elle temasın sağlandığı tutamaklar, butonlar, koltuk kenarları, pencere kenarları ve basamaklar ile kapılarda yapılan dezenfekte çalışması, son aşamada havadaki serbest mikroorganizmalar için hava dezenfektasyonu ile tamamlanıyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanı Alper Kolukısa konu ile ilgili olarak, "İlimizde toplu taşıma araçları ile her gün 40 ila 45 bin yolcu seyahat ediyor. Bunun

için araçlarımızda hijyenik ve temiz ortamların sağlanması çok önemli. Zararlı mikroorganizmaların önüne geçmek ve bu mikroorganizmaların üremelerini engellemek amacı ile tüm toplu taşıma araçlarımızda kurulan dezenfektasyon ekibi ile araçlarımız biyolojik çözünür çevre dostu ve insan sağlığına zararı olmayan ürünler ile dezenfekte edilmekte ve halk sağlığı için uygun hale getirilmektedir" dedi.

Çiçek üretimi 3 milyona ulaştı

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin Köyceğiz'de başlattığı daha sonra Ortaca ve Dalaman ilçelerinin de katıldığı, üreticiler ve vatandaşlar tarafından büyük ilgi gören alım garantili mevsimlik süs bitkisi üretiminde bugüne kadar toplam 3 milyon 170 bin çiçek üretildi.

Alım garantili mevsimlik süs bitkisi üretimi için pilot bölge seçilen Köyceğiz Beyobası'nda Muğla Büyükşehir Belediyesi ve Köyceğiz Beyobası Tarımsal Kalkınma Kooperatifi yaz sezonu için 1 milyon 670 bin alım garantili mevsimlik süs bitkisi üretmiş ve üretilen bu çiçekler Muğla genelinde

park, bahçeleri süslemişti. Üreticiler tarafından büyük ilgi gören üretime Ortaca ve Dalaman ilçelerinden üreticiler katılmış toplam 10 serada kış sezonu için de 1 milyon 500 bin çiçek üretilerek yaz ve kış sezonunda toplam 3 milyon 170 bin çiçek rakamına ulaşıldı.

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün, Köyceğiz Beyobası'ndaki alım garantili mevsimlik süs bitkisi üretim alanını ziyaret ederek üreticilerle bir araya geldi ve Muğla'da park, bahçeleri süsleyen güzel çiçekleri üreten üreticilere emekleri için teşekkür etti.

Başkan Gürün, "Muğla verimli toprakları, ürün çeşitliliği ile ülkemize büyük katkı sağlayan illerin başında geliyor. Muğla'da yerli üreticimize destek vermek, ürün çeşitliliğini arttırmak, kooperatiflerimizle birlikte üretmek için alım garantili çiçek üretimini başlatmıştık. Üreticilerimizden ve vatandaşlarımızdan çok olumlu geri dönüşler aldık. Muğla'da üretilen çiçeklerin ülke genelinde kullanılması ve yayılması için üretim alanımızı genişleteceğiz ve yerli üreticimize her konuda destek olacağız" diye konuştu.

Fidanlar toprakla buluştu

Ordu Büyükşehir Belediyesi ve TEMA Vakfı işbirliği ile başlatılan ağaçlandırma çalışmaları kapsamında temin edilen fidanlar toprakla buluştu.

Altınordu ilçesi Turnasuyu mevkiinde yapılan törenle başlayan çalışmalar kapsamında 500'ü mavi ladin, geriye kalanı erguvan ve çınar türünde yaklaşık bin fidan dikildi.

Törende ilk fidanı diken ve cansuyu veren Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Enver Yılmaz yaptığı açıklamada, hayır-

sever Feyziye ve Ali Arslan çiftinin yetiştirdiği 500 mavi ladin fidanını, Büyükşehir Belediyesi'ne bağışlayarak daha yaşanabilir bir Ordu için başlatılan ağaçlandırma çalışmalarına katkı sağladığını söyledi.

Başkan Yılmaz, hayırsever vatandaşların fidanları bağışlama kararı almasından sonra TEMA Vakfı Ordu İl Temsilciliği'nin koordinasyonu ve Büyükşehir Belediyesi'nin organizasyonunda yaptıkları çalışma ile 10 gün gibi kısa bir zaman içerisinde fidanları toprakla buluşturdıklarını ve fidanların bundan sonra gerekli olan bütün bakımlarını kendilerinin yapacağını ifade etti.

Hayırsever Feyziye ve Ali Arslan çifti, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin fidanları bu kadar kısa zamanda dikmesinden dolayı duydukları memnuniyeti ifade ederken, TEMA Vakfı Ordu İl Temsilcisi Nilgün Gözükan, 20 senedir ağaçlandırma çalışmalarına katkı sağlamaya çalıştıklarını ve Büyükşehir Belediyesi ile birlikte daha birçok projeyi gerçekleştirmek istediklerini söyledi.

Çevreye duyarlı hayvan hastanesi

Ordu Büyükşehir Belediyesi, hazırladığı proje ile sokak hayvanlarına gösterdiği duyarlılığı bir kez daha gözler önüne serdi.

Ordu'nun gündemini uzun süredir meşgul eden sokak hayvanları için farklı bölgelerde barınak yapılması talebine karşı duyarsız kalmayan Ordu Büyükşehir Belediyesi, Kent Hayvanları Rehabilitasyon Merkezi, Geçici Bakımevi ve Doğal Yaşam Alanları

Projesi'ni hazırlayarak projeyi kısa bir süre içerisinde hizmete açacak.

Fatsa ilçesi için hazırlanan proje hayata geçtiğinde, sokak hayvanlarının bir evi ve tedavi olabileceği bir hastanesi olacak. Türkiye'nin ilk çevreye duyarlı 'Hayvan Hastanesi Geçici Bakım Evi ve Hayvan Oteli' 19 ilçenin sorununa kökten çözüm olacak. Coğrafi konumundan dolayı Fatsa'ya yapılacak olan projenin görselleri kamuoyu tarafından da takdir gördü.

Mama deposu, hayvan mutfak, hayvan sahiplendirme ve sosyalleştirme alanı, kedi evi, pitbull ve ilk gelen hayvanlar ünitesi, müşahade ünitesi, küçük, orta, büyük boy ve evden atılanlar ünitesi, hamile ve yavru anne

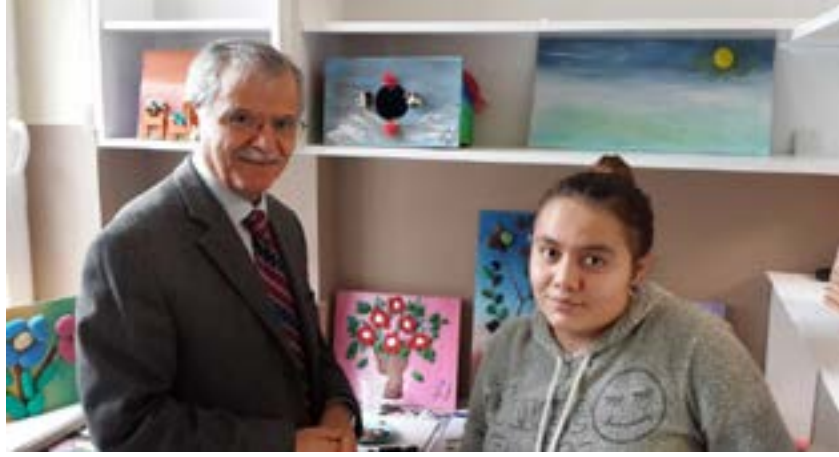

ünitesi, uyuz ünitesi, zoonoz ünitesi, çift tırnaklı hayvanlar ünitesi ve mildilli atları gezi alanı, engelli hayvan ve serbest dolaşım alanı üniteleri, araç yıkama ve araç arınık ünitesi, hayvan oteli ve ilk gelen köpek kontrol ünitesi gibi onlarca ünite ve idari yapının bulunduğu hastane tüm bu özellikleriyle ile de Türkiye'de bir ilk olacak.

Büyükşehir'den en özel destek

Özel eğitim alan öğrencilerin eğitim sürecine daha aktif bir şekilde katılmaları ve eğitim-öğretim hayatından daha etkin yararlanmaları hedefiyle hayata geçirilen projenin ilk meyvelerini veren öğrencilere, Samsun Büyükşehir Belediyesi destek oldu. Öğrenciler için açılan Hobi Atölyesi'nde üretilen ürünler Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Turizm A.Ş. tarafından satın alındı.

Proje kapsamında özel öğrenciler tarafından üretilen ilk ürünleri satın alan Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Turizm A.Ş. ürünleri belediyeye ait hediyeelik eşya satış merkezlerinde

satışa sunacak. Atık malzemeleri geri dönüştürerek ve boyayarak üretilen el emeği ürünler öğrencilerin el-göz koordinasyonunu ve kas gelişimlerine katkı sağlıyor.

Sahiller 'mavi bayrak' ile taçlandı

Uluslararası Mavi Bayrak Jürisi, 2016 yılı Mavi Bayrak ödülleri açıkladı. Samsun'da Büyükşehir Belediyesi Fener Plajı ve dünyanın önde gelen otel zincirlerinden birinin plajları 'Mavi Bayrak' almaya hak kazandı.

Samsun'un şimdilik 2 mavi bayraklı

plaja sahip olduğunu ve devamının da geleceğini belirten Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz, "Mavi bayraklı plaj sahibi olmak o şehri turizm açısından bir üst lige çıkarıyor. Önemli kriterleri yerine getirerek bu bayrağa sahip olan yerler bir nevi uluslararası turizm otoritele-

rinin gözünde yeni bir payeye yeni bir seviyeye sahip oluyor. Aslında bu bayrak Samsun turizmi için nasıl bir statüyü temsil ediyorsa bizim yıllardır Samsun'u denizle buluşturmak ve kenti gerçek kimliği ile bir sahil kenti yapmak adına verdiğimiz mücadelenin de ödüllendirilmesi demek. Bu nedenle bunu çok önemsiyorum ve değer veriyorum. Artık bir Samsunlu olarak göğsümüzü gerek mavi bayraklı plajları olan, modern, temiz bir şehre sahibiz diyeceğiz" ifadelerini kullandı.

Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) koordinasyonunda yürütülen Mavi Bayrak Programı kapsamında, 2016 yılında İspanya'nın 588 plajından sonra, ülkemiz 444 bayrak ile ikinci sırada yer aldı. Ülkemizde 21 marina da mavi bayrak almaya hak kazandı.

Dinar Belediyesi ve
Ulusal Yaşlılık Konseyi

Web: www.uybas.geroder.com
E-Posta: uybas@geroder.com

I. Uluslararası Yaşlı Bakım Ağı ve Yerel Yönetimler Sempozyumu

tu technische universität
dortmund

PARKALA Kongre Merkezi Dinar

Adliye Mah. Eski Garaj Mevki, Migros Alışveriş Merkezi Üstü, Dinar-Afyonkarahisar

21.-22. Ekim 2016

Doğa dostu kentler

Bugün baş döndüren bir hızla değişen dünya düzeni içinde, sürekli koşturan bireyler, bir sahil kasabasına kaçmak, yeşillikler içinde bir köye yerleşmek veya bir çiftlik alıp kendi ürünlerini ve hayvanlarını yetiştirmek gibi hayaller kurmaktan, kendilerini alamamaktadırlar.

Yirminci yüzyılın başında, kavram olarak ortaya konulmaya başlayan kompakt kentler anlayışı, bugün “Ekolojik Kentler” olarak tanımlanmaktadır. Bu anlayışın altında yatan temel mantık ise temiz hava, su, besin ve enerji gibi doğal ekosistemlerin ritmiyle uyumlu yeni bir yerleşim modelini insanlığa sunabilmektir. Varlığını birey olarak sürdürse bile insan, hep bir topluluk içinde yaşamış ve yaşamaya devam edecektir. İnsanın barınma, beslenme ve daha birçok ihtiyacının giderilmesi açısından toplumsal hayat önemli

olmakla birlikte, bazı sorunları da beraberinde getirebilmektedir.

Sosyal bir metabolizma olarak kabul edebileceğimiz kentler de, bireylerin çoğalması ve toplumun büyümesiyle ortaya çıkmışlardır. Böylece ilkel topluluklardan köylere ve kasabalara, derken günümüzün modern kentlerine doğru süreç ilerlemiştir. Sanayi Devrimi’ne kadar daha merkezi olan yerleşim planları, bu zamandan sonra ortaya çıkan yeni yollar, yeni taşıma araçları ve yeni yaşam alanlarının da etkisiyle, merkezden dışarıya doğru

genişleyen yayılmacı bir modele dönüşmüştür.

Buradan yola çıkarak yapılan kentleşme tanımları genellikle demografik açıdan yapılmaktadır. Kentlerdeki nüfus artışı ise doğal (doğum ve ölümlerin yarattığı artış yani yaşam kalitesinin artması) ve kırsaldan kente göç gibi iki temel noktada değerlendirilebilir. Ancak günümüz görülen artışların daha çok göç kaynaklı olduğu görülmektedir.

Yirminci yüzyılın başında dünyanın sadece yüzde 14’ü kentlerde yaşarken

bugün dünya nüfusunun yarısından fazlası kentlerde yaşamaktadır. Sanayi Devrimi’nin tetiklediği kentlerdeki fiziksel büyüme ve nüfus artışı, halen devam etmektedir.

Büyümeyle gelen tehditler

Sanayileşme ve teknolojinin gelişmesi toplumları yavaş yavaş doğadan uzaklaştırırken, halen devam eden doğayı tahrip etme sürecini de birlikte getirmiştir. Tüketim odaklı yaşam tarzı kıt olan doğal kaynakları tehdit etmeye devam ederken, hızlı kentleşmenin neden olduğu motorlu taşıtlar sera etkisi yapan gazların salımları ile çevre ve gürültü kirliliğinin artmasına dolayısıyla yaşam kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Kentler genişlerken çevresindeki kırsal alanlara uzanmakta, bu uzanışla birlikte dünyanın köyleri kentlerle birleşmekte, yaşam ve iş alanları buraları da işgal etmektedir.

Bu yayılmacı kent modeli maalesef

bugün çarpık ve düzensiz kentleşmenin en önemli sebeplerindendir.

Daha yerleşim yerlerinin altyapı çalışmaları tamamlanmadan yapılan yapılar hem buralarda yaşayan insanların hem de kentlerin bu açıdan önemli sorunlarla karşılaşmasına neden olmaktadır. Bu nedenle insanlar artık kentlerin giderek ağırlaşan toplumsal ve çevresel etkilerinden kaçmak için şehirlerin dışında, yeni yerleşim alanlarına yönelmektedirler. Son dönemde bu yönde artan yapılaşma anlayışı ise yayılmacı kent modelini daha da körüklemektedir.

Hız, bugün insanların önemseydiği en önemli unsurdur. Taşıma araçlarından başlayarak her türlü alanda kullanılan teknolojik aletlerde hız bağımlılığı, ekolojik sorunların da hızla gündeme gelmesine neden olmaktadır.

Böylece yayılmacı kent modeline karşı çözüm olarak, “sürdürülebilir kent planlaması” en önemli ve etkili yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sürdürülebilir kentler

Kentlerin sürdürülebilir planlamasında arazilerin verimli kullanılması, karma arazi kullanımı, enerjinin, çevrenin ve ulaşım gibi unsurların etkin bir şekilde kullanılması hedeflenmektedir. 2000 yılında Rio’da gerçekleştirilen Sürdürülebilir Kent Konferansı sürdürülebilirlik kavramını, kent ile şu şekilde ilişkilendirilmiştir: “Sürdürülebilirlik kavramı bir kentte uygulandığında, o kentsel alan ve çevresinde, toplumun arzu ettiği yaşam kalitesi düzeyi ve işlevlerin sağlıklı bir şekilde sürdürmeye devam etmesi anlamına gelmektedir. Ancak bunu yaparken mevcut ve gelecek nesillerin seçeneklerinin kısıtlamaması ve kentsel sınırlar içinde ve dışında olumsuz etkilere neden olmaması en önemli kriter olarak kabul edilir.”¹

Sürdürülebilir kent planlamasında üç konu öne çıkmaktadır:

- İnsan sağlığı için kent kalitesinin sağlanması ve bu noktada ortak kullanım alanları ve kamu hizmetlerinin kalitesinin artması.

- Kentin, kendi varlığını ekolojik yapının bir parçası olarak devam ettirmesi.

- Kaynakların verimli tüketimi ve kaynakların mümkün olduğunca geri dönüştürülebilmesi.

Sürdürülebilir kentleşme hedefinde arazi kullanımının planlanması özellikle önemlidir. Bununla ilgili diğer konular ise şöyle sıralanabilir:

- Ev, iş ve diğer sosyal alanlar arasındaki ulaşım mesafesini kısaltmak

- Karma arazi kullanımı

- Kent içinde ana caddelerde yüksek yoğunluklu yapılaşma (iş, konut gibi)

- Toplu taşımada etkin enerji kullanımı

- Alternatif ulaşım modelleri geliştirmek

- Tarihi yapıları korumak

- Yaya ağları oluşturmak

- Yapı, sokak ve caddeleri yeni bir perspektifle yapmak

Gezeganimizde 2050 yılına kadar, başta karbondioksit olmak üzere diğer zararlı gazların emisyonlarının artmasıyla küresel ısınmanın 1°C’den fazla olacağı tahmin edilmektedir. Bu durumun başlıca etkeni ise kentleşme olarak gösterilmektedir.

Kentler, dinamik bir yapıya sahiptir ve sürekli değişim içindedir. Ancak artık mevcut koşullarda (sınırsız tüketim anlayışı), dünya kaynaklarının doğayla ve çevreyle barışık yeni kent tasarımlarına duyulmaktadır.

Bu noktada sürdürülebilir kentler

kompakt kent modeli üzerinden ortaya konmaktadır. Eskinin merkezi yerleşimleri düşünüldüğünde aslında tüm kentler kompakt bir modeldedir. Ancak yayılmacı kent anlayışıyla zamanla ve hızla bu özelliğini kaybetmişlerdir. Şimdi belki de başa dönerek; başta su olmak üzere verimli toprakları, havayı, biyolojik çeşitliliği, çevreyi koruyan/koruyacak bunun yanı sıra ekonomik ve sosyal sürekliliği de sağlayacak kentler tasarlanıyor.

Kompakt ya da “ekolojik” kentler son yüzyılın en çok üzerinde durduğu kent planlamaları olarak karşımıza çıkıyor.

İdeal olana yaklaştırmaya çalışan mekânsal idealler (düşünceler) ise 20. yüzyılda denenmeye başlamıştı. Örneğin Letchworth (İngiltere), Ebenezer Howard tarafından 1903’te, 20 bin nüfuslu, yayılmayı azaltan ve kentli için kent ve doğa arasında denge yaratmaya çalışan yeşil bir kuşak tarafından çevrelenmiş, küçük ve görece kendine yeter bir “Bahçe Şehir” olarak inşa edilmişti.²

Kompakt kent ya da kentsel gelişmede akıllı büyüme (smart growth) olgusu ilk defa 1970’li yıllarında tartışılmaya başlanmıştır (Scheurer, 2007).³

Kompakt kent kavramını Dantzig ve Saaty, 1973’te kullanmış ve bu tanımda mekânsal özellikler ve sosyal işlevler kentsel formun en önemli başlıkları olarak ifade edilmiştir. 1990’lı yıllarda Thomas ve Cousin’in kompakt kent tanımında yürüyüş ve bisiklet yolları ile toplu taşıma araçlarına erişebilirlik, yaban hayatına saygı ön plana çıkarken Churchman da kentsel politikalarda kentsel arazi kullanımında yoğunlaşmayı, yüksek konut yoğunluğunu, merkezileşmeyi ve karma arazi kullanımını kompakt kent tanımında kullanmıştır. Kompakt kentlerin sürdürülebilir bir model olarak hayata geçmesi ise 1990’lı yıllarda olmuştur.

Kompakt kentin üç önemli özelliği yoğun ve yakın kalkınma modeli, kentsel alanlar ile bağlantılı olan toplu taşıma sistemleri ve yerel hizmetler için erişilebilirlik olarak tanımlanır.⁴

Ancak bugün kompakt kent kavramından daha çok “ekolojik kent” tanımı daha çok karşımıza çıkıyor. Verimli toprakların tahrip edilmesi, artan sera gazı emisyonu ve buna bağlı olarak küresel ısınmadaki artış, iklim değişiklikleri, çevre kirliliği, enerji kullanımındaki artışla insanların kendi geleceklerinden ve kentlerin sürdür-

rülebilirliğinden duyduğu endişe bu tanımın altının çizilmesini sağlayan en önemli etkenlerdir.

Ekolojik kentler, kompakt kent kavramının tüm özellikleri içine alır:

- Kırsal ve doğal alanlar korunur
- Altyapı ve ışıklandırma, katı atık toplama gibi hizmetlerin maliyetleri azdır
- Biyolojik çeşitlilik/ Ekolojik bütünlük
- Araç özellikle de otomobil kullanımına az ihtiyaç duyulması/yaya ağırlıklı ulaşım
- Ulaşılabilirlik (kamu hizmetlerine ve sosyal alanlara/etkinliklere)
- Temiz enerji, hava, su ve toprak
- Yaşam kalitesinin yüksek olması (eğitim, kültür ve ekonomik açıdan)

Yirmi birinci yüzyılda ise bir kentin sürdürülebilirliği için yalnızca ‘bütünlük’ ve yeşil alana sahip olması yeterli olmayıp, aynı zamanda ‘akıllı’ (smart) olması gereklidir. Bunun çözümü ise ekolojik ve teknolojik (eko-tek) kent planlama/tasarımındadır.⁵

Eko-tek kavramı sürdürülebilir planlamada ekoloji ile teknolojinin birliğine yani bir bakıma ekolojinin teknoloji sayesinde en yüksek düzeyde koruma altına alınmasını anlatır. Bu modelde doğanın korunması teknolojiden yararlanılarak sağlanır.

Bugün dünyada ekolojik kentlerin sayısı fazlayken eko-tek kent projeleri azdır. Hatta tam bir örneği bulunmamaktadır ve çoğunlukla ya proje aşamasında ya da uygulamaya geçi- rilmeye çalışılanları vardır.

Örnekler

Dünyada ekolojik yerleşim denilince ilk akla gelen ve en popüler örnek Arcosanti’dir. İtalyan mimar Paolo Soleri tarafından ortaya konan proje

bugün literatürde bir “felsefe” olarak yerini almıştır.

1919 yılında İtalya’da doğan Soleri, 1956 yılında Amerika’ya göç etmiş ve burada Cosanti Vakfı’nı kurmuştur. Vakfın amacı, kendi kendine yeten ve yoğunluklu bir yaşam alanı yaratmaktır.

Architecture (mimarlık) ve ecology (ekoloji) sözcüklerinin birleşiminden “archology” kavramını yaratan Soleri’nin tasarladığı Arcosanti’yi Cosanti Vakfı, 1970 yılında inşa etmeye başlar. Bağımsız bir kent olan Arcosanti, Arizona’da Phoenix’in 110 km kuzeyinde ve 1200 m yükseklikte çöl ikliminin hakim olduğu bir alanda yükselmeye başlar. 5 bin kişinin yaşaması planlanan kentin, inşası halen devam ediyor. Proje kentsel laboratuvar olarak nitelendiriliyor.

Arcosanti, 25 bin metrekaare alanda

doğal malzemelerin, ısıtmada, soğutmada, enerji ve atık dönüştürme sistemlerinde çevre teknolojilerinin kullanıldığı, konutlarda ve işyerlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanıldığı, mimaride ise dönüşümlü malzemelerin kullanıldığı bir kent tasarımı. Ekolojiyi ve teknolojiyi esas alarak ütöpic tasarımlarla açık ve kapalı mekanları olan Arcosanti bugün birçok kente örnek oluyor. Örneğin Çin’de Dongtan, Birleşik Arap Emirlikleri’nde ise Masdar, arcology prensipleriyle inşa ediliyor.

Arcosanti ayrıca sürdürülebilir arazi kullanımı açısından karma kullanımlı en bütünlük yerleşim yeridir.

Teknoloji ile ekolojiyi bütünleştiren yeni model kent projeleri az olmakla birlikte dünya üzerindeki eko-kent ve eko-tek kent örneklerini, Kanada’da ‘Milton’, Finlandiya’da ‘Eco-Viikki’, İsveç’te ‘Bo01’, Yeni Zelanda’da ‘Waitakere’, İngiltere’de ‘Integer’dir.

Milton eko-tek kenti, kentin batısında ve yaklaşık 4 bin nüfuslu olarak planlanmıştır. Kendi kendine yetecek şekilde tasarlanan kent, Niagara Şelaleleri’ne yakın doğal açıdan zengin bir alanda kamu, özel ve iş alanlarının bir arada olduğu bir yerleşim olacaktır. Projede yağmur suları havuzlarda biriktirilecek, bu sulardan ortak bahçeler sulanacaktır. İşyerleri, kütüphane ve daha birçok yeşil ça-

tılı donatı birbirlerine de yine yeşil yollarla bağlanmıştır. Proje son aşamalara gelmiş, yatırımlar yapılmaya başlanmıştır. Milton eko-tek kenti, özellikle küçük kentlere örnek olacak niteliktedir.

Finlandiya’daki Eco-Viikki, doğal sit alanının yanında, değerli tarım alanlarıyla çevrili ve Helsinki Üniversitesi Tarım ve Ormancılık Fakültesi’nin de yer aldığı deneme çiftliklerini barındırmaktadır.⁶

Üniversite, teknopark ve ekolojik konut alanı üçlemesine örnek gösterilen Eco-Viikki, Helsinki kent merkezine 8 km, Vantaa Havaalanı’na 20 da-kika uzaklıktadır. Kıyıda bir yerleşim olup, çevre yoluyla ulaşılan alanda 2002 yılında 6 bin kişi yaşıyor ve aynı sayıda da öğrenci bulunuyordu. Doğal güzellikleri, ulaşılabilirliği, konumunun yanı sıra bilim, eğitim, sanayi, iş ve sanatın gelişme alanı bulacağı Eco-Viikki, ekoloji ve teknolojiyi harmanlayan tasarımıyla örnek bir kent.

Bo01 ise İsveç’te çeşitli kent plancıları ve mimarlar tarafından, 2001 yılında ilk kez İsveç’in Malmö kentinde düzenlenen ve ana teması kentlerin ekolojik sorunlarını sürdürülebilir bir gelecek için çözmek olan Avrupa Konut Fuarı’nda “geleceğin kenti” olarak inşa edilmiştir. Malmö’de batı limanına paralel olarak hayata geçen

Bo01, fuar sonrasında Eylül 2001'e kadar ziyarete açık kalmakla kalmamış bugün de halen oturlan bir semt olmuştur. Semtte ayrıca ekolojik eğitimler ve kurslar da verilmektedir. Bo01, ekolojinin yanında teknolojik boyutu da olan bu yönüyle Avrupa'da en sürdürülebilir örnek yerleşimlerinden biri olarak gösterilmektedir.

Yeni Zelanda'daki 'Waitakere' kenti ise ortak akılla yaşam bulmuş bir modeldir. Belediye ve diğer kamu kuruluşlarının, özel kuruluşların ve enstitülerin ve sivil toplum kuruluşlarının içinde yer aldığı ve 'Waitakere Eco-Tech Action-WETA' adı verilen kampanya, "WETA-Sürdürülebilir Geleceği Destekler" sloganıyla yürütülerek, bilgi ağı kurulup, eylem planı hazırlanmıştır.

Yönetişim, bilgi akışı, kamu katılımı, buluşçuluk ve altyapı gelişimi, bilgisayar dağıtımı, ekolojik sürdürülebilirlik gibi 14 adet çalışma grubu belirlenmiştir. Bu konularda bilgi ağı içinde forumlar düzenlenmektedir. Waitakere kentinde oturanların tümünün bilgi ve iletişim teknolojilerini (ICT) anlaması, erişmesi, katılması ve yararlanması, bu teknolojilerin ekolojik açıdan sürdürülebilir iş ve yaşam kalitesi için kullanılması, kampanya

vizyonunu oluşturmaktadır. Hedefleri ise oturanların, şirketlerin ve belediyenin ICT'nin rolünü anlayarak işte ve evde verimli kullanmaları, bilgiyi üretmek ve paylaşmak, ICT'yi kentin ekonomik, çevresel, sosyal ve politik geleceği için geliştirmektir [12].⁷

Integer firması tarafından yapılan Integer (Intelligent and Green), İngiltere'de prefabrik konut sistemlerine eko-tek konut tasarımı açısından örnek gösterilmektedir. Integer projesi olan Maiden eko-tek konutlarının çatılarındaki güneş pilleri, yapılarıdaki ahşap yapı malzemesinin kullanımı ve güneşe yönlendirilen kış bahçeleri dikkat çekicidir. Çok talep gören ve İngiltere'nin çeşitli yerlerinde inşa edilen Integer siteleri, girişimciler ve ev sahibi olmak isteyenler için önemli bir seçenek oluşturmaktadır [19].⁸

Dünya örneklerinden biri de Birleşik Arap Emirlikleri'nin Abu Dhabi şehrindeki Masdar... Masdar, Arapça'da kaynak demek ve adından da hareketle yenilenebilir enerji kaynaklarına ve sıfır karbon ve atık ekolojisi üzerine kurulan bir model. Denize yakın ve 6 kilometrekarelik bir alanda araçsız ve duvarlı bir şehir olarak inşa edilecek. Duvar yapılmasının nedeni de çöl rüzgarlarından ve Abu

Dhabi Havaalanı'nın gürültüsünden korunmak. Masdar'ın çevresindeki arazi de araştırma ve tarım alanları ile rüzgar ve fotovoltaik çiftlikler olarak kullanılacak bununla da kentin kendi kendini idame ettirmesi hedefleniyor.

Proje için 22 milyar dolar maliyet çıkarıldı. Ancak Abu Dhabi Emirliği, bunu tek başına yapmayacak. Masdar'da yapılacak konutlar çevreye duyarlı olacağı için finansmanının bir kısmı Kyoto Protokolü'nün öngördüğü gibi emisyon sertifikalarının satışıyla gerçekleştirilecek.

Mimari açıdan Arap şehirlerinin çizgilerini taşıyacak kentte, sokaklar dar bir şekilde tasarlanacak serinliği ve gölgeyi korumak için. Sokakları yalnızca yayalar kullanacak, şehirde otomobil olmayacak, ulaşım 200'er metre aralıklarla istasyonları bulunacak olan metro sistemiyle sağlanacak. Araçlarda çevre dostu elektrikli motorlar kullanılacak. Masdar'ın elektriği ise güneş ve rüzgar enerjisinden yararlanılarak üretilecek ve üretim fazlası şebeke aracılığıyla diğer şehirlere aktarılacak.

Çin'de Dongtan eko-kenti de Chongming Adası için planlandı. Dünyanın en büyük alüvyon adası... Bu kent için de konulan hedefler sıfır sera gazı salınımı, su ve enerji konusunda kendi kendine yetebilme. Kentte 2020 yılında 80 bin, 2050 yılında da 500 bin kişinin yaşaması bekleniyor. Kent, küçük ölçekli tarım yapılan ve göçmen su kuşlarının bulunduğu alan üzerinde konumlanıyor. Kent üç bölgeden oluşacak; 1-İnsanların yaşadığı alan 2- Tarım alanları 3- Yaban hayat ve kuşların habitatı. Öte yandan kent arazisinin yarısı tarıma ayrılmaya devam edecek. Ulaşım için tekneler ve bisiklet, hibrit araçlar ve yayalar için de az miktarda yolların yapılması hedefleniyor. Dongtan eko-kentinde hedefler arasında geri dönüşümle

sıfır şehir atığı, enerji tüketiminin yüzde 66 azaltılması, enerji ihtiyacının yüzde 40'ının biyoenerjiden elde edilmesi, gerek ulaşım gerekse binalarda yüzde 100 yenilenebilir enerji kullanılması ve arazi kullanımının da yüzde 83'ten az olması bulunuyor.

Türkiye...

Türkiye, "ekolojik köy" tanımına aşına iken ve bu anlamda ülkenin birçok yerinde bu türde projeler hayata geçerken, "eko kent" uygulaması henüz yoktur. Kastamonu'nun Cide ilçesinde bu yönde adım atılmış, proje çalışmalarına başlanmıştır. Ancak ekoloji ile teknolojinin harmanlandığı eko-tek kent kavramı Türkiye'de daha yenidir ve hiçbir uygulaması bulunmamaktadır. OECD 2012 Raporu'na göre Türkiye'de doğrudan kompakt kent odaklı bir politika yaklaşımı yok. Öte yandan 9. Kalkınma Planı (2007-2013) ve KENTGES (Kentsel Gelişme Strateji Belgesi, 2010-2023) gibi iki ulusal strateji belgesinde yer alan politikalar, OECD tarafından kompakt kent yaklaşımını destekleyen politikalar olarak kabul edilir.

KENTGES (Bütünleşik Kentsel Gelişme Strateji ve Eylem Planı) 2010-2023; "kentleşmenin yapısal sorunlarının çözümüne, sağlıklı, dengeli ve yaşanabilir kentsel gelişmenin sağlanmasına yönelik ilke, strateji ve eylemleri ortaya koyan ve bunların uygulama esaslarını belirleyen ve bir eylem programına bağlayan ulusal bir dokümandır. KENTGES; ülkemizin mekansal planlama, yerleşme ve yapılaşma konularında olan 2023 yılını hedef alan bir kentleşme ve imar vizyonudur".⁹

Avrupa Yeşil Başkenti Ödülü

Avrupa Komisyonu, çevre dostu şehir yaşamını teşvik etmek amacıyla 2010 yılından bu yana her yıl 'Avrupa

Yeşil Başkenti' adı altında bir yarışma düzenliyor.

Ödüle, başta AB üye ülkeleri olmak üzere aday ülkeler (Türkiye, İzlanda, Sırbistan, Karadağ, Makedonya) ve Avrupa ekonomik alanında yer alan ülkelerin (Norveç, Lihtenştayn), nüfusu 100 binden fazla olan kentleri başvurabiliyor. Ödülü bir kez kazanan kent, ancak 10 yıl sonra yeniden başvuru yapabiliyor.

Avrupa Yeşil Başkenti Ödülü'nde kentler 12 kritere göre değerlendiriliyor:

• İklim değişikliği: Azaltım ve uyum

• Yerel ulaşım

• Doğa ve biyo-çeşitlilik

• Sürdürülebilir arazi kullanımını içeren yeşil kent alanları

• Enerji performansı

• Dış ortam hava kalitesi

• Akustik çevrenin kalitesi

• Atık üretimi ve yönetimi

• Su yönetimi

• Atık su arıtımı

• Eko-yenilikçilik ve sürdürülebilir istihdam

• Bütünleşik çevresel yönetim

İlk kez 2010 yılında verilen ödülü Stokholm kazanırken, Avrupa Yeşil Başkenti unvanına 2011 yılında Hamburg, 2012 yılında Vitoria-Gasteiz, 2013'te Nantes, 2014 yılında Kopenhag ve 2015'te ise Bristol layık görülmüştür.

2016 Avrupa Yeşil Başkenti için finale kalan şehirler ise Essen (Almanya), Ljubljana (Slovenya), Nijmegen (Hollanda), Oslo (Norveç) ve Umeå (İsveç) olmuştur.

Notlar:

1. Mikaeili, Mahşid; Memlük, Yalçın;

Ekoloji ve Çevre Açısından Kompakt Kent Kavramı ve Uygulama Örnekleri; Anadolu Doğa Bilimleri Dergisi 4(2); 2013; s. 41

2. Ayşen Ciravoğlu, "Sıfırdan Başlamak: İdea(l) Yerleşimler", YTÜ Mimarlık Bölümü (<http://www.mimarlikdergisi.com/index.cfmsayfa=mimarlik&DergiSayi=364&RecID=2226>)

3. Mikaeili, Mahşid; Memlük, Yalçın; a.g.m, s. 43

4. Mikaeili, Mahşid; Memlük, Yalçın; a.g.m, s. 45

5. Yalçın Ercoşkun, Özge; Karaaslan, Şule, "Geleceğin Ekolojik ve Teknolojik Kentleri", Megaron YTÜ Mim. Fak. E-Dergisi, Cilt 4, Sayı 1, 2009, syf.56

6. Yalçın Ercoşkun, Özge; Karaaslan, Şule, a.g.m., syf.58

7. Yalçın Ercoşkun, Özge; Karaaslan, Şule, a.g.m., syf.58; [12] Waitakere Bld. web sitesi, Eylem Planı <http://www.workraft.org.nz/WETA.htm>, 13/10/2004, <http://www.workraft.org.nz/WETA%20action%20plan.pdf>, 13/10/2004.

8. Yalçın Ercoşkun, Özge; Karaaslan, Şule, a.g.m., syf.59; [19] Clark, M., 2001, Domestic Futures and Sustainable Residential Development, Futures, 33, 817-836.

9. Mikaeili, Mahşid; Memlük, Yalçın; a.g.m, s. 48

KAYNAKLAR

1. www.megaron.yildiz.edu.tr

2. www.mimarlikdergisi.com

3. www.mimdap.org

4. www.dogadergisi.net

5. www.ab.gov.tr

6. <http://marmara.gov.tr/bulten0446.html>

7. www.ntv.com.tr

8. www.haberler.com

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan:

“Kent ve birey arasındaki eşitsizlikler sona ermeli”

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, kentlerin sağlığını tehdit eden unsurlara çözüm üretme noktasında yerel yönetimlerin önemli bir yerde olduğunu belirterek, sorunların tespit edilip, kent paydaşlarıyla çözüm üretmek gerektiğinin altını çiziyor ve ekliyor: “Sağlıklı bireylerin yetişeceği projelerle kentler ve bireyler arasında yaşanan eşitsizliklere son verilmeli.”

Türkiye'nin Avrupa'ya açılan kapısı olan Edirne, Osmanlı'ya başkentlik yapmış, topraklarında Osmanlı'nın yanı sıra daha birçok medeniyeti ağırlamış tarihi bir şehir. Arda, Tunca ve Meriç'in yaşam verdiği kent, verimli toprakları ve kültürüyle de dikkat çekiyor.

2015 Mayıs'ında Sağlıklı Kentler Birliği'ne katılan Edirne'nin “insan”

ve “çevre” odaklı projelerini, Belediye Başkanı Recep Gürkan Kentli Dergisi'ne anlattı.

■ Röportajımıza sizi kısaca tanıyarak başlayalım?

1964 yılında Edirne İpsala'da doğdum. İlk ve orta öğrenimimi İpsala'da tamamladım. 1983 yılında Trakya Üniversitesi Edirne Eğitim

Yüksekokulu'ndan, 2001 yılında Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Bölümü'nden mezun oldum. 1998-2003 tarihleri arasında Edirne Milli Eğitim Müdürlüğü'nde, Şube Müdürlüğü ve Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundum. 2004 yılında Edirne Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü görevi ile birlikte Edirne Valiliği Sınır Ötesi

“Özellikle hava kirliliği, gürültü kirliliği ve görüntü kirliliğini ortadan kaldıracak çalışmalar içerisindeyiz. Kişiler doğru çevre içinde yaşar ve sosyal aktivitelere katılırsa daha sağlıklı ve mutlu olur.”

İşbirliği Faaliyetleri ve Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları'nda görev aldım. Ayrıca Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli Valilikleri'nce kurulmuş olan Trakya Kalkınma Birliği Genel Sekreterliği görevini yürüttüm. 2005 yılında atandığım Trakya Üniversitesi Genel Sekreterliği görevinden 10 Mart 2011 tarihinde CHP Edirne Milletvekili Adayı olmak için istifamı ettim. Üniversite Yönetim Kurulu ile Üniversite Senatosu raportörlüklerini yürütürken, Trakya Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Teknopark A.Ş. Yönetim Kurulu Kurucu Üyeliği Yaptım. Edirne Atatürkçü Düşünce Derneği, Edirne Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Edirne Kültür ve Yardımlaşma Derneği, Edirne Turizm Derneği, Edirne Fotoğraf Sanatı Derneği gibi birçok sivil toplum örgütünün kurucu üyelikleri ve yöneticiliklerinde bulundum. 1990-1995 yılları arasında Eğitim-İş Edirne İl Başkanlığı

ile daha sonra kurulan Eğitim-Sen Genel Merkez kurucu üyesi ve yöneticisi olarak görev yaptım. 2010 yılında “Yılın En Başarılı Bürokrat” ödülünü aldım. 3 Nisan 2011 tarihinde yapılan üye bazında ön seçimde 1. sırada seçilerek CHP Edirne Milletvekili adayı oldum. 30 Mart 2014 tarihinde yapılan yerel seçimlerde CHP Edirne Belediye Başkanı olarak seçildim. 7 Nisan 2014 tarihinde Edirne Belediye Başkanı olarak göreve başladım.

■ Bize Edirne'yi anlatabilir misiniz?

Edirne Doğu Roma, Makedonya İmparatorluğu, Traklar ve Osmanlı İmparatorluğu'na ev sahipliği yapmış, insanlığın kadim şehirlerinden biri. Tarihi yaklaşık 8 bin yıl öncesine dayanan bir kent. Arda, Tunca ve Meriç Nehri'ni içinde barındıran, Türkiye'nin Avrupa'ya açılan sınır kapısı. Birçok medeniyeti içinde barındırmış, birçok

farklı kültürü kendi içinde harmanlamış olan Edirne, barışın, huzurun, sevginin, birlik ve beraberliğin başkenti. Tarihiyle, kültürüyle, doğasıyla Türkiye'nin yükselen değeri.

■ “Sağlıklı kent” kavramı sizin için neyi ifade ediyor?

Sağlıklı kent, kentin tarihinden gelen doğal yapısına zarar vermeden kültürüyle, tarihiyle, doğasıyla geleceğe sağlam adımlarla yürüyen, insanların birlik ve beraberlik içinde yaşadığı, insanların inançlarını özgürce yaşadığı, özellikle kadınların ve engelli vatandaşların her türlü ihtiyacının karşılandığı, yaşlısından, gencine kadından erkeğine tüm bireylerin sosyal yaşama dahil olduğu, eğitiminden sağlığına sporundan kültürel aktivitelere kadar birçok donatının yer aldığı kenttir.

■ Günümüz şartlarında kentleri tehdit eden unsurlar sizce neler?

Değişen teknoloji ve giderek artan nüfus birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Kentleri tehdit eden en önemli unsurların başında hava ve çevre kirliliği, işsizlik gibi kesintisiz her kentin yaşadığı sorunlar gelmektedir. Bu noktada devreye giren yerel yönetimler ise, yaşadıkları kentlerin sorunlarını çok net bir şekilde tespit ederek, kentin tüm paydaşlarıyla birlikte çözüm üretmeli, sağlıklı birey-

“Çevreyi kirlletmeyen bir belediyeçilik anlayışıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Her şeyden önce Edirne’yi, Edirne’nin taşını, toprağını, çimenini, ağacını koruyan projeleri hayata geçiriyoruz.”

lerin yetişeceği projelerle kentler ve bireyler arasında yaşanan eşitsizliklere son vermelidir.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği’ne ne zaman ve ne amaçla üye oldunuz?**

Yeni açılımlar, ortaklıklar ve işbirlikleri kazanmak, Türkiye’de bulunan sağlıklı kentler ve aday kentler ile bir araya gelmek, bu kentlerle işbirliği içinde bulunmak, yaşadığımız kenti tüm bireylerin içinde eşit bir şekilde yaşayabileceği, kentin sunduğu imkanlardan herkesin yararlanabileceği bir kent haline getirmek ve sizlerin bizlere sunduğu öneri ve projelerden yararlanmak adına 6 Mayıs 2015 tarihinde toplanan Belediye Meclisi Kararı’yla üye olduk.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği’nin çalışmaları hakkında neler söylersiniz? Beklentileriniz nelerdir?**

Türkiye’de kent sağlığı alanında kurulan ilk ve tek birlik olan Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, kentlerde yaşayan insanların sağlığını etkileyen konularda üye belediyelere yol göstererek, sağlıklı kentler yaratma konusunda belediyeleri teşvik etmekte ve farkındalık yaratarak birçok farklı projenin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Sağlıklı kentler yaratma konusunda büyük çaba harcayan Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği çok önemli çalışmalara da imza atarak, bizlere sağlıklı kentler yaratma konusunda ışık olmaktadır.

■ **Edirne Belediyesi’nin sağlıklı kent olma yolunda vizyonu nedir? Nasıl bir hedef belirlediniz bu konuda?**

Sağlıklı kent olma yolundaki en büyük vizyonumuzu kentte yaşayan herkesin fizyolojik, ruhsal ve çevresel olarak yeterli bir iyilik hali içinde olmalarını sağlamak olarak belirledik. Bunun için özellikle hava kirliliği, gürültü kirliliği ve görüntü kirliliğini ortadan kaldıracak çalışmalar içerisindeyiz. Kişiler doğru çevre içinde yaşar ve sosyal aktivitelere katılırsa daha sağlıklı ve mutlu olur. Belediye olarak gerçekleştirdiğimiz etkinlikler ve festivallerle de halkımızın etkinliklere katılmalarını sağlıyoruz. Ayrıca kentimizi engelli dostu bir kent olarak dizayn ediyoruz, yaşlılarımıza özel aktiviteler yapıyoruz.

■ **Edirne, sağlıklı kent olma yolunda ne gibi adımlar attı, atıyor? Projelerinizi özetleyerek anlatabilir misiniz?**

“Daha Çağdaş, Daha Zengin Bir Edirne” parolasıyla çıktığımız yolda vatandaşlarımızın memnuniyetine odaklı, katılımcı, şeffaf, adil ve çevreci bir yönetim anlayışıyla çalışmalarımıza başladık. Göreve geldiğimiz 7 Nisan 2014 tarihinden itibaren kentimizde çözülmesi gereken 2 temel sorunun üzerine yoğunlaştık. Edirne’nin adeta kanayan yarası haline gelen vahşi çöp depolama ve yetersiz altyapı için çalışmalarımızı başlattık. Kentimizde 60 yıldır çözüme kavuşmayan, sağlıklı kent olma yolundaki en büyük engel vahşi depolama sorunu için 16 ay gibi kısa bir sürede somut ve önemli adımlar atarak, “Edirne Katı Atık Düzenleme ve Bertaraf Tesisleri”nin yapımına başladık. Edirne Katı Atık Düzenli Depolama ve Bertaraf Tesisleri’yle Edirne; Lalapaşa, Havsa, Süloğlu ilçeleri ve köyleriyle

birlikte doğa dostu ekolojik bir tesise sahip olacak ve Türkiye’de ilk defa bir tesisten köyler de yararlanacak. 3 yıl sonra tesisten üretilen elektrik, Edirne ekonomisine katkı sağlayacaktır. Tesisimiz ekolojik bir çöplük olacak, doğayı, yeraltı sularını ve çevreyi kirlletmeyecek. Tesisin yakınında bulunan köyleri rahatsız etmeyecek, koku yapmayacak, onların arazilerini, havasını kirlletmeyecek.

Sağlıklı kent olma yolunda önümüzdeki en büyük engellerden bir diğeri ise altyapı sorunu. Kentimizdeki altyapı çok eski ve yetersizdi. Belediyemiz muhtelif yıllarda kendi imkanlarıyla şebekenin yaklaşık 100 km’sini yenilemiş olup, şebekemizde 1934 yılından kalan borular mevcuttur. Bu nedenle içme suyu şebekesinin sıfırdan komple yenilenmesi kararını aldık. İller Bankası tarafından İçme Suyu Şebeke Projesi tamamlandı. Şu anda İller Bankası Genel Müdürlüğü’nde projemiz onayda bekliyor. Onaylandığında proje bize teslim edilecek ve ardından yapım aşamasına geçilecek.

Kanalizasyon ve yağmursuyu projemizin yapımına en kısa sürede başlanacak. İnşaatının yüzde 80’i tamamlanan İçme Suyu Arıtma Tesis, 1 Ocak 2017 tarihinde DSİ tarafından

belediyemize teslim edilecektir. Bir diğer büyük projemiz ise Atık Su Arıtma Tesisi Projesi’dir. Bu projemiz tamamlanmış olup en kısa sürede yapım işine başlıyoruz.

Sağlıklı kent olma yolunda hızla ilerleyen Edirne Belediyesi olarak engelli vatandaşlarımız için yaşamı kolaylaştırmak, onlarla birlikte engelleri aşmak adına göreve geldiğimiz ilk günden bu yana çalışmalarımızı büyük bir titizlikle sürdürüyoruz.

‘Engelsiz Kent Edirne’ hedefiyle çıktığımız yolda, işe ilk olarak ulaşımdaki engelleri kaldırarak başladık. Sadece engelli vatandaşlarımıza yönelik iki adet otobüsü hizmete soktuk. İşitme engelli vatandaşlarımızın hizmetle-

rimizden çok daha rahat yararlanabilmesi için belediye personelimize işaret dili eğitimi vermeye başladık.

Engelli vatandaşlarımızın bir araya gelebileceği, engelli çocuklarımız için oyun aletleriyle donatılmış büyük bir bahçesi olan, farklı çalışmalar yapabilecekleri atölyeler de mevcut olacağı Engelli Yaşam Merkezi’ni hayata geçiriyoruz. Evlerinden çıkamayan engelli vatandaşlarımıza yönelik ücretsiz kuför hizmeti sunuyor, onlara ve ailelerine yönelik engellilere yaklaşım ve davranış biçimleri, öfke kontrolü vb. eğitim seminerleri düzenleyerek, toplumda daha çok varlık gösterebilmeleri için manevi olarak destekliyoruz.

■ **Kapak konumuz “Ekolojik Kentler”. Bu kavramı nasıl tanımlarsınız ve bu konuda çalışmalarınız var mı?**

Ekolojik kent demek bizim için doğayla barışık, doğaya uyum sağlayan bir ‘Edirne’ demek. Doğa ile iç içe yaşayan ve doğayı koruyan bir Edirne yaratmak istiyoruz. Bunun için halkımızın ücretsiz faydalanacağı yeni bir orman alanı hizmete sunuyoruz. Çevreyi kirlletmeyen bir belediyeçilik anlayışıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Her şeyden önce Edirne’yi, Edirne’nin taşını, toprağını, çimenini, ağacını koruyan projeleri hayata geçiriyoruz.

Mis kokulu festival

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin desteği ile Bayındır Belediyesi tarafından düzenlenen 19. Uluslararası Bayındır Çiçek Festivali, çok sayıda davetlinin katılımıyla renkli görüntülere sahne oldu.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu açılış töreninde yaptığı konuşmada, üretime dayalı festivalerin kentte büyük bir ekonomi oluşturduğunu vurgulayarak, "Alaçatı'da Ot Festivali süresince otellerde yer kalmadı. Tahminlere göre İzmir'e 2,5 günde 100 milyon lira bıraktı. Urla Enginar Festivali ondan aşağı kalmadı. Bugün Bayındır'da çiçek festivalindeyiz, yarın başka bir festivalde olacağız. İzmir yüzünü yerelde kalkınmaya döndü. Tüm hemşehrilerimizle birlikte daha çok kalkınmış bir İzmir için çalışıyoruz, üretiyoruz, birbirimizi destekliyoruz. Ülkemizin kalkınmasına İzmir'den kaldıraç olmaya çalışıyoruz" diye konuştu.

12 yıldır "Yerelde kalkınma" sloganıyla sanayiden ticarete, hizmet sektöründen turizm ve tarıma varıncaya kadar her sektörde kenti var etmeye çalıştıklarını dile getiren Başkan Aziz Kocaoğlu, şunları kaydetti: "Bayındır bizim ilk göz ağrımız. Tarıma ilk desteği Bayındır'da vermeye başladık.

Sonra bu gelişti. Arazi yollarını yaptık, Tire Süt Kooperatifi'ne, Bademli, Kiraz, Beydağ, Bademler'deki kooperatiflere destek verdik. Yunt Dağı, Madra Dağı, Kınık'ta küçükbaş hayvan dağıtıyoruz, üreticiye yılda 1 milyon fidan dağıtıyoruz. Artık İzmirli üretici ayağa kalktı. Bunu birbirimize güvenerek sağladık."

Bayındır'a Arıkbaşı müjdesi

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, ilk yıllarda çiçek üreticilerini tefecilerin elinden kurtarma hedefiyle yola çıktıklarını belirterek, "Üreticilerimiz bize ellerine geçen parayla şaşalı düğünler yapmama, lüks araba almama sözü verdi. Biz gereken desteği verdik, onlar da sözlerini tuttu. Önce kredi borçlarından

kurtuldular, şimdi geleceğe güvenle bakıyorlar" dedi. Başkan Aziz Kocaoğlu, Arıkbaşı'nda kurulacak çiçek ihtisas bölgesi konusundaki çalışmaların sürdüğünü ve kısa süre içinde sonuçlanacağını da müjdeledi.

Bayındır Belediye Başkanı Ufuk Sesli ise çiçeğin doğumdan ölüme kadar insan yaşamındaki her türlü duyguyu temsil ettiğini söyleyerek festivale katılan ve destek veren herkese teşekkür etti.

Bayındır Çiçek Üreticileri Kooperatifi Başkanı Ersoy Sümerkan da, ilçede yıllar önce evlerin bahçelerinde üretilen çiçeklerin bugün Türkiye'nin dört bir yanına satılmaya başladığını dile getirerek, "Bayındır, çiçeği bütün ülkeye öğretmiştir" dedi.

Gençlere taş çıkardılar

Bilecik Belediyesi'nin, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında düzenlediği 'Hareketli Yaşam' etkinliğinde bastonlu amca ve teyzeler gençlere taş çıkardılar. Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı da huzurevi sakinlerinin sağlıklı yaşam için sportif faaliyetlerinde onlara eşlik etti.

Yağcı, "Bilecik Genciyle Yaşlısıyla Hareketleniyor" projesiyle Avrupa Hareketlilik Haftası'na dahil olduklarını

belirterek, dünyada hareketsizlikten dolayı ciddi sıkıntılar yaşandığını kaydetti. Dünyada şu an hareketlilik oranının 3 buçuk milyon civarında olduğunu, önümüzdeki yıllarda bunun 100 milyona ulaşmasının hedeflendiğini kaydeden Yağcı, "Biz de 2020

yılına kadar bu çerçevede değişik etkinlikler düzenlemeyi planlıyoruz. Hareketliliği sağlama noktasında hocalarımız eşliğinde özellikle kadınlar için aktivite alanları tespit edip yapıyoruz. Bunun da sayılarını çoğaltmak istiyoruz" dedi.

Bilecik, biyolojik ve kültürel çeşitliliğini ölçtü

Bugün başta Birleşmiş Milletler, UNESCO, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Dünya Bankası olmak üzere benzeri uluslararası kuruluşlar sürdürülebilir kalkınma açısından biyolojik ve kültürel çeşitlilik değerlendirmelerine büyük önem veriyor. Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı, artık dünyadaki gelişmiş ülkelerin ve uluslararası kuruluşların, sahip oldukları doğal ve kültürel değerleri sadece anlatarak değil, dünyaca kabul gören ölçülebilir ve karşılaştırılabilir yöntemlerle ortaya konulmasına özen gösterdiğine işaret etti. Yağcı, "Sınırları küçük ama doğal ve kültürel potansiyeli büyük olan ilimizi,

uluslararası kabul gören "biyolojik ve kültürel çeşitlilik indeksine" göre ifade etmek üzere Başkanlık danışmanımız ve AAnadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cengiz Türe'nin yürüttüğü bir çalışma gerçekleştirdik. Böylece Türkiye'de, kendini bu anlamda ifade eden ilk belediye olduk. Bu çalışma sonucunda Bilecik'in biyolojik ve kültürel çeşitlilik indeksi değeri 0.393 olarak belirlenmiştir. Türkiye için bu değerin 0,532 ve pek çok Avrupa ülkesi için de 0.400 – 0.500 arasında olduğu görülmektedir. Buradan yola çıkarak ülkemizin küçük illerinden biri olan Bilecik'in biyolojik ve kültürel çeşitlilik değeri açısından

oldukça zengin olduğu, ölçülebilir bir dille söylenebilir. Hatta, doğal ve kültürel zenginlik açısından bazı Avrupa ülkelerine yakın bir indeks değerine sahip olduğu belirlenmiştir" dedi.

Yeni nesil belediyecilikle ekolojik kent olmak

Çankaya Belediyesi, kentsel hizmetleri geliştirirken sürdürülebilir, doğa temelli çözümler üretmeye özen gösteriyor. Bu amaçla Belediye Başkanları Sözleşmesinin (Covenant of Mayors) imzalanması, sürdürülebilir enerji eylem planı, park ve yeşil alanlarda yağmur hasadı ve arazide su tutma yöntemlerinin kullanılması, biyolojik göletler, kentsel tarım eğitimleri, mahalle bostanları, kırsal kalkınma için kır-kent kardeşliği, organik üretim ve pazarların desteklenmesi gibi ekolojik döngüleri baz alan çalışmalar yapıyor.

Yirminci yüzyılla hızlanan kentleşme, insan hayatına pek çok olumlu boyut katsa da doğadan kopuş ve hızlı yaşam döngüsünden kaynaklı ruhsal ve fiziksel sorunları da beraberinde getirdi. Bu noktada da çözüm üretmek amacıyla bir takım çalışmalar yapıldı.

Lowe ve Goyder'in (1983) İngiltere'de gerçekleştirdikleri bir araştırmada, halkın kent yaban hayatı projelerine veya çevre koruma gruplarına katılmaktan çeşitli faydalar elde ettikleri tespit edildi. Mostyn (1979) doğa ile iç içe olmanın insanlar üzerindeki

olumlu etkilerinin sebeplerini araştırmış ve insanların doğadan duygusal, entelektüel, sosyal ve fiziksel olarak faydalandıklarını tespit etmiştir. Benzer bir çalışma doğal alanların kent insanının dış mekan kullanımları üzerindeki etkilerini araştırmış ve bu tür alanların çocuklar için daha fazla oyun imkanı sağlamak, daha yüksek düzeyde sosyal kaynaşma ortamı oluşturma ve komşular arasında daha güvenli ortam yaratma gibi önemli işlevleri olduğunu göstermiştir (Coley vd.,1997). Rohde ve Kendle, 1995 yılında yaptıkları araştırmada doğanın insan üzerindeki olumlu etkilerini; psikolojik açıdan duygusal tatmin, bilişsel, gelişimsel, davranışsal, sosyal olarak beş kategoride sınıflandırmıştır.

Çankaya Belediyesi, kent yönetimine katılımı doğa temelli bir argümanla güçlendirerek kent insanının, doğa ve tarım ile kopan bağlarının kurulmasına fırsat oluşturmak amacıyla Kentsel Tarım Eğitimlerine 'Kent Tarım Hobi Evi'nde başladı. Kentsel tarım eğitimleri; kent sebzeçiliği, arıcılığı gibi konularda gereken teknik bilgileri aktarmakla kalmayıp, vatandaşların tüketici olmaktan üretici olmaya geçi-

şini sağlayacak bilinçlendirme etkinliklerini de içeriyor. Eğitimler, kurulan mahalle bostanına entegre edildi. Böylelikle mahalle halkı tarım eğitimleri alırken, uygulamasını hemen yanı başındaki bostanda yapabilir hale geldi. İlk uygulama ise Kasım 2105'te Mutlukent Mahallesi'nde başlatıldı. Büyük ilgi gören merkezdeki eğitimlere sadece mahalle halkı değil diğer tüm semtlerden katılım sağlandı. İkincisinin de Yüzüncü Yıl Mahallesi'nde Eylül 2016'da açılması planlandı.

Çankaya'da mahalle bostanı ve kent-tarım hobi evi kurulmasının dört temel hedefi bulunuyor.

- Kurulan bostanlarda yıllık kullanım hakkını mahallede yaşayan isteklilere vererek; halkın çevreye zarar vermeden ve kimyasal kullanmadan sebze yetiştirmesini sağlamak,
- Sebzeçilik yapmak için uygun alanı (bahçe, balkon ve teras) olan mahalle sakinlerine sağlıklı ve etkin sebzeçilik yeterliliği kazandırmak,
- Mahalle halkının birbiri ile komşuluk ilişkilerini geliştirerek dayanışmayı arttırmak,
- İklim değişikliği ile daha fazla gündeme gelen ekolojinin korunması konusunda duyarlılık kazandırmak.

Hedef yaşanabilir kentler

Dinar Belediyesi, ekolojik kent olma yolundaki girişimlerin önünü açarak, doğaya dost yatırımları ilçeye taşıyor.

Gelişen teknoloji ile birlikte hızla büyüyen sanayinin kazandırdıklarının yanında kaybettiği olgular da çarpıcı rakamlara ulaşmıştır. Bugün sağlıklı kentlerin temel yapıtaşlarından olan ekolojik kent modeli ile temiz ve doğaya zararsız enerji kaynaklarının olduğu, yeşil ve yaşanabilir kentler meydana getirmek hedeflenmektedir" dedi.

Rüzgardan ve güneşten elektrik üretimi

Başkan Acar, küçük bir belediye olmalarına rağmen ekolojik kent olma yolundaki girişimlerin önünü açtıklarını ve ilçeye doğa dostu yatırımların gelmesi için çabaladıklarını kaydetti.

Bu kapsamda rüzgar enerji santrallerinin ve OSB'de bulunan güneş panellerinin önemli olduğunu ifade eden Acar, "İlçemizde bulunan rüzgar enerji santralleri 115 MW kurulu gücü ile Türkiye'nin 120'inci, Afyon'un ise 2. büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 6. büyük rüzgar enerji santralidir. Santralde 50 adet rüzgar

türbini kullanılmıştır. Dinar Rüzgar Santrali ortalama 165.659.068 kilovat saat elektrik üretimi ile yaklaşık 50 bin kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Santral sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 52 bin 590 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır. Dinar Rüzgar Enerji Santralleri'nin 2012 yılının son ayında 16,1 MW, 2013 yılında 33,9 MW, 2014 yılının Ekim ayı sonuna kadar da 36,8 MW olmak üzere toplam 86,8 MW'lık bölümü devreye alınmış olup, tesis tamamlandığında 115 MW kurulu güce sahip olacaktır" dedi.

Başkan Acar ayrıca güneş enerjisinden yararlandıklarını Dinar Güneş Enerji Santrali'nin çevre dostu 3 bin panelden oluştuğunu söyledi. 25 yıl ömrü olan sistemin, 250-300 hanelerin elektrik ihtiyacını karşıladığını kaydeden Acar, çok yakında ikinci bir güneş enerji santralinin de yapılacağını bilgisini verdi.

Başkan'dan çocuklara bisiklet

Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker, Başarı Festivali'nde 5. sınıf öğrencisi 7 bin 500 çocuğa bisiklet hediye etti.

Gebze Belediyesi tarafından düzenlenen Başarı Festivali, geniş katılımıyla Gebze Kent Meydanı'nda gerçekleştirildi. Festivale veliler ve öğrenciler başta olmak üzere çok sayıda davetli katıldı.

33 okuldan öğrenim gören 5. sınıf öğrencisi 7 bin 500 çocuğun bisikletlerine kavuştuğu Başarı Festivali'nde konuşan Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker, "Her zaman söylüyoruz. Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımız, gençlerimiz bizlerin en değerli varlığı. Eğitimli, ahlaklı, iyi yetiştirilmiş genç nesil, varlığımızın ve geleceğimizin yegane garantisidir. Bizler Gebze Belediyesi olarak temel belediyeçilik hizmetleri ve yatırımlarını aynı hızla sürdürürken bu dönemde gençlerimize öncelik tanıdık" dedi.

2023 ve 2071 hedeflerine hep birlikte

2023 vizyon projelerinin merkezinde gençler bulunduğunu ifade eden Başkan Köşker, "Gençlerimizi seviyoruz, gençlerimizin ve evlatlarımızın her zaman yanındayız, destekçisiyiz. Gençlerimiz için 41 Genç 41

Gelecek Projesi'ni hayata geçirerek Gebze'mizin en başarılı öğrencilerini geleceğin liderleri olarak yetiştirmeye ve yarınlara hazırlamaya başladık. Gebze'de artık gençlerin dönemi başladı. Gebze gençlere değer veren, gençlerin değer bulduğu bir şehir olacak. Genç bir idealist olan, 21 yaşında İstanbul'u fetih edecek komutan olarak Peygamber Efendimizin müjdesine mazhar olan Fatih Sultan Mehmet başarıda gençlerimiz için rol modelidir. Fatih'in otağ kurduğu ve Hakk'a yürüdüğü Gebze'mizin her

biri ayrı cevher olan güzide evlatları; ülkemizde ve dünyada elde ettikleri başarılarla göğsümüzü kabartsın istiyoruz. Bugün burada icra ettiğimiz projenin ismi Başarı Festivali. Ancak bizler burada sadece başarılı öğrencileri, başarılı sporcuları ödüllendirmiyoruz. Başarı Festivali'nin esas amacı, başarıya teşvik etmektir. Gençlerimizi sorumluluğa, çalışmaya teşvik etmektir. Başarılı olmaya aday gençlerimizi de harekete geçirmektir. Bizler bu organizasyonla bizi aşan bir gençlik hedefliyoruz" diye konuştu.

Ekokent İnegöl için yaşam biçimi oluyor

İnegöl Belediye Başkanı Alınur Aktaş, ekolojik yaşam ve ekokent kavramının alternatif bir yaşam biçimi olarak görüldüğünü ve bu yönde çalışmalara başladıklarını belirtti.

İnegöl Belediye Başkanı Alınur Aktaş, ekokent kavramının, kentlerin gelecek kuşakların ihtiyaç ve gereksinimlerine cevap verecek şekilde tasarlanması düşüncesi sonucunda ortaya çıktığını, insanların kent ve çevre ile etkileşim halinde olduğu bir kent tasarım ve uygulama yaklaşımı olduğunu belirterek, bu yaklaşımın temel hedefinin, sürdürülebilir ulaşım sistemlerinin ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının geliştirilmesi olduğunu söyledi. Yenilebilir enerji kaynaklarının kullanımının geliştirilmesinin de hava, su ve toprak kirliliğinin önüne geçerek, doğal kaynakların ve kente ait yerel kültürün korunmasını sağlayacağına işaret eden Başkan Aktaş, "Ekokent, kentsel sürdürülebilirlik konusunda ortaya çıkmış yeni bir yaklaşımdır. Ekokent düşüncesinin temel amacı ekoloji, teknoloji ve doğa ile uyum içerisinde olan alternatif bir kent vizyonu ortaya çıkarmaktır. Ekokent yapısındaki bir kentin en önemli özelliği kentin yeşil alanlarla kaplı, bir orman havası verebilmesidir. İnegöl içinde yeşil bir kent yapısına dönük bu çalışmalar devam

etmekte olup, onlarca çalışma kent insanımızın yaşam kalitesinin artması amacıyla hizmete girmiştir" dedi.

Bu yönde yapılan çalışmaları da anlatan Başkan Aktaş, şöyle devam etti:

"2013 yılında yaklaşık 20 yıldır çöp dökme alanı olarak kullanılan Alan-yurt Vahşi Çöp Depolama Sahası rehabilite edilerek doğal bir park ve piknik alanına dönüştürülmüştür. Şu anda hala aktif olarak kullanılan bu park içerisine 600 ağaç dikilip, 40 adet piknik masası ve 18 adet barbekü kurulup bir zamanlar çöp içerisinde bulunan bu alan yeşil bir orman hava-

sına büründürülüp vatandaşlarımızın kullanabileceği bir mesire alanı haline getirilmiştir. Bu alana çöp dökme işlemini sona erdirmek için tabi ki alternatif bir çözüm üretilmesi gerekiyordu. Bunun için de yapıldığı yıl Büyükşehir Belediyeleri dahil sadece 10 ilde olan Düzenli Katı Atık Depolama Sahasını da faaliyete geçirdik. Bu proje sadece çöp depolama işlemini bir yerden şehir yaşamından uzak alıp farklı ve daha büyük bir yerde toplama işlemi olarak görülmemeli. Kent insanımızın yaşam alanına yapılan büyük bir hizmet olarak da görülmelidir. Ayrıca Katı Atık Transfer İstasyonu atık plastik, kağıt, pil, ömrünü tamamlamış lastikler, atık yağ vb. gibi insan hayatını ve çevreye olumsuz etki eden ancak bunlarla ilgili işlem yapıldığında ülke ekonomisine de fayda sağlayacak ciddi ve Bakanlıkça takdir edilmiş bir geri dönüşüm hamlesi de İnegöllüler için kararlı ve istikrarlı bir şekilde sürdürülmektedir."

Kadıköy ağaçlandırılıyor

Kadıköy Belediyesi, geçtiğimiz yıl ilçenin ağaç envanterini hazırladı. Bir yandan da peyzaj çalışmalarını yürüten Park ve Bahçeler Müdürlüğü akabinde ağaçlandırma çalışmalarını gerçekleştirdi.

Kentsel yenileme çalışmalarının sürdüğü ilçede ağaçlandırma çalışmalarına ağırlık verilerek, yeni ağaçların dikilmesi, çürüyen ve kökü kalmış ağaçların yerine yeni fidanların dikilmesi, bakım ihtiyacı olan ağaçlara gerekli tedavi yöntemleri uygulanarak, bakım yapılması gibi kapsamlı bir çalışma içine girildi. Geçtiğimiz yıl 3 bine yakın ağaç diken belediye bu yıl mayıs ayına kadar yaklaşık 800 ağaç dikimi gerçekleştirdi. Bu sayının yılsonuna kadar 3 bin olması hedefleniyor. Ayrıca 100'den fazla büyük ağacın restorasyonu da gerçekleştirildi. Kadıköy Belediyesi yaklaşık son iki ayda muhtelif parklara 450'den fazla ağaç, 50'den fazla çalı türü dikimi gerçekleştirdi.

Ağaçlara bakım yapıldı

Ağaç bakım çalışmaları kapsamında

hasta ağaçların kovukları ve gövdelerindeki çürükler temizleniyor. Odunsu yapıdaki iç bölgede çürüyen ölü yerler temizleniyor. Tekrar hastalanmaması için elastik yapıya sahip özel bir ağaç macunuyla kapatılıyor. Bu macun, ağacın zarar görmesini engelleyen, özel üretilmiş bir çeşit izolasyon maddesi içeriyor. Yaklaşık 6 yılda bir macun ağaçtan çıkarılıp yenilenme işlemi uygulanıyor. Böylece ağacın ömrü uzamış oluyor. Ayrıca devrilmemesi için ağaç, metal aksamlarla destekleniyor. Belediye, öncelikle yayaların yoğun şekilde geçtiği sokak ağaçlarını tedavi ediyor. Diğer taraftan ağaçlara zarar veren "Palmiye Kırmızı Böceği" olarak bilinen Rhynchophorus ferrugineus böceğiyle de mücadele sürüyor.

Belediye Meclisi kararı

Kentsel yenileme çalışmaları kapsamında inşaat faaliyetleri sırasında zarar gördüğü veya kesildiği tespit edilen inşaatlara yönelik uygulama da söz konusu. İnşaat denetimlerini sürdüren Kadıköy Belediyesi Zabıta Müdürlüğü ekipleri böyle bir durum-

da tespit tutanağı hazırlayarak, Park Bahçeler Müdürlüğü'ne iletiyor. Park Bahçeler Müdürlüğü uzmanları da ağacın oksijen üretimi ve tüketimi yani ekosisteme katkısı ölçüsünde Kadıköy Belediye Meclisi'nin almış olduğu karar doğrultusunda uygulama yapıyor. Kesilen ağacın ekosisteme katkısını karşılayacak sayıda ağaç dikilmesi gerektiği inşaat yetkilisine iletiliyor. Ağaç dikimini Park Bahçeler Müdürlüğü yapıyor.

Ağaç, temiz hava üretiyor

Kadıköy'de parklar ve ana arterler hariç 728 sokakta 15 binden fazla ağaç var. Tür, yaş gibi farklı özelliklerine göre oksijen üretme kapasitesine sahip olan ağaçların gövde çapları büyüdükçe oksijen üretme kapasitesi de kat kat artıyor. Kışın yaprak dökmeyen, her dem yeşil, yuvarlak taç yapılı, çam türü, 30 cm gövde çapında bir ağaç yılda 430 kilogram; kışın yaprak dökmeyen, piramit yapılı sedir türü, 30 cm çaplı bir ağaç yılda 450 kilogram; kışın yaprak döken, çınar türü büyük 30 cm çaplı bir ağaç yılda 388 kilogram; tepe tacı az olan, meyve ağacı türünden, 30 cm çaplı bir ağaç yılda 128 kilogram; 60 cm çaplı bir sedir ağacı yılda 2 bin 250 kilogram oksijen üretme kapasitesine sahip.

Yeşil bina semineri

"Yeşil Binalar, Yeşil Kadirli" sloganıyla çalışmalarını yürüten Kadirli Belediyesi, düzenlediği Yeşil Binalar ve LEED Değerlendirme Sistemi semineriyle teknik personelini bilgilendirdi.

Kadirli Belediye Başkanı Ömer Tarhan, "Yeşil Binalar, Yeşil Kadirli" vizyonu ile hedeflerini bir bir hayata geçirmek için adım atıyor. Bu kapsamda eğitim çalışmalarını da hızlandıran Kadirli Belediyesi, bünyesindeki teknik personele "Yeşil Binalar ve LEED Değerlendirme Sistemi" semineri düzenledi.

Belediye Meclis Toplantı Salonu'nda düzenlenen seminere, Yüksek Mimar ve Yeşil Bina Uzmanı Seda Güleç ve Mimar Zümrüt Çağlayan Arslan konuşmacı olarak katıldı. Yeşil binaların teknik özellikleri, detay çözümleri ile bilgilendirmeyi Seda Güleç yaparken, Amerikan Yeşil Binalar Derneği tarafından verilen LEED sertifikasyonu ile ilgili değerlendirme kriterlerini ise Zümrüt Çağlayan Arslan anlattı.

Binalara "yeşil etiket" verilsin

Yüksek Mimar ve Yeşil Bina Uzmanı Seda Güleç, bugün sürdürülebilir, ekolojik, yeşil, çevre dostu vb. pek çok isim altında karşımıza çıkan doğayla uyumlu yapıların, yapının arazi seçiminden başlayarak yaşam döngüsü çerçevesinde değerlendirildiğini, bütüncül bir anlayışla ve sosyal-çevresel sorumluluk anlayışıyla tasarlandığını, iklim verilerine ve o yere özgü koşullara uygun, ihtiyacı kadar tüketen, yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmiş, doğal ve atık üretmeyen malzemelerin kullanıldığı, katılımı teşvik eden, ekosistemlere duyarlı yapılar olarak nitelendirdi.

büyük bir potansiyelin olduğu anlamına da geldiğini kaydeden Arslan, "Amerika'da yapılan bir çalışma, 'yeşil' veya 'çevreci' olarak tabir edilen binaların enerji tüketiminde yüzde 24-50, karbondioksit salınımında yüzde 33-39, su tüketiminde yüzde 40 ve atıklarda yüzde 70'e varan bir düşüş sağlanacağını ortaya koymaktadır. Bu standartlar aynı zamanda yeşil bina tasarlamak isteyen mimar ve mühendisler için de kılavuz niteliği taşıyor. Yeşil yapılaşmaya yönelmek şirketler için aynı zamanda bir sosyal sorumluluk projesi olarak da görülebilir. Binaların ve yerleşimlerin küresel ısınmaya sebep olan başlıca sera gazı olan karbondioksit salınımının yüzde 40'ından sorumlu olduğunu düşünürsek, mimarlar, mühendisler, şehir plancıları ve en önemlisi yönetmelikleri belirleyen devlet yetkililerine büyük sorumluluklar düşüyor" diye konuştu.

Büyük sorumluluk düşüyor

Mimar Zümrüt Çağlayan Arslan ise bina ve yerleşimlerin çevreye olan etkilerinin karbondioksit salınımıyla sınırlı olmadığını, aynı zamanda bunların su kullanımının yaklaşık yüzde 12'si, atıkların yüzde 65'i ve elektrik tüketiminin de yüzde 71'inden sorumlu olduğunu belirtti. Bu rakamların büyüklüğünün, binaların ve yerleşimlerin çevreye olan etkilerinin azaltılması için aynı zamanda

Mezitli'nin rengi 'mor' havası 'temiz'

Mezitli Belediyesi, ilçeye değer katmak amacıyla yaptığı çalışmalar sonucu kentin hem rengini, hem de ekolojik yapısını değiştiriyor. Mezitli'de 55 bin 619 metrekarelik alanda toprakla buluşan Jacaranda ağaçları, ilçenin ekosistemin yapısını güçlendiriyor.

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan tarafından hayata geçirilen projeye kısa sürede Atatürk, Akdeniz, Yeni, Menderes, Merkez ve Kuyuluk mahallelerinin içersinde bulunduğu 20 farklı alanda toplamda; 2 bin 473 adet Jacaranda cinsi fidan toprakla buluştu. Hava­ların ısınmasıyla birlikte birçok mahallede bulunan koruluklardaki Jacaranda ağaçları çiçek açmaya başladı. Hızla büyüyen ağaçlar, araçlar tarafından atmosfere yayılan zehirli gazların da adeta düşmanı haline geliyor. Jacaranda korulukları, çevreyi mor çiçeklerle zenginleştirip güzelleştir­menin dışında, salgıladığı fotosentez

sayesinde ekosistemine değer katmış oluyor. İlçede yoğun yaprakları ve mor renkli salkım şeklindeki çiçekleri ile büyüleyici bir görüntü sergiliyor.

Daha temiz bir hava için

Mezitli Belediyesi'nin sadece Mersin'de değil, Türkiye genelinde ses getiren projelere imza atmakta olduğunu ve bu projelerin birçok belediyeler tarafından örnek alındığını ifade eden Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, "Bunlardan birisi de, Mezitli'yi baştan aşağıya mor renge bürüyecek olan Jacaranda koruluğu projemizdir. Daha temiz bir hava, daha yeşil bir

Mezitli için ilçenin dört bir yanına Jacaranda korulukları yapıyoruz" dedi.

Birlikteliğin sembolü oldu

Hayata geçirdikleri koruluğun kentin doğal çevresini değiştirmesinin yanında Mersin'de bulunan çeşitli sivil toplum örgütlerinin birlikteliğinin de sembolü olduğuna dikkat çeken Başkan Tarhan, "İlçemizdeki yeşil alanların değerlendirilmesi amacıyla kişi veya kuruluşlara yer gösterdik. Birçok sivil toplum kuruluşlarını Mezitli'de aynı çatı altında çok değerli bir amaç altında topladık" diye konuştu.

Kentin ekolojik çehresini değiştiriyoruz

Korulukları, araç trafiğinin yoğun olduğu bölgelere yapmayı tercih ettiklerini vurgulayan Başkan Tarhan, "Toplamda 55 bin 619 metrekarelik alana dikilen fidanlarımız hızla büyüdü. Bir kısmı çiçek açtı. Amacımız Mezitli'ye daha temiz hava ve yeşil alanlar kazandırmak. Hepimiz egroz gazlarının atmosfere pek çok zararlı gaz bıraktığını biliyoruz. Bu nedenle koruluklarımızı, araç trafiğinin yoğun olduğu bölgelerdeki alanlarda hayata geçirdik. Ağaçlarımız fotosentez yaparak oksijen üretilir, ekosisteme temiz hava sağlamanın yardımcı oluyor" dedi.

Nilüfer'den ekolojik tarım hamlesi

Ekolojik tarımı destekleyen çalışmalar için kolları sıvayan Nilüfer Belediyesi Ekobahçe, Tohum Kütüphanesi, Kent Bostanları ve iyi tarım uygulamalarıyla kent ve kırsalın, organik bağına güçlendirmeyi hedefliyor.

Nilüfer Belediyesi daha temiz, daha güzel ve daha iyi gelecek hedefleri çerçevesinde karbon salımının azaltılmasında, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasına pek çok projeyi yaşama geçirirken, ekolojik tarım konusunda da önemli adımlar atıyor. Hedef, Nilüfer'in, tarım ve hayvancılık konusunda kendi kendine yeten, hem çiftçinin hem de tüketicinin kazandığı bir kent haline dönüşmesine olanak sağlayabilmek olarak açıklanıyor. Bu çerçevede, Yerel Çeşit Denemeleri ve Tohum Üretim İstasyonu'nun (Ekobahçe) yanı sıra Kent Bostanları'nı da Nilüfer'e kazandıran Nilüfer Belediyesi'nin, her hafta Cumartesi günleri Konak Kapalı Pazar Alanı'nda tüketicilerle buluşturduğu Organik Pazar büyük ilgi görüyor. Nilüfer Belediyesi'nin iki kez düzenlediği ve her yıl nisan ayında gerçekleştirilerek sürdürülebilir projeleri arasına eklediği Tohum-Takas Şenliği de, yerel tohumların toplanması, ekilerek çoğaltılması, saklanması ve korunması anlamında büyük önem taşıyor.

Kırsal alan kentli gibi yaşamak

Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey, özellikle Anadolu coğrafyasındaki yerel tohumlara sahip çıkmanın, gıda egemenliğinin korunması, gıda güvenliğinin sağlanması açısından çok önemli olduğunu vurgulayarak, "Bir kısmı gıda olarak tüketilen, kayıt altına alınmış 13 bin bitki çeşidine sahip bir ülkeyiz. Bu biyolojik çeşitlilik zenginliğimiz neredeyse Avrupa kıtasının biyolojik

çeşitliliği ile yarışabilir bir düzeydedir. Hele hele bunların 3 bin adedi sadece Anadolu'ya özgü, "Endemik" çeşitlerdir. İşte bu zenginliği korumak, tohumuna sahip çıkmak bu ülkeyi seven her bireyin görevidir" diyor. Kentliyi kırsalla buluşturan Kent Bostanları ise, haftanın iki günü Nilüfer Belediyesi'nin yine örnek bir projesi olan Bizim Ev Engelliler Sosyal Yaşam Destek Merkezi'nden gelen engelli bireylerle tarım uygulamalarına ev sahipliği yapıyor. Nilüfer Belediyesi'nin ekolojik tarımla ilgili çalışmaları çerçevesinde Türkiye'de örnek olacak bir projesi de Nilüfer İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü işbirliğiyle yaşama geçirdiği 'İyi Tarım Uygulamaları'... Projeye birlikte tarımsal üretim sonucu çıkan atıkların en aza indirilmesi, üreticilerin ürünlerini ulusal pazarlarda kolay pazarlayabilmeleri, sağlıklı ve kontrollü gıda üretiminin yaygınlaştırılması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirliğin sağlanması, çevre ile uyumlu üretimin sağlanması hedefleniyor. Kırsal alandaki tarım uygulamalarında, ürün çeşitliliğine önem verdiklerini belirten Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey, "Kırsal mahallelerden kente göçü değil, tam tersine kişinin kırsal alanda kentli gibi bir yaşam sürerek, üretimle geleceğini idame ettirebilecek gelire sahip olmasını istiyoruz" diyor.

Ekobahçe, Kent Bostanları ve Tohum Kütüphanesi'yle birlikte yerel tohum ve üretim konusunda çiftçilere destek verdiklerini söyleyen Başkan Bozbey, "Şu anda Tohum Kütüphanemizde

yaklaşık 700 civarında yerel tohum bulunmaktadır. Ekobahçe'deki tohumların çoğaltılmasının sağlanacağı alan da Kent Bostanları'dır. Kent Bostanları'nda Mahalle Komiteleri'ne ayırmış olduğumuz parsellerle kentlinin organik üretim yapabilmesine olanak sağlıyoruz. Bu yerel tohumlarla birlikte inanıyorum ki insanlarımız gerçek tatlara ulaşacaklar" ifadelerini kullanıyor. Bitkisel ve hayvansal atıklardan üretim yapacak bir biyogaz tesisi, mahalleye dönüşen köyler için toplulaştırmış modern hayvan ağılı, kırsaldaki üretimi çeşitlendirmek amaçlı "tıbbi ve aromatik bitkiler merkezi" de Nilüfer Belediyesi'nin önümüzdeki yıldan itibaren başlayacağı projeler arasında yer alıyor.

Odunpazarı'ndan ekolojik yansımalar

Ekolojik kent anlayışıyla hareket eden Odunpazarı Belediyesi, daha sağlıklı, huzurlu ve yaşanabilir bir kent olma yönündeki çalışmalarını kararlılıkla sürdürüyor. Belediyede çalışan en alt kademedeki personele, görevlerini yaparlarken çevre bilinciyle hareket etmeleri her fırsatta hatırlatılıyor. Çalışanlardan bu yaklaşım beklenirken onların istekleri ve gereksinimleri de göz önünde tutuluyor. Bunun en somut kanıtı, çevre temizliğinde çalışan personel için Türkiye'de ilk kez "Performans Değerlendirme Sistemi"nin uygulanması. Bu sistemle araçların kat ettikleri yolların ve süpürgeci personelin temizliğini yaptığı bölgelerin mesafeleri km bazında hesaplanarak çalışan personel için adil bir çalışma ortamı sağlanıyor. Örneğin bir aracın çöp toplamak için iki sefer yapması halinde diğerinin daha az ya da fazla sefer yapmasının önüne geçiliyor. Aynı şekilde süpürgeci personelin temizlediği bölgelerin mesafeleri eşitlenerek, personel arasında adaletli dağılım sağlanıyor.

Bu uygulama sayesinde personelin topladığı çöp miktarı eşitlenerek, işgücü ve yakıttan tasarruf elde ediliyor.

Farkındalık yaratıldı

Ekolojik kent olmanın en önemli gereksinimlerinden biri karbon salınımının en aza indirgenmesidir. Odunpazarı Belediyesi kurduğu geri dönüşüm sistemi ile 2007 yılından itibaren konut ve küçük işyerlerinden 108 bin 120 ton ambalaj atığı toplandı. Böylece havaya 2.564.856 ton karbondioksit salınımı önleildi. Ayrıca geri dönüşümü sağlanan ambalaj atıkları sayesinde 1.194.726 adet ağaç kurtarıldı ve 163.477 ton petrol, 389.773 Mwh elektrik, 2.811.120 ton su tasarrufu sağlandı. Odunpazarı Belediyesi, her atığın çöp olmadığını anlatmak ve geri dönüşüm atıklarına dikkat çekerek farkındalık yaratmak adına Türkiye'de ilk kez geri dönüşüm atıklarını bir araya getirerek gölge çalışma yöntemi kullandı ve "Geri Dönüşümden Yansıyanlar" adlı sergiyi, Dünya Çevre Günü'nde Eskişehir halkı ile buluşturdu.

Öte yandan Odunpazarı Belediyesi çok kısa sürede gerçekleştirilmesi planlanan Solucan Gübresi Projesi'ni uygulamaya koyarak, solucanların sebze ve meyve artığı (turunçgiller hariç), boyasız kağıt, hayvan gübresi ve pazar atıkları ile beslenmesini sağlayacak ve solucan gübresi tesisinde yüzde 100 organik gübre elde edilecek.

Örnek projeler yolda

Dünyada daha önce yapılmamış bir uygulama olan "ARIKÖY", Odunpazarı Belediyesi Kırsal Hizmetler Müdürlüğü'nün yürüttüğü bir proje. Proje kapsamında 160 amatör arıcıya teorik ve pratik eğitimin yanı sıra 40'ar metrekareden oluşan parsellerde arıcılık yapma imkânı sunulacak.

Yine dünyada bir ilk olan Güvercinköy Projesi kapsamındaki tesis, 8 bin 800 metrekare alan üzerine inşa edilecek ve alan üzerinde toplamda 110 adet güvercin kafesi bulunacak. Tesiste kafeterya, veteriner muayenehanesi ve mezat alanı da olacak. Güvercinsevenler için ekolojik bir ortam yaratmasının yanında kuş sağlığı, bakımı ve gözetimi yapılarak kent içindeki muhtemel salgınlar da önlenecek. Ayrıca değerli olan güvercin gübresi elde edilerek ekonomiye katkı sağlanacak.

Türkiye'nin ilk onaylı Atık Getirme Merkezi

Pendik Belediyesi Türkiye'nin ilk 1. sınıf Atık Getirme Merkezi'ni kurdu. Güllübağlar'da 3 dönüm araziye kurulan tesiste çamaşır makinesinden pile, 14 ayrı kalemde atık toplanıyor. Böylece hem ekonomi kazanıyor hem de doğa korunuyor.

Yaptığı yatırım ve gerçekleştirdiği projelerle vatandaşların çevreye hassasiyetini artırmaya çalışan Pendik Belediyesi, Türkiye'nin ilk 1.sınıf Atık Getirme Merkezi'ni kurdu. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan onaylı tesis, Güllübağlar Mahallesi'nde hizmete girdi. Üç dönüm arazi üzerine kurulan dev tesiste evlerden çıkabilecek organik çöpler harici ambalaj atıkları, atık lastikler, ahşap malzemeler, elektronik atıklar, piller ve tekstil atıkları kabul ediliyor. Yapılan bu tesiste doğa ve insan sağlığına zararlı olan florasan lamba, kullanım ömrü geçmiş ilaçlar ve evlerde oluşabilecek diğer tehlikeli atıkların da kabul edileceği 30 metrekarelik tehlikeli atık depolama bölümü de bulunuyor.

Yüzlerce elektronik eşya toplandı

Pendiklilerin çevreye olan duyarlılığı artıyor. Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ve Temizlik Müdürlüğü'nden alınan verilere göre 2015 yılında aralarında televizyon, bulaşık makinesi ve ütünün de bulunduğu toplam 1.145 elektronik eşya toplandı. Bunun yanı sıra yine evsel atık olarak tabir edilen çekyat, masa ve baza gibi eşyalardan oluşan 2 bin 973 ürün, Atık Geri Dönüşüm Merkezi'ne getirildi. Bu rakamlar 2014 yılında elektronik eşyalar için 550, evsel atıklar içinde 2 bin 864'tü.

Mahallelere de yapılacak

Pendiklilerin Atık Getirme Merkezi'ne hassasiyetlerini artırmak amacıyla bu

yıl kentin farklı noktalarına seyyar atık getirme merkezleri kurulacak. Böylece Güllübağlar'a uzak kalan bir Pendikli, kendisine en yakın seyyar atık getirme merkezine gelerek belirlenen atıkları yetkililere teslim edecek.

Toplanan atıklar ne olacak?

Alanında uzman ekipler, Atık Geri Getirme Merkezi'ne gelen atıkları bertaraf ettirmek için lisanslı firmalara teslim ederek doğaya atılmadan geri dönüşümünü ve bertarafını sağlamış olacak. Geri dönüşüm firmaları da toplanan atıklardan ham plastik ve metal elde ederek fabrikalara göndermiş olacak. Böylece her geçen gün azalan maden rezervleri korunmuş olacak.

Karesi Belediye Başkanı Yücel Yılmaz:

“Modern ve gelenekseli yaşatan özgün bir kent hayalimiz var”

‘Demokrasi yerelden başlar’ düşüncesiyle herkesin söz sahibi olduğu bir yönetim şekli oluşturarak, katılımcılığı artırdıklarını belirten Karesi Belediye Başkanı Yücel Yılmaz, amaçlarının Karesi’de yaşayan ve çalışan vatandaşların fiziki, psikolojik ve çevresel refahlarını geliştirmek olduğunu söyledi. Yücel, “Modern ancak özgün ve geleneksel kimliğimizi yaşatan bir kent, Karesi hayalimiz var” dedi.

Sağlıklı Kentler Birliği’ne 2015 yılında üye olan Karesi Belediyesi, geçtiğimiz aylarda Birliğin buluşmasına da ev sahipliği yaptı. 174 bin kişinin yaşadığı ve adını tarihteki Karesi Beyliği’nden alan ilçede hayata geçen yatırımlar Başkan Yücel Yılmaz’ın eğitimci kimliği ile örtüşüyor.

Yaşlı ve çocuk dostu kent Karesi olma hedefine ulaşmak için çalıştıklarını belirten Başkan Yılmaz ile ilçeyi ve

sağlıklı bir kent olma yolunda yapıları konuştuk.

■ Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1975 yılında Almanya’da doğdum. Eğitimimi tamamladıktan sonra Milli Eğitim’de İngilizce öğretmenini olarak göreve başladım. Daha sonra, 11 şehir ve İngiltere’de hizmet veren dil okulları, tüm Türkiye’ye İngilizce soru üreterek satışını yapan ve sınavlara soru hazırlayan, İstanbul merkezli bir yayıncılık şirketini kurduk.

Çeşitli sivil toplum kuruluşlarında da aktif görevler alıyorum. Karesi İlçesi’nin de kurucu belediye başkanıyım. Vatandaşlarımızın bizlere gösterdiği teveccühe layık olmaya çalışıyoruz.

■ Karesi hakkında bilgi verir misiniz?

Adını, bölgemizde 13. yüzyılda kurulan Karesi Beyliği ve Kara İsa Bey’den alan Karesi İlçesi, 742 kilometrekare yüzölçümüne sahip 174 bin nüfus-

Sağlıklı kent öncelikle insanı merkeze alan yaşam alanlarının oluşturulması demektir. Şehirde yaşayan her bir insanın zorluk yaşamadan rahat ve kolay bir şekilde hayatını sürdürebilmesi bizim için çok önemli. Şehir insanı strese sokmamalı, hayatına destek olmalı, güvence vermeli, yaşamını kolaylaştırmalıdır.”

ludur. Belediye olarak 43 kırsal mahallemiz, 27 merkez mahallemiz ile birlikte toplamda 70 mahallemize hizmet vermekteyiz. İlçemiz, tarım ve hayvancılık alanında önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Bunun yanı sıra turizm alanında da gelişmelerle birlikte spora ve sanata önem veren bir nüfusa sahibiz.

■ Sağlıklı kent kavramı size neyi ifade ediyor?

Sağlıklı kent öncelikle insanı merkeze alan yaşam alanlarının oluşturulması demektir. Şehirde yaşayan her bir insanın zorluk yaşamadan rahat ve kolay bir şekilde hayatını sürdürebilmesi bizim için çok önemli. Şehir insanı strese sokmamalı, hayatına destek olmalı, güvence vermeli, yaşamını

kolaylaştırmalıdır. Amacımız Karesi’de yaşayan ve çalışan vatandaşlarımızın fiziki, psikolojik ve çevresel refahlarını geliştirmektir.

■ Sağlıklı Kentler Birliği’ne ne zaman katıldınız?

Birliğe, 14 Kasım 2015 tarihinde yapılan 23. Olağan Meclis Toplantısı’nda katıldık.

■ Sağlıklı Kentler Birliği’nin faaliyetleriyle ilgili neler düşünüyorsunuz? Birliğe üye olmak Karesi’ye ne gibi katkı sağlıyor?

Birliğin, sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir kentler yaratmak amacıyla şehirlerin aktif olarak deneyimlerini paylaşabildiği ortamları sunması ve

sorunlara çözüm üretilmesi noktasında önemli bir görevi üstlendiğine inanıyorum. Sağlığı geliştiren bir şehir olma yolunda bölgesel, ulusal ve uluslararası alanlarda işbirliklerinin yapılmasının yanı sıra çalışmaların paylaşılarak artırılması da gerekiyor.

■ Sağlıklı kent olma yolunda ne gibi projeleri hayata geçirdiniz? Bu konuda Birliğe üye diğer kentlere de örnek olabilecek “vizyon” bir projeniz var mı?

Yaşlı ve Çocuk Dostu Kent Karesi olma hedefine ulaşmak için çalışıyoruz. Okullarımızın 24 saat açık olması için “Okullar Hayat Olsun” projesini hayata geçirdik. 23 okulumuza halı saha, basketbol sahası, satranç grubu ve sosyal donatı alanlarını kazandırdık.

Her yıl uyguladığımız “Havuzlar mahalleye, çocuklar havuza” projesi ile yaz aylarında eğitime ara veren okullarımızın bahçelerinde yüzme havuzlarını kurarak eğitime devam ediyoruz. Çocuklarımız hem yüzme öğreniyor hem de değerler eğitimi ile kültürel anlamda donatılıyor. Geçtiğimiz yaz ayında 6500 yavrumuza yüzme eğitimi verdik. Bu yaz döneminde daha fazla yavrumuza ulaşmayı hedefliyoruz.

Semt parklarını hem doğal hem de yeni nesle uygun oyun grupları ile yeniliyoruz. Fiziksel gelişim yanında zihinsel gelişimi sağlayacak oyun gruplarını kuruyoruz.

Karesispor Okulları ile çocuklarımızın ve yetişkinlerimizin spor faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri imkanları sunuyoruz. Bisiklet turları, yürüyüş etkinlikleri, dağ gezileri düzenliyor, şehrimizin sosyal yaşantısına katkı sağlıyoruz.

Karesi Halk Sağlığı Günleri kapsamında 20 TV programı, 24 sağlık semineri ve sağlık taraması ile 10 binlerce kişiye bugüne kadar ulaştık. Kadınlarımızın hem iş hem de sağlık alanında hayata atılmasını önemsiyoruz. Çevrenin, havanın ve suyun

korunmasından sağlıklı bir yaşam için yapılması gereken her şeyi yapıyoruz.

■ **Siz kentlerin sağlığını bozan unsurların neler olduğunu düşünüyorsunuz? Karesi için bu açıdan neler söylersiniz? Karesi, bu unsurlardan ne kadar etkileniyor ve ne gibi önlemler alıyorsunuz?**

Kent sağlığını bozan unsurların en başında çarpık yapılaşma, nüfus hareketleri, araç sayısının fazlalığı ve trafik yoğunluğu, yeşil alanların yetersizliği, çevre kirliliği, güvenli alanların azlığı gibi konular gelmektedir. Karesi özelinde kent sağlığını bozan en önemli unsurlar ise çarpık yapılaşma, altyapı yetersizliği ve trafiktir. Bu sıkıntıları önlemek için de sokak iyileştirme-

leri, altyapı düzenleme çalışmaları yapıyoruz. Büyükşehir Belediyemiz de ilçemizdeki yoğun trafiği önlemek amacıyla alt ve üst geçit, ulaşım planı konularında önemli adımlar atıyor. Tüm bunların yanı sıra halkımızın nefes alabileceği, çocuklarımızın güvenli ve huzur içerisinde eğlenebilecekleri yeşil alanlar ve oyun parklarını kentimize kazandırıyoruz.

■ **Belediyelerin görev alanları içerisinde yer alan faaliyetlerle, sağlıklı kent olmak için yapılanlar arasında bir ayrım olduğunu düşünüyor musunuz?**

Bahsettiğiniz iki konunun; belediye mevzuatı ve sağlıklı kent için atılması gereken adımların aslında bir-

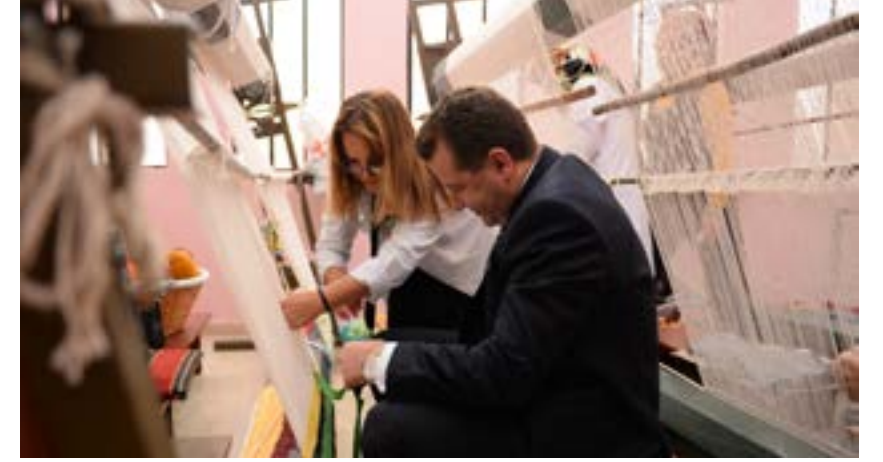

“174 bin Karesili vatandaşımızla gönül bağı kuruyoruz. Engelli kardeşimiz sokağa çıktığında hiçbir engelle karşılaşmasını istiyoruz. Karesi’yi yönetirken sivil toplum kuruluşlarının varlığına ve yaklaşımına önem veriyoruz.”

biriyle doğrudan ilişkili olduğunu düşünüyorum.

■ **Kapak konumuz “Ekolojik Kentler”. Bu kavram size neyi ifade ediyor? Bu konuda yaptığınız çalışmalar hakkında bilgi verir misiniz?**

Büyükşehir Belediyemiz ile birlikte, büyüyen ve gelişen Türkiye’nin lokomotif kentlerinden olan Balıkesir’i, artan şehirleşme talebine ve enerji ihtiyacına, yenilenebilir enerji yatırımları ile hazırlıyoruz. Büyükşehir Belediyemiz bu hedef doğrultusunda, şehrin ekonomisinin ana aktörlerinden tarım ve hayvancılık sektörünün gelişimi için en doğru yerlerin seçimi, yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanabilmek üzere rüzgar,

güneş ve biyokütle yatırım alanlarının tespiti için veri taraması, enerji santali yapılabilecek alanlar, güneş tarlası yapılabilecek alanların belirlenmesi, yatırıma uygun biyogaz yatırım alanlarının tespiti, kentin ekonomisinin geliştirilmesi ve ekolojik dengenin bozulmadan kent ekonomisi ve planlamasına yönelik daha birçok çalışma yapıyor.

■ **İnsan odaklı projeleriniz nelerdir?**

Hayata geçirdiğimiz tüm çalışmaların odağında Karesililer var. Çünkü sürdürülebilir kent için insan odaklı proje ve politikalara ihtiyacımız olduğuna inanıyorum. Öncelikle Karesi’nin eğitim seviyesinin artmasını önemsiyoruz.

Üniversite ve Karesi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüz işbirliğinde Matematik Cepte projesini hayata geçirdik. Okullar Hayat Olsun projesi ile okul bahçelerimize halı saha, basketbol sahası, satranç grubu ve sosyal donatı alanlarını kazandık. Biliyoruz ki parklarda güven içinde oynayan çocuğun hayat algısı ile çamur ve tehlikenin içerisinde büyüyen çocuğun hayat algısı bir değildir.

Yaz aylarında okullarımızın bahçelerine yüzme havuzlarını kurarak eğitime ara vermeden devam ediyoruz. Kadınlarımızın istihdama katılmalarını çok önemsiyor, bunun için büyük adımlar atıyoruz. Sanayi yatırımlarını ve ekonomiyi geliştirecek unsurları büyütecek çalışmalar yapıyoruz. 174 bin Karesili vatandaşımızla gönül bağı kuruyoruz. Engelli kardeşimiz sokağa çıktığında hiçbir engelle karşılaşmasını istiyoruz. Karesi’yi yönetirken sivil toplum kuruluşlarının varlığına ve yaklaşımına önem veriyoruz.

■ **Son olarak eklemek istedikleriniz...**

Demokrasi yerelden başlar diyerek, herkesin söz sahibi olduğu bir yönetim şekli oluşturduk, katılımcılığı yüksek hale getirdi. Modern ancak özgün ve geleneksel kimliğimizi yansıtan bir kent Karesi hayalimiz var.

Yollar 'Yeşil Bant' ile nefes alıyor

Kırşehir Belediyesi'nin projelerinden olan Ankara-Kayseri Yolu Yeşil Bant Projesi çalışmaları tamamlandı. 4.4 km uzunluğunda ve yaklaşık 70 bin metrekare alanı kaplayan, çevre yolunun sağında ve solunda devam eden Yeşil Bant Projesi Kervansaray, Kındam, Aşıkpaşa, Medrese ve Ahi Evran mahallelerine hitap ediyor. Proje kapsamında parklar, spor alanları, bisiklet

ve yürüyüş yolları gibi çeşitli aktivite olanakları sunan rekreasyon alanları bulunuyor.

Kırşehir Belediye Başkanı Yaşar Bahçeci, Ankara-Kayseri karayolunun, Kırşehir'in merkezinden geçen güzergahta olmasından dolayı, Yeşil Bant Projesi'nin Kırşehir'in prestiji açısından oldukça önem arz ettiğini belirtti.

Eko okullardan 2000 fidan

Tepebaşı Belediyesi ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında yürütülen Uluslararası Çevre Eğitim Programı Eko Okullar Projesi fidan dikim etkinliği ile devam etti.

Orman Bölge Müdürlüğü Mollaoğlu ağaçlandırma sahasında ilk ve ortaokulların katılımıyla gerçekleştiren fidan dikiminde 2000 fidan toprakla buluştu.

Eko Okullar İl Koordinatörü Nadir Erdem, etkinliğe TEMA gönüllüsü öğrencilerin de katıldığını belirterek, "Bizler toprağa, suya ve havaya gönüllüüz. Geleceğimiz olan öğrencilere ağaç sevgisini, vatan sevgisini ve erozyonla mücadele bilincini aşılamaya çalışıyoruz. Kısacası bu topraklarda umut yetiştiriyoruz" dedi.

Anketli izmarit toplama kutuları

Avanos Belediyesi, sigara izmaritlerinin sokağa atılmaması için ilçenin farklı noktalarına insanların ilgisini çekecek resimlerle desteklenmiş anketli izmarit toplama kutuları yerleştirdi. Avanos Belediye Başkanı İsmet İnce, insanların futbola olan ilgisini çevre kirliliğini önlemede değerlendirmeyi amaçladıklarını söyledi. İnce, projenin daha önce yapılanlardan farklı olmasının vatandaşların da ilgisini çektiğini belirterek, "Avanos'ta vatandaşların ortak kullanım alanlarına konulan izmarit kutu panoları sayesinde hem çevrenin temiz tutulması sağlanacak hem de sağlık açısından risk oluşturan bir sorun ortadan giderilmeye çalışılacak. Bunu yaparken insanların dikkatini ve merak duygusunu ilgi duydukları alanlara hitap edebilecek sorularla eğlenceli hale getirmeyi amaçladık. 'Sigara izmariti atmak yasak' veya 'İzmarit atılmaz' gibi uyarı levhalarından daha ilgi çekecek bir çalışma olacağını düşünüyorum" dedi.

'Arabadan iniyoruz bisiklete biniyoruz'

Merkezefendi Belediyesi, 'Arabadan iniyoruz bisiklete biniyoruz' projesi kapsamında 5. sınıfta okuyan öğrencilere bisiklet hediye etti.

Merkezefendi Belediye Başkanı Muhammet Subaşıoğlu, Merkezefendi'nin bir bisiklet ilçesi olma yolunda ilerlediğini belirterek, "Merkezefendi için sağlıklı kent olmak, sağlıklı yaşayan bireylerin ilçesi olmak çok önemli... Onun için bizler sağlık problemlerini ortadan kaldırabilmek, çocuklarımızı dijital dünyadan ve sanal dünyadan kopartıp onları daha çok fiziksel aktivitelerle buluşturmak adına bu bisiklet dağıtımını gerçekleştiriyoruz. Bu anlamda çalışmalarımız devam ediyor. Bizler biliyoruz ki yakın zamanda ilçemizde bütün çocuklarımız bisikletleriyle sokakları süsleyecek" diye konuştu.

Sahiller pırıl pırıl

Çevre bilincini geliştirmek ve daha temiz bir Karşıyaka yaratmak için çalışmalar yürüten Karşıyaka Belediyesi, Ege Üniversitesi öğrencileriyle birlikte sahil şeridinde temizlik yaptı. 'Temizlik İçten Başlar' sloganı ile gerçekleştirilen ve yaklaşık 200 kişinin katıldığı etkinlikte, 40 torba çöp toplandı.

Gün boyunca Karşıyaka sahilinde temizlik çalışmaları yürüten üniversiteli gençler, vatandaşların da çevreye karşı duyarlı olması gerektiği konusunda birleşti ve "Bu doğa, bu sahil hepimizin. Temiz tutmanın en önemli formülü kirliletmemeyi öğrenmektir. Vatandaşlarımız bu konuda daha duyarlı olmalı" uyarısında bulundu.

Oylat, yeşil enerji üretecek

İnegöl Belediyesi ve Oylat AŞ. işbirliğinde hayata geçirilecek proje ile Oylat'ta katı yakıt kullanılmayacak. Kullanılmış kaplıca suyunun kinetik gücüyle üretilen enerji, Oylat'ın hem ısınma hem de elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayacak. Belediye Başkanı ve Oylat AŞ. Yönetim Kurulu Başkanı Alınur Aktaş, projeye ilgili yaptığı açıklamada Oylat'ta yapacakları 1 milyon liralık yatırımla yeşil enerjiye geçtiklerini belirterek, "Oylat'a kurulacak sistemle bölgedeki tesislerde kullanılan günlük 4 bin 300 ton kapasiteye sahip termal su yeniden değerlendirilecektir. Oylat'ta mevcut bulunan termal su, kaynağından 40 derece olarak çıkıyor. Su otellerin banyoları ve kaplıca hamamlarında kullanıldıktan sonra 30 derecelik bir ısıyla deşarj ediliyor. Biz deşarj edilen 30 derecelik kaplıca suyunu toplayıp, ısı pompası ile 70 dereceye çıkaracağız. Bu suyu da ısıtma sistemine göndereceğiz. Böylece otellerin ısınma ihtiyacı ekonomik bir şekilde karşılanmış olacak. Sistem devreye girince halen yılda 650 ton olan kömür kullanımı da sifıra inmiş olacak. Kömür kullanmaktan dolayı oluşan işçilik dahil yıllık 500 bin TL'lik maliyet de bölgeye yapacağımız diğer yatırımlara aktarılabilir. Sistem sayesinde termal atık sudan elektrik enerjisi de üreteceğiz. Böylece kuracağımız sistem kendi ihtiyacı olan elektriği çevreye zarar vermeden üretecek, fazla elektrik tesislerde değerlendirilecek ve sistem 3 yıl içinde kendini amorti edecek" diye konuştu.

Bir yanı mavi, bir yanı yeşil...

Balıkesir

20 ilçesi, 1160 mahallesi ve yaklaşık 15 bin kilometrekarelik geniş bir coğrafyada konumlanan Balıkesir; batıdan Çanakkale Boğazı ve Ege Denizi'ne; kuzeyden İstanbul Boğazı ve Marmara Denizi'ne kıyısı bulunan, bu özelliği ile de stratejik öneme sahip bir kent.

Balıkesir, çok geniş bir coğrafyada tarım, hayvancılık, turizm ve sanayi alanlarıyla önemli bir merkez konumundadır. Balıkesir, topraklarının büyük bölümü Marmara'da diğer bölümü Ege Bölgesi'nde olmasıyla hem Marmara'da hem de Ege Denizi'nde kıyısı olan bir kent. Türkiye'de iki ayrı deniz ile komşu olan 6 ilden biri olan Balıkesir'in toplam 290 kilometrelik kıyı uzunluğunun 175 kilometresi Marmara'da, 115 kilometresi ise Ege Denizi'nde bulunmaktadır.

Yaklaşık 15 bin kilometrekare yüzölçümüne sahip olan Balıkesir, doğuda Bursa ve Kütahya, güneyde Manisa ve İzmir, batıda ise Çanakkale ile komşudur.

Ege ve Marmara denizlerinde Ayvalık Adaları olarak bilinen 22 adası ve Marmara Adaları gibi adaları bulunan

Balıkesir, doğal güzellikleriyle de öne çıkmaktadır.

Yeşil ve bereketli

Balıkesir'in yüzde 31'i ormanlarla kaplıdır. Dursunbey, Sındırgı, Edremit, Burhaniye ve Balya ormanlar açısından en zengin bölgelerdir. Orman-

larda karaçam, kızılçam, kayın, gürgen, meşe, söğüt, ılgın, çınar ve zeytin ağacı bulunur. İki denize kıyısı olması nedeniyle balık türleri açısından da çeşitliliğin görüldüğü kentte Manyas Kuşçenneti Millî Parkı'nda da çeşitli kuş türleri vardır.

Karadağ, Edincik, Kapıdağ, Sularya,

Keltepe, Çataldağı, Alaçam, Madra, Hodul ve Kaz dağlarına ev sahipliği yapan Balıkesir'in Ege kıyıları Akdeniz ikliminin etkisinde olmakla birlikte Marmara kıyılarında daha çok Karadeniz ikliminin etkisi görülür.

Balıkesir topraklarının yüzde 23'ü tarıma elverişlidir. Bu alanların yüzde 15'inde zeytin ağaçları, sebze ve meyve bahçeleri bulunur. Edremit bölgesinde 500 metreye kadar zeytinlikler yer alır.

Ege kıyılarında 300 metreye kadar makilere rastlanırken, daha yükseklerde kara ve kızılâğaç ormanları bulunur.

Tarım dayalı ekonomi

Bitkisel ve hayvansal üretimde Türkiye'nin önemli merkezlerinden biri olan Balıkesir, "tarımın başkenti" ve "Türkiye'yi doyuran il" olarak da anılır.

Kentte 4 organize sanayi bölgesi vardır. Tarım başlıca gelir kaynağıdır ve tarıma dayalı endüstri gelişmiştir. Sanayinin kentteki payı yüzde 51'dir.

Özellikle iç kesimlerde tarıma dayalı sanayi yapılmaktadır. Bunun yanı sıra iç kesimlerde şeker, un, yem, döküm, tarım alet ve makineleri, transformatör, floresan-aydınlatma, pamuklu dokuma, kağıt, mobilya, sentetik dokuma ve elektrik teçhizatları üretimi de vardır.

Körfez tarafında konserve, sabun, bitki çayı ve zeytinyağı üretimi öne çıkarken, Bandırma taraflarında ise kimyasal madde, şarap ve gübre sanayi gelişmiştir. Dursunbey'de de kereste sanayi önemlidir. Kolonyacılık sektörünün geliştiği, Sındırgı ve Bigadiç'te halı tezgahlarının bulunduğu Balıkesir'de üretilen ürünler, Bandırma Limanı'ndan ihraç edilir. Bandırma Limanı, Balıkesir'in ihracat ve ithalatının yüzde 90'ını gerçekleştirir.

Balıkesir'in önemli ekonomik faaliyetlerinden biri de turizmdir. İki denize de kıyısı olan Balıkesir kıyı turizmi, tarih ve kültür turizmi, termal turizm

ve eko-turizm bakımından pek çok potansiyeli barındırmaktadır. Ayvalık, Edremit, Burhaniye, Ören, Akçay gibi sahilleriyle ve adalarıyla adından söz ettiren kent, yerli ve yabancı turistlerin de gözdesidir.

Türkiye'nin binlerce yıllık kültürel birikimine katkı sağlayan göç yollarının önemli kavşaklarından biri olan Balıkesir, Körfez Geçiş Köprüsü, İstanbul-İzmir Otoyolu ve Çanakkale Köprüsü ile Marmara Bölgesi'ni çevreleyen ulaşım modlarıyla sanayi ve turizm yatırımcıları için de ciddi bir cazibe merkezi konumundadır.

Dünyanın en çevre dostu 5 kenti

Ekoloji sadece insanlar için değil, ülkeler için de ana yaşam felsefelerinden biri haline geldi. Çevre dostu olma kent hayatında büyük bir rol alırken vatandaşların hayatında da büyük etkiler yaratmaya başladı.

Doğal kaynakların kıtlığı, artan nüfus ve temiz enerji gibi konular çağımızın en önemli konularından bazıları. Bizim jenerasyonumuz gelecek nesiller için daha iyi bir dünya bırakma adına farklı bir şeyler yapmak zorunda. Bu sebeple birçok ülke ve şehir

belediyeleri işleyişi değiştirme adına harekete geçti.

Bir araştırmaya göre dünya çapında en yeşil 5 kent sıralaması şöyle.

Kopenhag

Kopenhag Avrupa'nın en yeşil şehirlerinden biri. Öncelikle belirtmemiz gerekir ki Danimarkalılar yıllardır dünyanın en mutlu milleti olarak anılıyorlar. Tabi bir insan mutlu olunca kendisiyle ve çevresiyle uyum içinde oluyor. Danimarka'nın başkenti Kopenhag insanların doğayla uyum içinde yaşamalarının iyi bir örneği. Kopenhag'da en popüler taşıma aracı bisiklet. Sadece şehri ziyaret ederek şehirde ne kadar çok bisiklet oldu-

ğunu görebilirsiniz. Böylece doğal olarak CO₂ salınımı minimum düzeye indirgeniyor ve daha yeşil bir dünya için büyük bir adım atılmış oluyor. Diğer taraftan Danimarka'da çoğu otobüs sıfır egzoz salınımı yapan elektrikli motorlarla çalışıyor; doğal elbise ve yiyecek satan bir çok eko-dükkan bulabiliyorsunuz.

Curitiba

Curitiba dünyadaki en çevre dostu şehirlerden biri ve kesinlikle Latin Amerika'nın en çevre dostu şehri. Bu Brezilya şehri 1980'lerdeki ilk geri dönüşüm öncülerinden biri olması ve şehrin atıklarının %70 oranında geri dönüştürmesiyle gurur duyuyor.

Ayrıca Curitiba en büyük otobüs ve toplu taşıma ağlarından birini inşa ederek En Yeşil Şehir ödülünü kazandı. Üstelik şehrin belediyesi oto yollara 1 milyondan fazla ağaç dikerek ve daha fazla yeşil alan oluşturarak daha yeşil bir dünya yaratmaya gayret ediyor.

Singapur

Asya'nın en yeşil şehri olan Singapur çevre sorunlarıyla nasıl başa çıkılabileceğine dair güzel bir örnek. İlk

olarak, devasa toplu taşıma sistemi şehre yeşil unvanını kazandıran etmen. Atık su tüketimi diğer Asya şehirleriyle karşılaştırıldığında oldukça düşük kalıyor. Asya'da atık su tüketimi kişi başına 380 kg iken; Singapur 307 kg civarında kalıyor. Tüm bunlara ek olarak her ev kolaylıkla atıklarını geri dönüştürebiliyor çünkü yerel yönetim özel geri dönüşüm kutularını bedava olarak dağıtıyor. Tüm bunların toplamı çevreci bir yaşam biçimine kapı açıyor.

San Francisco

San Francisco bir zamanlar hippie hareketinin başkentiydi, ama sadece bu özelliğin şehrin dünyadaki en yeşil şehirlerden biri olmasının ve Kuzey Amerika'nın en ekolojik şehri ünvanına sahip olmasının tek sebebi olarak görmek yanlış olur. Bu şehir Amerika'da renkli geri dönüşüm kutuları sistemini ilk başlatan, böylelikle geri dönüşümü kolay, ulaşılabilir ve daha da önemlisi yasal olarak zorunlu kılan ilk şehirdir. Muhteşem toplu taşıma sistemi ve yerel yönetimin vatandaşlarını elektrikli arabalara teşvik etmesi San Francisco'nun dünyanın en çevre dostu şehirlerinden biri olmasına yardımcı olmuştur.

Cape Town, Johannesburg ve Durban

Afrika'daki bu üç şehir en yeşil şehirler listemizde 5. Sırayı paylaşıyorlar. Üç şehir de farklı alanlarda güçlü özelliklere sahip olduklarından sadece birini seçmek oldukça zor. Örnek olarak Cape Town ve Johannesburg tüm kıtada en çok yeşil alana sahip kentler olarak anılıyor. Durban ise 20 yıl içerisinde ulaşmaya çalıştığı sıfır atık hedefiyle ayrı bir kulvarda başı çekiyor.

Açık ara birinciyi seçmenin zor olmasının başka bir sebebi de bölgenin toplamdaki kötü notları. Yapılan araştırmalara göre hiçbir şehir average'nin üstünde değil. Bu, güzel örneklerin olmasıyla beraber, Afrika'nın daha çok çaba sarf etmesi gerektiğini gösteriyor.

Gökçer OKUMUŞ

İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü
Araştırma Görevlisi

Yeşil kentler

Dünya son yıllarda küresel ısınma ve bunun getirdiği olumsuz hava ve iklim koşullarının tehdidi altındadır ve bu eğilimin önlem alınmadığı takdirde daha yıkıcı olarak sürmesi beklenmektedir. Küresel ısınmanın sebebi olarak ise kontrolsüz büyüme, sanayileşme, doğal çevre tahribatı ve yoğun kentleşme gösterilmektedir. Kentleşme hem nüfus artışı hem de aktiviteler açısından küresel ısınmanın en çok etkilediği alanlardır. Dünya üzerinde kentsel ve kırsal nüfusun dağılımı incelendiğinde kentlerin nüfusu son 50 yılda önemli oranda artmıştır ve kentsel nüfus 2008 yılında ilk kez kırsal alan nüfusunu geride bırakmıştır (UN-DESA, 2010).

Buna karşın, kentlerin ve kentsel yaşamın getirdiği sorunlar karşısında yine kentler bir çözüm yolu olarak görülmektedir. 2006 yılındaki Birleşmiş Milletler Dünya Kent Forumu'nda devletler sürekli artan kentleşme ve getirdiği sosyal sorunlar ve çevre sorunlarının çözümü için sürdürülebilir kentleşme ve sürdürülebilir topluluk kavramlarını merkeze oturtmuşlardır (Beatley, 2012).

Şekil 1. Kopenhag, Danimarka

Literatürde, “Eko-kent”, “Sürdürülebilir kent”, “Kompakt kent” gibi birçok farklı isim altında birbirine benzer alt başlıkları konu edinen “Yeşil kentler”, özünde, son 60 yıldır süregelen yoğun kentsel büyümeye karşın daha çevreci ve sürdürülebilir bir yaklaşım getirmeyi amaçlamaktadır (Breheny, 1992; Burton, Jenks, & Williams, 2003; Roseland, 1997).

Bu çerçevede yeşil kentler, doğal çevreyi ön plana çıkaran, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan, daha sürdürülebilir ve yaşam kalitesi yüksek yapılaşmış çevreler oluşturan, ekonomik olarak da çevreye saygılı üretim ve tüketim biçimlerini benimseyen, halkın refahını ve sağlığını koruyan ve geliştiren kentler olarak tanımlanmaktadır (Karlenzig, 2008).

Belirlenen bu hedeflere ulaşmak için birçok yöntem ve politika geliştirilmektedir. Uygulama alanına yönelik geliştirilen yaklaşımlar aşağıda sıralanmaktadır;

- Karma arazi kullanımı ve yoğunluk
- Yeşil alanların artırılması ve kentsel tarım

Şekil 2. Kentsel tarım alanı, Chicago, ABD

- Yaya ulaşımı ve bisiklet kullanımının artırılması
- Yenilenebilir enerji kullanımı
- Su tüketiminin azaltılması ve verimliliğinin artırılması

Karma arazi kullanımı ve yoğunluk

Yeşil kentsel gelişimin sağlanmasındaki yöntemlerin başında kentlerde karma arazi kullanım yapısının benimsenmesi gelmektedir. Konut, ticaret, kentsel hizmet alanları, çalışma alanları gibi arazi kullanımlarının birbiri ile güçlü mekansal ilişkide bulunması gerekmektedir. Bu sayede arazi kullanımları arasındaki ulaşım talebi en aza indirilecek ve bu amaçla harcanan enerjiden tasarruf edilecektir. Aynı zamanda karma arazi kullanımı daha çeşitli ve hareketli kentsel çevrelerin oluşumunu sağlayarak daha güvenli bir kent ortaya çıkaracaktır.

Karma arazi kullanımı ile birlikte kentsel alanlarda yoğunluğun belli seviyelerin altında olmamasına, belli seviyelerin de üzerinde olmamasına dikkat edilmelidir. Jeolojik veya topoğrafik bir engel olmamasına rağmen düşük yoğunluklu yerleşme,

kentlerde yayılmaya ve doğal alanların tahribatına neden olduğu gibi erişim mesafelerinin artmasına, dolayısıyla yüksek enerji tüketimi ve karbon salınımına neden olacaktır. Yeşil kent kavramı ile birlikte bu konuyu merkezine alan kompakt kent kavramı da günümüz kent planlama yazınında önemli yer tutmaktadır (Burgess, 2000; Burton, 2000; Hertwich & Peters, 2000; Jenks & Dempsey, 2005; Dempsey, 2010).

Yeşil alanların artırılması ve kentsel tarım

Yeşil alanlar kentler için önemli doğal çevre bileşenleridir. Özellikle aktif yeşil alanlar kentsel alan dahilinde bir sistem oluşturmali ve kentin asli unsuru olmalıdır.

Endüstriyellemiş tarım nedeniyle kentli insan topraktan uzaklaşmıştır ve besin ihtiyacını kentlerin oldukça uzağında kalan tarım alanlarından kente taşınan ürünler ile karşılar hale gelmiştir. Endüstriyellemenin bir diğer olumsuz tarafı ise insan sağlığına zararlı tarım ilaçlarının ve GDO'ların kullanımıdır. Bu olumsuzlukları bir ölçüde ortadan kaldırmak, kentli insanı yeniden toprak ile bu-

luşturup tarımsal üretime katmak ve kentin aktif yeşil alanlarını arttırmak amacıyla kentsel tarım alanları oluşturulmaktadır. Bu alanlar özellikle orta ve düşük yoğunluklu konut bölgelerinde olabildiği gibi yüksek yoğunluklu alanlarda çatılarda da yer almaktadırlar.

Yaya ulaşımı ve bisiklet kullanımının artırılması

Kentler 20. yüzyılın başında tanıştığı otomobil ve lastik tekerlekli diğer araçların baskısı altında uzun yıllardır hem mekanlarını hem de doğal çevresini kaybetmektedir. Otomobil hem çok tercih edilen hem de insanları kent çeperlerindeki evlerine götürebilen, hareket özgürlüğü sağlayan bir araçtır. Fakat kentlerde trafiğe dolayısıyla hareket kısıtına ve kullandığı fosil yakıtlar sebebiyle de karbon emisyonuna sebep olmaktadır. Tüm bu olumsuzluklara karşı son yıllarda hem kent planlamada ve yönetiminde hem de otomobil üreticilerinde olumlu gelişmeler olmaktadır. Üreticiler araçlarının tüketimini en aza indirmeye çalıştıkları gibi, temiz, alternatif ve yenilenebilir enerji

Şekil 3. Bisiklet paylaşım sistemi, New York, ABD

kaynaklarına yönelmektedirler. Ancak planlama boyutuna bakıldığında otomobillerin çevreci olması yeterli olmamakta, yarattıkları sıkışıklığın, alan kaybının da önüne geçmek için toplu taşıma, bisiklet ve yaya erişiminin güçlendirilmesi gibi yaklaşımların benimsendiği ve bu yönde çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Bu yaklaşımlara paralel olarak yeşil kentlerde de ulaşımın önemli ölçüde yaya olarak, bisiklet ve toplu taşıma ile gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Otomobillerin ise karbon emisyonu eşik değerleri ile kontrol edilerek düşük emisyonlulara izin verilmesi, araç paylaşım sistemlerinin geliştirilmesi gibi politikalarla kullanımının ve zararlarının azaltılmasına çalışılmaktadır.

Yeşil kent prensiplerini benimsemiş birçok kentte güçlü bir toplu taşıma ağı, bisiklet paylaşım sistemleri ve yaya erişiminin konforunu arttıran uygulamalara rastlamak mümkündür. Bisiklet paylaşım sistemlerine örnek olarak Paris ve Londra verilebilir. Londra'nın güncel planında sürdürülebilirlik çıkış noktası olmuştur ve bisiklet ile ulaşım önemli bir bileşendir. Hedef her Londralı'nın 2 dakika yürüyüş mesafesinde bir bisiklet paylaşım istasyonuna ulaşabilmesi olarak belirlenmiştir (Beatley, 2012).

Şekil 5. Konforlu yaya mekanları

Şekil 4. Elektrikli araç paylaşım sistemi, Almanya

Fiziki olarak bunu sağladıktan sonra kullanımı teşvik için çeşitli programlar uygulanmaktadır.

Yürüyüş de özel olarak ele alınması gereken temel bir ulaşım biçimi olarak yeşil kentlerin temel yaklaşımları arasındadır. Özellikle yaya erişimi bileşenleri olan yaya yolları, yayalaştırılmış yollar ve kaldırımların fiziki şartlarının iyileştirilerek yürümeyi teşvik edici uygulamalar yapılmaktadır.

Yenilenebilir enerji kullanımı

Yeşil kentlerin en önemli bileşenlerinden biri de enerji konusunda ortaya konan yaklaşımdır. Hem enerji üretiminde ve kullanılan araçların kaynağı olarak yenilenebilir enerji kaynakları tercih edilmektedir. Bu

sayede hava kirliliği ve küresel ısınmanın nedeni olan karbon emisyonu azaltılmış ve hatta ortadan kaldırılmış olmaktadır.

Yenilenebilir enerji kaynakları arasında, güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, jeotermal enerji ve hidrolojik enerji türleri bulunmaktadır. Bu yenilenebilir kaynaklar kullanılarak enerji üretimi kentsel alanlar dahilinde bireysel uygulamalar ile yapılabileceği gibi daha büyük boyutlarda enerji santrallerinde fakat kentsel alanlardan uzakta yapılabilmektedir. Bu kaynaklar arasında ön plana çıkacak kaynağın kentin bulunduğu coğrafyaya ve sahip olduğu kaynakların yoğunluğuna bağlı olarak değişimi söz konusudur. Örneğin Türkiye ele alındığında orta Anadolu ve güney bölgelerde güneş enerjisi ön plana çıkarken Ege ve Batı Marmara'da rüzgar enerjisi ön plana çıkmaktadır.

Enerji üretiminin yanında enerjinin yönetimi de önemlidir ve akıllı enerji otomasyon sistemleri tarafından kontrol edilmektedir. Bu sayede yüksek düzeyde verimlilik ve enerji tasarrufu sağlanmaktadır.

Ulaşım açısından da enerji kaynağı olarak yenilenebilir kaynaklar kullanılmaktadır. Toplu taşıma araçları

Şekil 6. Binalarda yenilenebilir enerji üretimi, BedZed, Londra, İngiltere

elektrik ve biyogaz gibi kaynaklar ile çalışmaktadır.

Su tüketiminin azaltılması ve verimliliğinin artırılması

Su kaynaklarının azalması ve kirlenmesi, nüfusun sürekli arttığı dünyada yaşam için en önemli bileşen olan suyun korunmasını gerekli kılmaktadır. Suyun korunması ve yeniden kullanılması için çeşitli yöntemler geliştirilmiştir. Özellikle yağmur suyu hasadı, arıtma yöntemleri ve su kullanımını azaltan yöntemler ve teknolojiler yeşil kentlerin önemli özelliklerindendir.

Yağmur suyu günümüzde, sert zemin, yani geçirimsiz alanları fazla olan kentsel alanlarda akıp giden ve toprağa süzülmeden kaybolan bir doğal su kaynağıdır. Bu önemli su

kaynağının yeraltı sularını beslemesinin sağlanması gerekmektedir. Aynı zamanda toplanıp, sulamada ve diğer su kullanımı gerektiren alanlarda kullanımı sağlanmalıdır.

Arıtma yöntemleri de kullanılan suyun yeniden kullanımı, çıkan atıklardan enerji üretimi gibi uygulamalar için yeşil kentlerde kullanılması gereken yöntemlerdir. Tüm bunların yanında su kullanımını kontrol altına alan ve tasarrufu sağlayan akıllı sistemlerin de kullanılması gerekmektedir.

Sonuç

Kentlerimiz, yaşamak, üretmek ve diğer tüm yaşamsal faaliyetlerimizi sürdüreceğimiz mekanlar olarak yarattığı sorunların ortadan kaldırılması, sosyal, ekonomik ve çevresel olarak geliştirilmesi ve sürdürülebilmesi için

Şekil 7. Kentsel alan dışında yenilenebilir enerji üretimi

Şekil 8. Yağmur suyu toplama özellikli peyzaj düzenlemeleri, ABD

de çözüm arayacağımız mekanlar olacaktır. Bu konuda çabalarken iyi örneklerin üzerine koyarak geliştirilmesi ve paylaşılması önemlidir.

Yeşil kentler kavramı gibi diğer sürdürülebilirlik temelli yaklaşımlar ile birlikte kenti kullananların da katılımını sağlayan yönetim yaklaşımları geliştirilmeli ve hayata geçirilmelidir. Teknolojik gelişmenin sağladığı fırsatları halkın etkin bir şekilde yönetime katılımı için ve aynı zamanda anlık enerji üretimi ve tüketimi, araç ve bisiklet paylaşım sistemleri gibi konularda da kullanmak gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Beatley, T. (2012). *Green cities of Europe: global lessons on green urbanism*: Island Press.
2. Breheny, M. J. (1992). *Sustainable development and urban form (Vol. 2)*: Pion London.
3. Burton, E., Jenks, M., & Williams, K. (2003). *The compact city: a sustainable urban form?*: Routledge.
4. Karlenzig, W. (2008). *What makes today's green city*. In E. L. Birch (Ed.), *Growing greener cities: urban sustainability in the twenty-first century* University of Pennsylvania Press: Philadelphia, PA, USA.
5. Roseland, M. (1997). *Dimensions of the eco-city*. *Cities*, 14(4), 197-202.
6. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Population Division. (2010). *World Urbanization Prospects: The 2009 Revision*. UN.

Cahide TETİK

Odunpazarı Belediyesi Meclis Üyesi

Ekoloji demek; insan, doğa, şehir ve sağlıklı toplum demektir. İnsanların ve diğer canlıların, uyumlu ve ahenkle yaşadığı çevre demektir.

Gelişmiş ülkeler, ekoloji ile çok daha önce tanışmış ve bu konuyla ilgili önlemler almaya başlamış olsa da, Türkiye olarak bizim tanışıklığımız, maalesef henüz çok yenidir. Her ne kadar 1950’li yıllarda eko-kent kavramı literatürümüze girmeye başlamış olsa bile, dünya ülkelerinin önceliği politika ve ekonomi idi. Ne zaman ki çevre olamadan ekonomi ve politikanın olmayacağı fark edildi, 1972 yılında Birleşmiş Milletler Stockholm’de, tek bir dünyamız var diyerek, çevre sorunlarının evrenselliğini kabul etmiş ve tüm dünyaya çevre ile ilgili bilgi, eğitim, teknoloji ve proje desteği vermeye başlamıştır.

Elbette Birleşmiş Milletler’i bu noktaya getiren çevresel olayların başında, yıllar önce Londra, Belçika ve Amerika’da kitlesel ölümlere sebep olan hava kirliliği önemli rol oynamıştır. Bizde ise Haliç’in kirliliğinin neden olduğu toplu balık ölümlerinin başlaması, başta bilim insanları, hükümetler yerel yönetimler ve sivil toplum örgütlerinin, daha yaşanabilir ve sürdürülebilir temiz bir çevre arayışına yöneltti. O zamandan beri ciddiye anlaşılan bu konunun evrenselliği kabul görmüştür.

Dünyadaki bu gelişmelere bağlı olarak ülkemizde de, sürdürülebilir ve yaşanabilir çevre için ekolojik kentler yaratma

Ekolojik siz biz

çalışmaları başlatılmıştır. En bilinen örneği, İzmir-Seferihisar’dır.

Muğla-Akyaka, Aydın-Yenipazar, Çanak-kale-Gökçeada, Sakarya-Taraklı gibi kentlerimiz CITTASLOW yani Sakin Şehirler yaratmak için çalışmalara başlamış ve ekolojik kent bilinci yaygınlaşmıştır.

Bu nedenle, ekolojik kent uygulamalarında; temiz su, verimli toprak, doğal gübre ile daha sağlıklı gıda üretimi ve kolay erişim yolları yaratmak, fabrika bacalarına filtre uygulaması getirmek, sanayi bölgelerinde hava kirliliğini minimize etmek için yerel yönetimlerin denetimde tam yetkili olmaları gerekmektedir. Yayalaştırılmış bölgeler yaratarak, gürültü ve egzoz kirliliğinin önüne geçilmelidir. Yenilenebilir enerji devlet politikası olmalıdır. Yeni yeni bazı bölgelerde rüzgar ve güneş tarlaları adı altında temiz elektrik üretimi uygulamaları yapılıyor olsa da, bu uygulamalar devlet teşvikinden daha etkin şekilde yararlandırılmalıdır.

Ülkemizde son yıllarda uygulanan, kentsel dönüşüm, riskli afet alanları adı altında şehirlerde yeni bölgelerin yaratılması, insanımızın sadece barınma ihtiyacını karşılamaktan öteye geçmezken, plansız ve çarpık yapılaşma ormanları ve yeşili yok etmiştir. Bu durum ise köyden kente olan göç olaylarını artırmıştır. Oysa yerinde istihdam, yerinde eğitim, yerinde sağlık, yerinde üretim ve tüketim gibi çözümler kentlerimizin ya da yaşam alanlarımızın sorunlarına daha kalıcı çözümler getirecektir.

Oysa düne kadar ülkemiz, tarım ekonomisinde kendi kendine yeterli olan bir ülkeydi. Ancak yanlış tarım politikaları, nüfus planlamasının olmayışı, sanayileşmenin getirdiği olumsuzluklar, köyden kente göçü hızlandırırken; kırsalda işgücü zayıflamış, az emek çok ürün anlayışı ile tarlalarımızda bilinçsiz gübre kullanımı ve genetiği değiştirilmiş tohumlar kullanılmaya başlayarak, toplum sağlığı tehlikeye atılmıştır. Bu şartlar al-

tında ekolojik gıdanın önemi daha da artmıştır. Dün normal olan gıdalarımız, bugün ekolojik gıda adı altında pahalı pazar payı yaratılmıştır. Bu bağlamda, devlet ve yerel yönetimler, sağlıklı tarım alanları yaratarak yerel üretimin ve bahçeciliğin gelişmesini sağlamak zorundadır. Keza hayvancılığı da yerelleştirerek sağlıklı et ve süt ürünlerinin tüketiminin olanakları sağlanmalıdır.

Bir de kentlerde sinek ve sivrisinek mücadelesi için yapılan ilaçlamanın abartıldığını düşünüyorum. Mevsimsel ilaçlamaların, insanlara ve doğadaki tüm canlıların yanı sıra toprağa, suya ve atmosfere onarılamaz zararlar verdiği ekolojik bir gerçektir. Bu konuda yerel yönetimlere, vatandaşlara ve bilim insanlarına çok iş düşmektedir.

Devlet kurumları, üniversiteler, Sağlıklı Kentler Birliği, belediyelerimiz ve belediye meclis üyeleri olarak çevre konuları, bizlerin işimiz, hedefimiz hatta derdimiz olmalıdır. Yoksa bugünleri arar hale geleceğimizden kimsenin şüphesi olmasın...

KAYNAKLAR

1. Çoban, A., Hamamcı, C. ve Keleş, R., *Çevre Politikası*, 2016
2. <https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Ekoloji>
3. <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunizfd/article/viewFile/1025008976/1025007472>
4. http://www.infolia.com/dosyalar/articleextension/635695532011734685_KENT%20EKOLOJ%20C4%B0S%20C4%B0-%20AYB%20C3%9CCKE%20KOZAN.pdf
5. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ecd/article/view/5000115500>
6. http://cografya.ege.edu.tr/18_3.pdf
7. <http://www.nobel.gen.tr/Makaleler/Derleme-Issue%201-ff891cb440334e478d17295f98030a9a.pdf><https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Ekoloji>

Prof. Dr. E. Didem EVCİ KIRAZ

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD.
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

Canlıların birbirleriyle ve çevreleriyle olan ilişkilerini bozmadan, destekleyerek ve gerekli kaynakları yeterli, kaliteli ve sürdürülebilir şekilde sağlayarak ekolojik dengeyi gözetmeye çalışıyoruz. Başarılı mıyız? Büyük bir soru işareti. İnsanoğlunun genel cevabı “elimizden geldiğince, evet”. Her yeni yaşam biçimi, her yeni yaşam alanı var olan ekolojik dengede bir değişikliğe yol açmakta. Buna “ekolojik ayak izi” deniyor ve karbon, su, otlak, balıkçılık, tarım, yapılaşmış alan gibi çeşitleri bulmakta. Bozulan dengeyi yeniden eski haline döndürmek çok zor ve bozulan alanlarda yeni ekolojik dengelerin ortaya çıkması da kaçınılmaz. Doğ a bir şekilde bu dengeler üzerine inanılmaz incelikte bir yapı oluştururken, insanoğlu yeni oluşumlara uyum sağlamada o kadar hızlı tepki verememektedir. Bunun sonucunda, fiziksel, sosyal ve ruhsal sorunlar ortaya çıkmaktadır. Fiziksel, sosyal ve ruhsal tam iyilik hali olmayan insanların sağlığı bozulmakta ve toplumun sağlığını geliştirmeye yönelik çabalara ihtiyaç artmaktadır. Ekolojik dengeye uyumlu yaşam alanları arttıkça sağlıklı toplum ve sağlıklı şehirden söz etmek mümkün olacaktır.

Sağlıklı ve güvenli, bunlara ek olarak ekolojik dengeyi gözetken bir yaşam ortamı elde etmek için tasarım ve yapı ürünlerine dikkatleri çekmekte yarar vardır. Tasarım her zaman seçicilik

Ekolojik dengeye uyumlu yaşam alanları için destekler

isteyen ve maliyeti çok değişken bir süreçtir. Yapı tasarımı dış ve iç mekanların bulundukları çevre, insan ve malzemelerle uyumlu bir hale getirilmesi işlemidir. Ve günümüzde bu tanıma sağlıklı, güvenli, ekolojik ve sürdürülebilir olma eklenmiştir. Yapının yolu, bahçesi, otoparkı, destekleyici ve opsiyonel eklentileri, elektrik, su, ısıtma ihtiyaçlarını karşılayan bölümler, dış yapıyla ilgili ürünler, içinde bulunan duvarlar, kullanılan boyalar, zemin kaplamaları, mobilyalar, bunlarda kullanılan boyalar, koruyucular, parlatıcılar vb. her tür ayrıntının insan sağlığı, güvenliği ve doğaya uyumu açısından taşıması gereken özellikler bulunmaktadır. Bunlar çeşitli uluslararası ve ulusal mevzuatlarla belirlenmiştir. Günümüzde ortaya atılan yeni bir kavram “yapılarda demineralizasyon”dur. Halk sağlığında demineralizasyon sularda mineralsizleştirme, ağız dış sağlığında dişlerde mine tabakasında mineral kaybı için kullanılabilir. Yapılarda mineralsizleştirme veya mineral kaybı olabilir mi? Evet, binaların dış ve iç cephelerinde kullanılan mineral içerikli ürünlerin azaltılması ile bu sağlanmaktadır. Halk sağlığı yaklaşımında sağlıksız görünen bu işlem, yapılarda sağlıklı ve çevre dostu hale dönüşmektedir. Mineral azaltılırken yeşili arttırmaya çalışan tasarımcılar dikey ormanları keşfetmişlerdir. Aslında azalan yeşil ve yok olmaya başlayan tarım yapılabilir toprakları telafiye yönelik bu uygulamalarda belki de sürrealist bir yaklaşımla “yenilebilir binalar” inşa etmek bile gerekebilecektir.

Bu bağlamda; ekolojik dengeye uyumlu yaşam alanları için geliştirilmiş ürünlerin sayısı artırılmalı ve bu ürünlerin Ar-Ge, inovasyon çalışmaları desteklenmelidir. Sadece ürün desteği yetmeyecektir, bu alanda fikir üreten, ürüne dönüştüren ve piyasaya süren kişi ve/veya kurum, kuruluşların da desteklenmesi gereke-

cektir. Piyasaya arz edilen bu ürünleri kullanmasını beklediğimiz yaşam alanlarını inşa eden disiplinler, sektörler ve karar vericilerin de her zaman, kolayca, ucuza ve sürekli ulaşabilmesi için destekler olmalıdır.

Ekolojik ürün desteklerine yönelik “Google”da Türkçe kelimelerle bir inceleme yapıldığında; ilk sırada yer alan “organik tarım ürünleri”dir. Organik tarıma yönelik destekler devlet güvencesinde sunulmaktadır. İngilizce incelemede ise “Dünya dostu ürünler” ilk sıraya yerleşmiştir. Avrupa Komisyonu “Eco-innovation” başlığı altında geri dönüşüm, en az ekolojik zararı olan yapı ürünleri, gıda ve içecekler, su ve yeşilleşen işletmelere yönelik yenilikçi projelere destekler vermektedir. Avrupa Birliği tarafından finanse edilen LIFE programı da çevre ve iklim değişikliğine yönelik, biyoçeşitliliğin korunması ve geliştirilmesini önceleyen projelere destekler içermektedir.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen proje destekleri arasında San-Tez, yani sanayi tezleri destek programı ile TÜBİTAK Ar-Ge ve İnovasyon destekleri bilim ile sanayi dünyasını bir araya getirmektedir. Böylece fikir sahipleri fikirlerinin uygun teknolojiler ile sektörün kullanabileceği şekilde ürünlere dönüştüğünü görebilmektedirler. Bu noktada; proje sahiplerinin ekolojik dengeyi önceleyen planlamalar için teşvik edilmesinde yarar olduğunu vurgulamak gerekmektedir. Yine TÜBİTAK tarafından sunulan proje yarışmaları ve genç girişimcilik destekleri ile teşvik yolu açıktır. Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği de yıllardır sürdürdüğü yaşam ortamları için en iyi uygulamalara verdiği ödüller ve ilk kez başlattığı yüksek lisans ve doktora tezleri desteğiyle ekolojik dengeye uyumlu yaşam ortamlarına katkı sunan bir yerel yönetimler ağıdır.

Doç. Dr. Gül ATANUR

BTÜ Doğa Bilimleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi

İşlevini yitirmiş kentsel endüstri alanları için **peyzaj stratejileri**

18. yy sonlarında İngiltere’de başlayıp diğer devletlere yayılan sanayi devrimi, kentleşmenin nicel ve nitel boyutlarını değiştirmiştir. Kırsal kesimden kente yapılan göçler kentin hızlı büyümesini körüklemiş, yeni su yolları, kanal ve demir yolları yapılmış ve sanayi kent içinde ya da kente yakın noktalarda kendine yer bulmuştur (Benevelo 1995).

Özellikle altmışlı yıllardan sonra kentlerdeki yaşamın ortaya çıkardığı çevre sorunlarını önleme çabası, kentsel planlama yaklaşımlarını da etkilemiş ve sürdürülebilir kentleşme odaklı arayışların artması sonucunu doğurmuştur. Somut etkilerini henüz sınırlı sayıda örnek üzerinden takip edemediğimiz bu arayışlardan biri olan ekolojik kent yaklaşımına göre, ideal bir kentin sahip olması gereken nitelikler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

- Yerel kaynaklarla kendine yeterli bir ekonomik sistem oluşturabilmek,
- Sıfır karbon salınımı ve yenilenebilir enerji kullanımı,
- İyi bir kent planı ve yaya, bisiklet ve toplu taşıma sistemi odaklı bir ulaşım sistemi,
- Kaynakların korunması, su ve enerji kaynaklarının etkin kullanımı, depolama ve yeniden kullanım aracılığı ile sıfır atık odaklı bir atık yönetim sistemi,
- Çevresel hasara uğramış kent parçalarının restorasyonu,
- Tüm nüfus grupları için konut olanağı ve dezavantajlı gruplar için iş olanakları,
- Yerel tarım ve ürün deseninin korunması,

• Sürdürülebilirlik bilincini geliştiren gönüllü çalışmaları (Wikipedia 2016).

Bu nitelikler içinde yer alan “çevresel hasara uğramış kent parçalarının restorasyonu” kentleşme literatürüne son zamanlarda giren “postendüstriyel alan ya da işlevini yitirmiş kentsel endüstri alanları” kavramının ortaya çıkardığı ihtiyaçtan doğmuştur.

EPA (2015) tarafından mevcut işlevini sürdürürken tehlikeli bir madde, atık veya diğer kirlenmelerle kirlenmiş olup, mevcut işlevini artık sürdürmeyen alanlar olarak tanımlanan bu mekanlar, günümüzün endüstri sonrası kentlerinin yeni problemlerinden biri haline gelmiştir. Kent içinde yer alan, ulaşım hatları ve sanayi kullanımlarının kenti terk etmesi sonucunda ortaya çıkan, bu alanların değerlendirilmesi konusunda farklı yenileme stratejileri geliştirilmektedir. Kirlilik sorununun berteraf edilmesi için özel yöntemler ve yoğunlukla yüksek sağlıklaştırma maliyetleri gerektiren bu alanlarda temel problem, genellikle toprağın kirlenmiş olmasından kaynaklanmaktadır (Kılınç Ürkmez ve Atanur 2016).

Günümüzde açık ve yeşil alanların kente ekonomik, ekolojik ve sosyal faydalar sunduğu üzerinde genel anlamda fikir birliğine varılmış bir gerçektir. Postendüstriyel alanların yaratıcı peyzaj stratejileri ile yeniden kullanıma açılması, kentsel yeşilin herkesçe kabul edilen bu genel faydalarının dışında, ekolojik kentlerin zarar görmüş alanların onarımına ilişkin önermesine karşılık vermesi açısından daha büyük bir değer taşımaktadır. Bu onarımın nasıl yapılacağı, postendüstriyel alan içinde

bulunan endüstri yapılarının nitelik ve niceliklerine, alanın konumuna, mevcut altyapı durumuna, yeni mekânsal kurgunun niteliğine bağlı olarak değişmektedir.

Landscape Architecture Foundation’ın postendüstriyel alanların ürettikleri sürdürülebilirlik değeri ile ilgili yürüttükleri bir araştırmanın verileri (LAF 2016) terkedilmiş bu alanların nasıl yaratıcı bir biçimde kent yaşamına katıldıklarını ve aynı zamanda da kentsel sürdürülebilirliğe katkıda bulunduklarını göstermek açısından önem taşımaktadır. Araştırma alanları incelendiğinde rehabilitasyona tabi tutulan alanların 1000 m²’den 6.000.000 m²’ye uzanan büyüklüklere sahip oldukları, bu anlamda kentsel yenileme yaklaşımları, yatırım büyüklükleri, isihdama katkılarının da çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Resim 1, bu alanlardan biri olan Renaissance Park’ın proje öncesi ve sonrası durumunu göstermektedir.

Araştırmaya konu olan alanların tasarım stratejilerinin ortak noktası ise

ekolojik sürdürülebilirlik yaklaşımıdır. Bu yaklaşım, postendüstriyel alanların mevcut drenaj sistemlerinin gerekiyorsa korunması, sürdürülebilir yapısal malzeme ile doğal bitki örtüsünü referans alan bitkisel malzeme kullanımı, etraflarında yer alan karma kullanımlı yerleşim dokularına hizmet götürülmesi gibi temel ilkeleri kapsamaktadır. Sanayi için cazip yerler olan nehir kıyılarının sağlıklılaştırılma ihtiyacı da nehir rehabilitasyonu odaklı tasarım yaklaşımına sahip postendüstriyel alan sayılarının yüksek olmasından anlaşılmaktadır.

İçinde bulunduğumuz dönemi, sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş ve küresel anlamda değişen üretim sistemleri ile birlikte gelişen sanayisizleşme süreci olarak özetlemek mümkündür. Sözü edilen bu süreçte, ülkemiz kentlerinde yer alan işlevini yitirmiş ulaşım hatları ve sanayi kullanımlarının kenti terk edişinden arta kalan mekanların nasıl değerlendirileceği sorusu, sınırlı ölçekte ve genellikle endüstri mirasının korunması bağlamında tartışılmıştır. Bu tartış-

manın yukarıda ana çerçevesini çizdiğimiz ekolojik hedefler anlamında da yapılması, konuya kent ekolojisi bağlamında önemli katkı koyacaktır. Ayrıca bu yaratıcı peyzaj tasarım stratejilerinin sadece postendüstriyel alanlarla sınırlı kalmaması ve kentin tüm açık ve yeşil alanlarında yapılan peyzaj tasarımlarında benzer stratejilerin uygulanması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. BENEVELO, L. 1995. *Avrupa Tarihinde Kentler*, AFA Yayıncılık A.Ş., İstanbul.
2. Wikipedia, 2016. https://en.wikipedia.org/wiki/Eco-cities#cite_note-Dimensions-2, Erişim Tarihi: 01.08.2016
3. EPA, 2015, <https://www.epa.gov/brownfields>, Erişim Tarihi: 01.08.2016
4. ÜRKMEZ G. K. ve ATANUR. 2016. *İşlevini Yitirmiş Bir Sanayi Alanının Dönüşümünün Kent Kimliğine Etkisi: Bursa Sıcaksu Tabakhanlar Bölgesi. Bursa Kent Kimliği Sempozyumu, 26-27 Mayıs 2016, Bursa.*
5. LAF 2016. <http://landscapeperformance.org/search/gss/brownfield>, Erişim Tarihi: 01.08.2016

Resim 1. Renaissance Park. Tennessee. USA

A. Nalan FİDAN

Bursa Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı- Yüksek Şehir Plancısı
SKB Proje Koordinatörü

Yeşim DEDEOĞLU

Bursa Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı Atık Yönetimi
Şube Müdürü- Çevre Yüksek Mühendisi

Yıldız ODAMAN CİNDORUK

Bursa Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı Atık Yönetimi
Şube Müdürlüğü- Çevre Yüksek Mühendisi

Bursa'da ekolojik şehir olmaya dönük yaklaşımlar

Dünya nüfusunun yarısının, Türkiye'de ise üçte ikisinin yaşadığı kentler, küresel boyutta karşı karşıya kaldığımız çevre sorunlarının da oluşumunda önemli bir role sahiptirler. Sanayileşme sürecinin çok hızlı ve plansız bir şekilde olmasını kentleşmenin takip etmesi, doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı arttırarak çevre sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Zaman içerisinde çevre sorunlarının olumsuz etkileri toplumlar tarafından hissedilmeye başlanmış ve bu süreçte bazı yanlışların yapıldığı fark edilmiştir. 1970'li yıllarda artmaya başlayan bu farkındalık, ülkeleri uluslararası alanda çevre ortak paydasında bir araya gelerek çevre sorunlarını ve çözüm önerilerini değerlendirmeye yönlendirmiştir.

Kentleşmeyle birlikte yaşanan bu küresel sorunların temelinde fosil yakıtlara dayalı enerji tüketiminin artması, çevreci olmayan ulaşım modellerinin uygulanması, üretim sürecinde çevre faktörünün göz önünde bulundurulmaması nedeniyle oluşan başta karbondioksit olmak üzere sera gazları yer almaktadır. Sera gazı emisyonlarının artışıyla birlikte küresel ısınma ve buna bağlı olarak iklim değişikliği oluşmakta ve her ne kadar yaşanan sorun küresel boyutta olsa da, sorunun çözümü yerelde başlamaktadır.

Teknolojinin gelişmesi ve değişen tüketim alışkanlıkları ile birlikte enerji tüketimi artmış, atık sorunu oluşmuş, temiz içme suyuna ulaşım, biyolojik çeşitliliğin azaltılması, su kaynaklarının kirlenmesi ve azalması, arazi bozulması, kuraklık sel gibi doğal afetler kentlerin gündemine oturmuştur.

Böylece çevre sorunlarının çözümü

noktasında, kentlerin ön plana çıkmasıyla birlikte, çevre dostu şehir, ekolojik şehir, sakin şehir, yavaş şehir gibi kavramlar gelişmeye ve kentleri etkilemeye başlamıştır. Bu bağlamda kent yönetimleri, sürdürülebilir bir şehir olma vizyonu doğrultusunda; yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması, enerji verimli binaların yapılması, yeşil ulaşım modellerinin geliştirilmesi, atık yönetimi ve geri dönüşüm, su döngüsü yönetimi sosyal sürdürülebilirlik konularına odaklanmışlardır. Bu süreçte halkın katılımı da sağlanarak hava, su ve toprak kirliliğinin önlenmesi, hassas ekosistemler üzerindeki baskıların ortadan kaldırılması, doğal kaynakların kullanımında ekolojik dengenin gözetilmesi, biyolojik çeşitliliğin korunması, yerel kültürün korunması ve bu çerçevede yaşanılabilir kentler yaratılması amacıyla ekolojik kent olma yolunda dönüşümler yaşanmaya başlamıştır.

Ekolojik kent kavramı, kentlerin sürdürülebilirliğine yönelik arayış ve çabaların sonucu ortaya çıkmış olup, kentin ve çevrenin etkileşim içinde olacağı bir kent tasarımı ve uygulama yaklaşımıdır. Bu yaklaşımla hedeflenen; canlı organizmalar ve doğal ekosistemlerin fonksiyonlarını sürdürebileceği, kendi kendine idame edebilen, insanlar için sağlıklı bir yerleşim alanının sağlanmasıdır.

Kentlerin giderek artan nüfusu, ekolojik kentler sayesinde kontrollü bir sistemle koordine edilebilecek, günümüzde dünya yüzölçümünde ortalama %2 kadar alana sahip olmasına karşın dünya enerjisinin ortalama %70'ini harcayan kentler, ken-

Hüdavendigar Kent Parkı

İpekböceği Tramvayı

di enerjisini kendi üreten yapılara dönüştürülebilecektir.

Ekolojik kent yaklaşımında; atıkların minimizasyonu sağlanmalı, çevresel, sosyal ve ekonomik faktörleri bir araya getirerek mekânsal planlamalar yapılmalı, hava, su ve toprak kirliliği önlenmeli, enerji tasarrufu sağlanmalı, yenilenebilir enerji kaynakları kullanılmalı, sürdürülebilir ulaşım modelleri geliştirilmeli ve halkta ekolojik şehirde yaşamaya yönelik davranış modelleri geliştirilmelidir.

Kente ait ortak çevresel hedefler üzerinden, farklı paydaşların katılımı da sağlanarak; nehirlerin temizlenmesi, geri dönüşümün geliştirilmesi, restorasyonların yapılması gibi farklı konularda işbirliklerinin geliştirildiği Colombia, 2050 yılına kadar fosil yakıt kullanımını sıfırlamayı hedefleyen İsveç Stockholm, yeşil enerji sistemleri ve verimli toplu taşıma sistemleri ile 2012 yılında Dünya Tasarım Başkenti olarak seçilen Finlandiya - Helsinki ekolojik şehirlere örnek olarak verilebilir.

Ülkemizde de enerji tüketiminin artış göstermesi, sera gazı emisyonlarının artması, hava, su ve toprak kirliliğinin oluşması, kuraklık ve sel gibi doğal afetler, tarım ve orman alanlarının tahribi ve çevre korumaya yönelik tedbirlerin alınmasını zorunlu hale getirmiştir.

Bu noktada en önemli görev, halka en yakın yönetim birimleri olan yerel yönetimlere düşmektedir. Günümüz kentlerindeki yerel yönetimler, ekolojik bir şehir olma vizyonu ile çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu şehirlerde, özellikle yeni yerleşim bölgelerinde, ekolojik prensiplere uygun kentlerin oluşturulması ve iklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik çalışmalar dikkati çekmektedir.

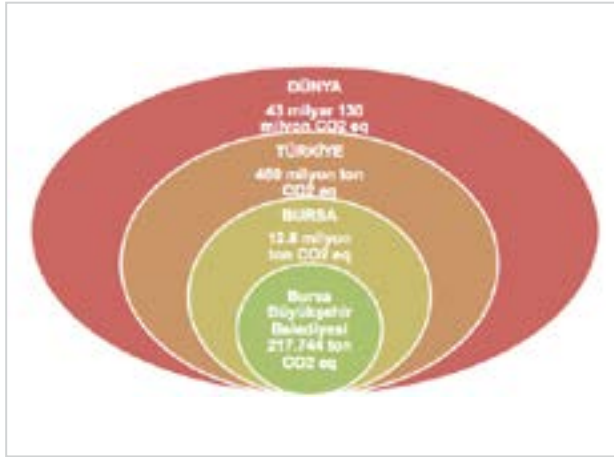
Ulusal ve uluslararası gelişen bu duyarlılık ve konjonktür gereği, Bursa Büyükşehir Belediyesi de doğaya duyarlı ekolojik yaklaşımlarla kentin büyümesi ve büyük oranlarda artan enerji kullanımının minimize edilmesi amacıyla bütün çalışmalarında ekoloji ve çevre boyutunu da dikkate alarak, bu doğrultuda farklı alanlarda çok sayıda çevre yatırımını gerçekleştirmektedir.

İçme suyu isale hatlarının yenilenerek kayıp, kaçak oranının düşürülmesi, ayırık sisteme geçilmesi ve atıksu arıtma tesislerinin yapılması, atık minimizasyonu ve entegre atık yönetimine geçişle atıktan enerji ve hammadde geri kazanımının sağlanması, hafriyat ve inşaat yıkıntı atıklarının denetimi ve uygun depolama alanlarının oluşturulması, evsel ve sanayi atıklarının su kaynaklarına deşarjının önlenerek Nilüfer çayının su kalitesinin artırılması, kişi başına düşen yeşil alan miktarının artırılması,

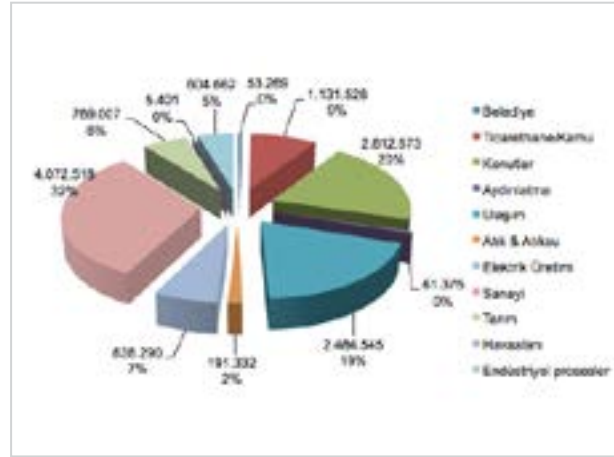
düzensiz depolama alanlarının rehabilite edilerek yeşil alana dönüştürülmesi, sanayi envanterinin çıkarılması, gürültü kirliliği haritalarının hazırlanması, raylı sistemin ve teleferik hatlarının geliştirilmesiyle sürdürülebilir ulaşım modellerinin artırılması, hava kirliliğinin önlenmesine yönelik denetimler ekolojik şehir olma yolunda belediyemizin yaptığı çalışmalara verilebilecek en güzel örneklerdir.

Ekolojik şehir olmanın en temel gerekliliklerinden birini de, iklim değişikliğinin etkilerini yoğun olarak yaşadığımız son günlerde, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik yapılacak çalışmalar oluşturmaktadır. Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından bu kapsamda öncelikle kentimizin karbon ayak izinin belirlenmesine yönelik çalışma gerçekleştirilmiştir. Kentimizdeki sera gazı emisyonu kaynakları tespit edilerek referans yıl olarak seçilen 2014 yılı için Bursa kentinin karbon ayaizi yaklaşık 12.825.146 ton CO₂-e eşdeğeri olarak belirlenmiştir (Şekil 1).

Toplam değerin yaklaşık 217.744 tonu (%1,70), belediyenin doğrudan kurumsal faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Bursa'nın toplam karbon ayak izi salımlarının %44'ü, Kapsam 1 kategorisinde konut, ticari bina ve endüstriyel tesislerde kullanılan yakıtlar ile kent için araç trafiğinden, %37'si Kapsam 2 kategorisinde yer

Şekil 1. Bursa, Türkiye ve dünyada oluşan karbon ayak izi

Şekil 2. Bursa İli Sera Gazı Emisyonu Kaynakları

alan elektrik tüketiminden, %19'u ise, endüstriyel proses ve enerji üretim tesisleri, katı atık ve atıksu ve tarım hayvancılık gibi diğer salımlardan oluşmaktadır (Şekil 2).

Bursa'da kent ölçeğinde gerçekleştirilen salım envanterinde, en büyük payı %32 ile sanayiye ait yakıt ve elektrik tüketimi almaktadır. Onu sırasıyla konutlara ait yakıt ve elektrik tüketimi (toplam %20) ve kent ulaşımı (%19) takip etmektedir. Konut dışı binalar enerji tüketimlerinden kaynaklanan sera gazı salımları %10 civarındadır. Hayvancılıktan kaynaklanan enterik fermentasyon ve gübre yönetimi %6'ya yakın iken, katı atık ve atık su tesislerinden kaynaklanan salımlar toplam %1,5 civarındadır. Kentte bulunan çimento tesisinden kaynaklanan endüstriyel proses salımları ve enerji üretim tesisleri toplam kent salımlarının %11'ini oluşturmaktadır.

Sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik stratejiler ve hedefler ilgili paydaşların katılım sağladığı çalıştaylar ve kurumlarla birebir yazışma yapılarak tespit edilmiştir ve Bursa İklim Değişikliği Eylem Planı (BİDEP) hazırlanmıştır. BİDEP, Bursa'nın toplam sera gazı salımlarının 2030 yılında hiçbir önlem alınmaz ise 5,37 tonCO₂e/kişi'ye çıkacağını öngör-

mektedir. BİDEP, uygulanacak çeşitli tedbirlerle 2014 yılı (4,61 ton CO₂e/kişi) değerlerine göre kişi başına yaklaşık %20 azaltım sağlanarak salımların 3,70 ton CO₂e/kişi'ye indirilebileceğini ortaya koymaktadır.

BİDEP kapsamında 2030 yılına kadar bisiklet kullanımının % 0,5'den % 2,5'e çıkarılması, belediye araç filosunun elektrikli araçlarla değiştirilerek örnek olunması, sokak aydınlatma sistemine PV entegrasyonunun sağlanması, mevcut ticari ve kamu binalarında enerji etkin yenilemelerin sağlanması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması, sanayide enerji etkin sistemlerin kullanılması, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik alınacak tedbirlerden bazılarını oluşturmaktadır.

Ayrıca Bursa Büyükşehir Belediyesi, bu alanda yürüttüğü çalışmaları uluslararası boyuta taşımak ve bu konuyla ilgili çalışma yapan diğer belediyelerle bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmak amacıyla "Avrupa Birliği" tarafından oluşturulan, 220 milyon insanı kapsayan, 6.805'e yakın yerel ve bölgesel belediyenin taraf olduğu "Belediye Başkanları Sözleşmesi"ne katılma girişiminde bulunmuş olup konuyla ilgili meclis kararını almıştır.

Bu kapsamda, iklim değişikliği ile

mücadele ve uyum konusuna öncelikleri arasında yer veren tüm yerel yönetimlere açık olan, sera gazları emisyonlarından arınmış, küresel ısınmayla savaşılan, yenilenebilir ve temiz enerji kaynaklarının kullanımını özendiren kentler oluşturmayı hedefleyen AB Belediye Başkanları Sözleşmesi'ne katılım için çalışmalara başlanmıştır.

Tarih, kültür, turizm gibi birçok konuda uluslararası alanda öncü olan Bursa Büyükşehir Belediyesi, kentimizin çevre ve yaşama kalitesini iyileştirerek çevre alanında da görünürlüğünü arttırmak amacıyla gerçekleştirdiği; Sıcaksu bölgesinde jeotermal kaynakların kullanımı, Hüdavendigar, Kestel, Beşevler bölge parklarının yapılması, isale hatlarının yenilenmesi ile kayıp kaçak oranının Avrupa standartlarına düşürülmesi, güneş panellerinin yaygınlaştırılması, enerji verimli belediye binası ve stadyum, atıksu arıtma tesisleri, düzensiz depolama sahası rehabilitasyonları, Bursaray güzergahının uzatılması, bisiklet yolları, teleferik hattının şehir içine taşınması, şehir içi trafiği azaltmak için İpekböceği tramvay hattı, karbon ayak izinin kurumsal ve kent ölçeğinde hesaplanması ve azaltım hedeflerinin belirlenmesi projelerine her geçen gün yenilerini ilave ederek, ekolojik bir şehir olma yolunda ilerlemektedir.

Doç. Dr. Fatih TERZİ

İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Mehmet Ocakçı, Prof. Dr. A. Zerrin Yılmaz, Prof. Dr. Handan Türkoğlu, Araş. Gör. Gökçer Okumuş, Y.Doç. Dr. Ebru Erbaş Gürler, Tuğçe Onuk Madanoğlu, Prof. Dr. Ayşegül Tanık, Araş. Gör. Hüseyin Güven, Doç. Dr. Yakup Erhan Böke, Prof. Dr. Haluk Gerçek, Prof. Dr. Mustafa Erkan, Prof. Dr. Mustafa Bağrıyanık

Ekolojik Yerleşme Planlaması ve Tasarımı: Eskişehir Kocakır Rezerv Yapı Alanı Örneği

1. Giriş

Kentlerde yeni gelişme alanı planlaması ve tasarımında paradigmlar giderek değişmektedir. Kentsel alanlarda ortaya çıkan hızlı nüfus artışı ve yoğunlaşma ile birlikte yapılaşma, tüketim, mal ve para akışı, insan hareketliliği, ekonomik yığılma ve yüksek enerji talebi hızla artmıştır. Birbirleriyle ilişkili olan tüm bu olgular, yaşam destek sistemleri ile yakından ilişkili olan iki kritik konuyu planlama ve tasarım gündeminin merkezine taşımıştır: Bunlar, "İklim Değişikliği" ve "Enerji Verimliliği"dir. Ekolojik kent yaklaşımında amaç, değişen dünya düzeninin olumsuz etkilerine karşı önlem almak ve sağlıklı yaşam alanları oluşturarak, canlı ve cansız varlığının devamlılığını sağlamaya çalışmaktır. Bu amaç etrafında şekillenen planlama ve tasarım konsepti hedefleri; "kentsel atıkları ve karbon salımını azaltmak, enerji üretmek, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak,

Ekolojik Yerleşme Planlaması ve Tasarımı: Eskişehir Kocakır Rezerv Yapı Alanı Örneği

şehir ile çevre arasındaki ilişkiyi güçlendirmek, ekonomik büyüme sağlamak, yoksulluğu azaltmak, şehri kabul edilebilir düzeyde kalmak şartıyla yüksek yoğunluklu olarak tasarlamaktır" (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.2. Raporu, 2015). İklim değişikliğine adaptasyon çabalarına ilave olarak "afetlere karşı direnci arttırma, ısı adası etkisini azaltma, karbon emisyonunu düşürme, biyoçeşitliliği sürdürme, yerel/organik gıda üretimini destekleme, sürdürülebilir enerji üretimini destekleme ve enerji tasarrufunu arttırma" gibi hedefler, ekolojik yerleşme planlamasının temel hedeflerini oluşturmaktadır (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.2. Raporu, 2015).

Bu bağlamda, afet riski altındaki alanların dönüşümünün sürdürülebilirlik ilkelerine göre yürütülmesi ve iklim değişikliği konusunda ulusal taahhütlerin yerine getirilebilmesi için kentsel dönüşüm uygulamalarının ekoloji ve enerji dostu yerleşmeler planlanmasında ve tasarımında bir araç olarak kullanılabilmesi hedeflenerek, Eskişehir İli Kocakır Mevkii'nde T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 10.09.2013 tarih ve 5718 sayılı Makam Olur'u ile belirlenen Kocakır Rezerv Yapı Alanı'nda, öncü bir perspektife sahip "örnek bir ekolojik yerleşme" elde edilmesi amacıyla T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Genel Müdürlüğü) ile İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü (Döner Sermaye İşletmesi) arasında bir protokol imzalanmış ve Kocakır Ekolojik Yerleşme Planlaması ve Tasarım çalışmaları gerçekleştirilmiştir (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.2. Raporu, 2015).

2. Kocakır Ekolojik Kent Mekânsal Kurgusu

Kocakır Rezerv Yapı Alanı, Eskişehir'in Odunpazarı İlçesi'nin, Aşağı Çağlan Mahallesi, Kocapınar mevkii sınırları içinde bulunan ve mülkiyeti büyük ölçüde Hazine'ye ait yaklaşık 838 ha'lık alanı kapsamaktadır. Ekolojik yerleşme proje alanı sınırları içine Kayapınar, Yukarı Çağlan ve Aşağı Çağlan mahalleleri girse de, bu üç mahalleden Aşağı Çağlan ve Kayapınar'ın köy yerleşik alanı proje alanında yer almaktadır (Şekil 1). Kocakır Rezerv Yapı Alanı, Eskişehir Metropolitan Alanı Merkezi İş Alanına (MİA) 10 km, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesine ise 14 km uzaklıkta bulunmaktadır (Şekil 2). Proje alanının en önemli özelliği, Eskişehir kent merkezine bitişik olmayan, ancak güçlü bağlantılara sahip olan, yamaçların güneş yönlenmesi bakımından ve jeolojik yapı açısından en uygun alanlardan birisi olmasıdır (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.2. Raporu, 2015).

Planlama alanına ilişkin konsept ve mekânsal kurgunun tasarımında "topoğrafik birimler, doğal ve yapay eşikler" farklı nitelikteki ekolojik koridorlar olarak tanımlanmıştır (Şekil 3) (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3. Raporu, 2016):

Şekil 1. Kocakır Rezerv Alanından görünüm
Kaynak: Fatih Terzi, 2015

Şekil 2 Kocakır Rezerv Yapı Alanı'nın Met-ropoliten Kent Merkezi içindeki konumu ve Çevresel İlişkileri
Kaynak: Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3 Raporu, 2016

• Habitat ve Ekoloji Koridoru: Çağlan deresi ve yatağı, bölgedeki vejetasyon ve su kaynağı bakımından bir doğal yaşam alanı (habitat) oluşturmaktadır. Bu nedenle, Çağlan deresi, planlama alanı içerisinde habitat ve ekolojik açıdan değer arz eden bir koridor olarak ele alınmıştır. Bu alan aynı zamanda doğal rüzgâr koridoru olma özelliğine sahiptir. Bu bakımdan bu vadinin yerleşmenin hava sirkülasyonu için büyük bir önemi bulunmaktadır.

• Yeşil Altyapı Koridoru: Çağlan Deresi önemli bir yağmur suyu toplama hattıdır. Planlama alanında bu hattı besleyen ana kademeli su toplama çizgileri güney-kuzey, kuzeydoğu-güneybatı ve güneybatı-kuzeydoğu doğrultularındadır. Bu hatlar, bir yandan yağmur suyu drenajı için kritik öneme sahipken, diğer yandan planlama alanındaki vadi ile birleşerek yeşil sisteminin sürekliliğini sağlamaktadır ve ekolojik bütünlük oluşturmaktadır.

• Sosyo-Kültürel Yaşam Koridoru: Planlama alanında yerleşme ünitelerini birbirine bağlayan bir yeşil sistem boyunca a) ana yaya ve bisiklet akslarının olduğu, b) doğrusal bir aks boyunca uzanan konut ve ticaret birimlerinin yer aldığı, c) sosyal donatı alanlarının yer seçtiği, d) küçük ölçekli kentsel tarım alanlarının entegre olduğu ve e) yeşil koridorlarla kesişen noktalarda kent meydanlarının yer aldığı bir bant tanımlanmıştır. Bu bant, adeta kentsel yaşamın omurgasıdır.

teşkil eden bir sosyo-kültürel ve yaşam koridoru niteliğindedir.

• Toplu Taşıım Koridoru: Yukarıda ifade edilen tüm koridorları ve ekolojik yerleşme birimleri birbiriyle hibrit yakıtlı toplu taşıma sistemi ile bağlanması önerilmiştir”

3. Kocakır Ekolojik Kent Hedefleri

Kocakır Ekolojik Yerleşme Planlamasının amacı “...kentleşmenin olumsuz çevresel etkilerine karşı önlem alan, enerjiyi etkin ve verimli kullanan, karbon salımı düşük, kendi kendine yeten, afetlere karşı dirençli ve afet risklerini azaltan, çevre dostu ve sağlıklı yaşam alanları oluşturmak” olarak tanımlanmıştır (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3. Raporu, 2016). Bu amaç çerçevesinde 5 ana strateji altında toplamda 64 hedef belirlenmiş ancak bu makalede bu hedefler genel bir özet olarak sunulmuştur. Buna göre Kocakır Ekolojik Yerleşmesi için belirlenen temel strateji başlıkları şunlardır: a) Arazi Kullanımı ve Akıllı Yer Seçim, b) Enerji Üretimi ve Verimliliği, c) Su Temini, Kullanımı ve Yönetimi, d) Çevre Dostu Toplu ve Entegre Ulaşım Sistemi ve e) Atık Yönetimi

a) Arazi Kullanımı ve Akıllı Yer Seçim:

Proje alanının büyüklüğü yaklaşık 838 ha olup, 90 ki/ha brüt yoğunlukta

75.000 nüfus kapasiteli olarak planlanmıştır. Ekolojik yerleşmelerde, yerleşmenin yaşanabilirliği, canlılığı, günün her anında yaşaması, barınma ile çalışma alanlarının iç içe olması, yaya odaklı, konforlu yürünebilir mekânların varlığı ve bu mekânların diğer kentsel aktivitelerle ve toplu taşıım sistemleriyle entegrasyonu oldukça önemlidir. Bu bağlamda, “Arazi Kullanımı ve Akıllı Yer Seçim” stratejisinin altında “Karma Kullanımlı Kentsel Alanlar”, “Konut Tasarımında Gelir Gruplarına ve Kullanıcı Profiline Göre Çeşitlilik”, “Yeterli, Erişilebilir Sosyal Altyapı ve Rekreasyon Alanları” ve “Kentsel Alanla İç İçe Kentsel Tarım Alanları” planlamak gibi hedefler bulunmaktadır (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3. Raporu, 2016; Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.6. Raporu, 2016).

b) Enerji Üretimi ve Verimliliği:

Bu stratejinin altında, “Enerji Verimliliği Yüksek Binaların Tasarlanması”, “Güneş Tarlalarının Tesisi ve Enerji Üretimi”, Atıksu ve Tarımsal Atıklardan Enerji Kazanımı”, “Bölgesel Isıtma ve Soğutma Sistemi (Kojenerasyon Santralinin) Kurulması” ve “Akıllı Grid Sistem Elektrik Altyapısının Tesisi” gibi ana hedefler yer almaktadır. Planlama Alanı için öngörülen ekolojik ve enerji duyarlı hedeflerin başında mümkün olduğunca ye-

nilenebilir enerji kaynakları ile elektrik ihtiyacının karşılanması yer almaktadır. Bu amaçla bölgede elektrik enerjisi üretimi için doğalgaza dayalı kojenerasyon sistemi kurulması elektrik üretimi yanı sıra ısıtmanın da bu kaynaktan karşılanması, ayrıca bölgede güneş enerjisinden fotovoltaik sistemler ile elektrik üretimi yapılması tasarlanmıştır. Ancak enerji sistemlerinin güvenliği bakımından şebeke elektriğinin de planlama alanını beslemesi sağlanmıştır. Kocakır ekolojik yerleşmesinde önerilen fotovoltaik panellerin bir kısmının bina çatılarında bir kısmının ise güneş tarlaları şeklinde arazide önerilmiştir (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3. Raporu, 2016).

Kocakır ekolojik yerleşme alanı içinde önerilen bölgesel ısıtma ve soğutma sistemi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılabilmesine olanak verecek şekilde tasarlanmıştır. Buna göre kojenerasyon tesisi, biyometanizasyon tesisi, tarımsal atık işleme tesisi ve atık su arıtma tesisi ile yakın konumda planlanmıştır. Böylece, doğalgaz ve güneş enerjisinin yanında, organik atıklar (biyometanizasyon), tarımsal atıklar (bölgeden ve bölge dışından gelecek tarım atıklarından enerji elde etmek üzere, ön ayrıştırmanın ve işlemenin yapıldığı tesis) ve metan gazı (atık su arıtma tesisinden elde edilecek gaz) enerji hammaddesi olarak kullanılabilir. Ek olarak, bölgenin evsel ve tarımsal atıklarından yararlanılarak doğalgaz yerine kullanılabilir metan gazı eldesi,

Şekil 5. Proje Alanında 3.Etaptaki Bir Komşuluk Ünitesinden Görünüm
Kaynak: Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.6 Raporu, 2016

bölgede, yongalarından faydalanmak üzere ağaç yetiştirilmesi gibi ek faaliyetler ile doğalgaz tüketimi daha da azaltılması hedeflenmiştir. Sistem akıllı şebeke yapısında tesis edilmesi düşünülmüştür. Böylece, dağıtım sistemi, istasyonlar, besleme hatları ve tüketici seviyesinde uzaktan izlenebilir ve yönetilebilir olması hedeflenmiştir (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3. Raporu, 2016).

c) Su Temini, Kullanımı ve Yönetimi

Bu stratejiyi “su tüketiminin sınırlandırılarak tüketimi azaltıcı önlemlerin alınması ve bölgesel su tüketiminin minimuma indirilmesi” olarak tanımlamak mümkündür. Bu başlık altında “Gri Su Kullanımı”, “Yağmur Suyu Hasadı”, “Atık Su Arıtma” ve “Sıfır Deşarj” hedefleri yer almaktadır. Bu hedefler bina düzeyinden, yerleşme düzeyine kadar birbiri ile ilişkilidir.

Yerleşim alanının tümünde duş, banyo ve lavabo kaynaklı atıksuyun diğer atıksulardan ayrı toplanarak, arıtılması ve daha sonra rezervuar suyu olarak değerlendirilmesi önerilmiştir. Bu durumda bina içi su kullanımında şebeke suyundan kişi başına günde -40 litre civarında bir su tasarrufu söz konusu olacaktır. Bina içerisinde toplanan gri su aynı binanın bodrum katında arıtıldıktan sonra yine aynı binadaki konutlarda sifon suyu olarak kullanımı düşünülmüştür (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3 ve 4.6. Raporu, 2016).

Bir diğer hedef olarak ortaya konan ve mekânsal çözümlemeleri sağlanan yağmur suyu hasadı iki şekilde gerçekleştirilecektir. Birincisi mikro-havza su hasadı tekniği ile “doğal alanlardan gelen yüzey suyu akışının topoğrafyanın uygun hatları boyunca çeşitli açık kanal yapıları ile gölet ve lagünlerde toplanması”, ikincisi ise “yapıların çatı yüzeylerinden yapılan su hasadı”dır. Bu bağlamda proje alanı içerisinde yüzey suyu drenaj hatları boyunca yağmur suyu yönlendirmeleri ile beslenen göletler önerilmiştir. Göletler hem rekreasyon amaçlı, hem de sulama amaçlı

Şekil 4. Kent Merkezindeki Meydandan Görünüm. Kaynak: Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.6 Raporu, 2016

kullanılması önerilmiştir (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3 ve 4.6. Raporu, 2016).

Su tüketiminin azaltılmasına yönelik olarak yapılan bir diğer düzenleme ise gri suyundan arındırılmış atıksuyun, proje alanı içinde önerilen atıksu arıtma tesisinde ileri derece arıtılmış atıksuyun da özel olarak yapılacak bir lagüne savaklandırılması ve toplanan bu arıtılmış atıksuyun yönetmelikler çerçevesinde tarımsal üretim ve yeşil alan sulamasında kullanımı önerilmektedir. Böylelikle Proje Alanından hiçbir atıksu deşarjı söz konusu olmayacaktır (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3 ve 4.6 Raporu, 2016).

d) Çevre Dostu Toplu ve Entegre Ulaşım Sistemi

Planlama alanında karma arazi kullanımı ve kompakt bir planlama ile ulaşım mesafelerinin azaltılması, yaya ve bisiklet ulaşımının geliştirilmesi, toplu taşıma sistemlerinde hibrid sistemlerin kullanılması ve böylece karbon salımının azaltılması hedeflenmektedir. Bu strateji başlığı altında “Erişilebilir ve Hibrid Sistemli Etkin Toplu Taşıma”, “Kesintisiz Bisiklet Ulaşım Ağı” ve “Kesintisiz Yaya Aksları ve Engelli Erişimi” ana hedefleri yer almaktadır. Planlama alanında ulaşım sisteminin temel özelliği yaya dostu olmasıdır. Proje alanında ana yaya aksları ve bisiklet yolları toplu taşıma sistemi ile entegre olacak biçimde ve toplu taşıma durakları ile ilişkili olarak tasarlanmıştır. Ulaşım sisteminin, sosyal altyapı alanları ve rekreasyon alanları ile bağlantılı biçimde belirli güven ve konfor koşullarını sağlayacak biçimde

Şekil 6. Konut Adalarındaki Yaya Yollarından ve Kentsel Tarım Alanlarından Bir Örnek
Kaynak: Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.6 Raporu, 2016

tasarlanmıştır. Proje alanında uygulanan ulaşım modellemesi kapsamında elde edilen çekim modeli sonuçlarına göre, planlama alanında üretilen yolculuklarının %62'sinin alan içinde yapılacağı ve alan içinde ortalama yolculuk uzunluğunun 2 km olması nedeniyle yolculukların %65'inin yaya olarak yapılacağı öngörülmüştür (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3, 4.4 ve 4.6. Raporu, 2016).

e) Atık Yönetimi

Ekolojik yerleşmelerde her türden atıkların yönetimi, geri kazanımı ve bertarafı öncelikli konulardan biridir. Proje alanında, organik atıkların (mutfak atığı ve diğer organik atıklar) etkin bir şekilde geri kazanımının sağlanabilmesi için diğer atık bileşenlerinden ayrı olarak toplanması önerilmiş, organik atıkların ayrı toplanması ile ambalaj atıklarının da daha yüksek bir oran ile geri kazanımı mümkün kılınmıştır. Organik katı atıkların yönetiminde en yaygın uygulama kompostlaştırma veya havasız çürütme (biyometanizasyon) yöntemleridir. Kompost veya biyometanizasyon tesisine gönderilecek olan mutfak ve park/bahçe atıklarının geri kazanımı sırasında farklı aşamalarda meydana gelen kayıplar proje alanı dışındaki Düzenli Depolama Tesisinde nihai bertarafının sağlanması önerilmiştir (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3 ve 4.6. Raporu, 2016).

Proje alanında önerilen atık su arıtma

tesisinde oluşacak fazla çamurun bertarafı da aynı tesislerde gerçekleşecektir. Bu tesis, kojenarasyon tesisine yakın olduğundan buradan elde edilen çamurun yakıt olarak kullanılması ile katı atık ve atıksuların arıtılması ile enerji geri kazanımı sağlanabilecektir (Kocakır Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3 ve 4.6. Raporu, 2016).

Proje alanında ayrıca, tıbbi atık, inşaat atığı ve tehlikeli atıkların toplanması, bertarafı ve geri kazanımına ilişkin önerilere yer verilmiştir.

4. Sonuçlar

Eskişehir İli Kocakır Mevkii'nde T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Genel Müdürlüğü) ile İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü (Döner Sermaye İşletmesi) arasında Kocakır Ekolojik Yerleşme Planlaması ve Tasarım çalışmaları Nisan 2016 tarihinde tamamlanmıştır. Yukarıda özetlenmeye çalışılan proje hedefleri çerçevesinde şu kazanımların elde edilmesi öngörülmektedir.

Buna göre 838 ha'lık brüt alanda 75.000 kişi için planlanan ekolojik yerleşmede brüt yoğunluk yaklaşık 90 ki/ha, net yoğunluk ise 370 ki/ha olarak hesaplanmıştır. Kişi başına yeşil alan miktarı 91 m² olan projede kat adedi ortalama 6-8 kattır. Toplam 3.164.851 m²'lik inşaat alanına sahip projede simpson çeşitlilik indeksi 0.52, biyotop alan katsayısı 4.48 olarak bulunmuştur.

Projede gri su kullanımı, yağmur suyu hasadı ve atıksı arıtma ve geri kazanımı yöntemleriyle toplamda en az %40 su tasarrufu sağlanmaktadır. Tüm sistemin verimli işlemesi durumunda proje alanında sıfır deşarj sağlanabilecektir.

Proje alanında yıllık elektrik ihtiyacı toplam 167.048,80 MWh olarak hesaplanmış, kojenarasyon sistemi ile bunun 73.629,30 MWh'lık kısmı (%34), güneş panelleriyle 109.817,30 MWh'lık (%66) kısmının karşılanacağı hesaplanmıştır. Toplam enerji ihtiyacının %34'ünün üretildiği kojenerasyon sisteminde üretilen enerjinin %4,9'u atıksu ve katı atıktan

elde edilen biyogazdan sağlanmaktadır. Tüm sistemlerin verimli çalışması halinde şebekeden elektrik talebinin olmayacağı (sıfır) hesaplanmıştır.

Proje alanında ulaşım kaynaklı karbon salımı miktarı 7.081 ton CO₂/yıl, yerleşme kaynaklı karbon salımı ise 49.311 ton CO₂/yıl olarak hesaplanmıştır. Proje alanında ulaşım kaynaklı karbon salımı %35 azaltılırken, yerleşme kaynaklı karbon salımı ise sadece bina iyileştirilmesi yoluyla %66, bölgesel ısıtma ve soğutma sistemlerinin kullanılmasıyla (geleneksel sistemlere göre %30 daha az karbon salımı gerçekleşmektedir) bina iyileştirmeleri ile birlikte %96 oranında karbon salımının azaltılabileceği görülmüştür.

Teşekkür

Bu proje, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Genel Müdürlüğü) ile İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü (Döner Sermaye İşletmesi) arasında Nisan 2015 tarihinde imzalanan Kocakır Ekolojik Yerleşme Planlaması ve Tasarımı konulu protokol kapsamında yapılmıştır.

KAYNAKLAR

1. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.2 Raporu, 2015. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Analiz ve Sentez Raporu, İTÜ & Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
2. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.3 Raporu, 2016. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Nazım İmar Planı Raporu, İTÜ & Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
3. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.4 Raporu, 2016. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Uygulama İmar Planı Raporu, İTÜ & Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
4. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Bileşen 4.6 Raporu, 2016. Kocakır Mevkii Rezerv Yapı Alanı Kentsel Tasarım Proje Raporu, İTÜ & Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
5. 'Yeterli konut çeşitliliğinin sağlanıp sağlanmadığını gösterir. 0.5'ten bü- yük olması beklenir.
6. ²Ekololijk yüzeylerin toplam alana oranı

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Üyeleri

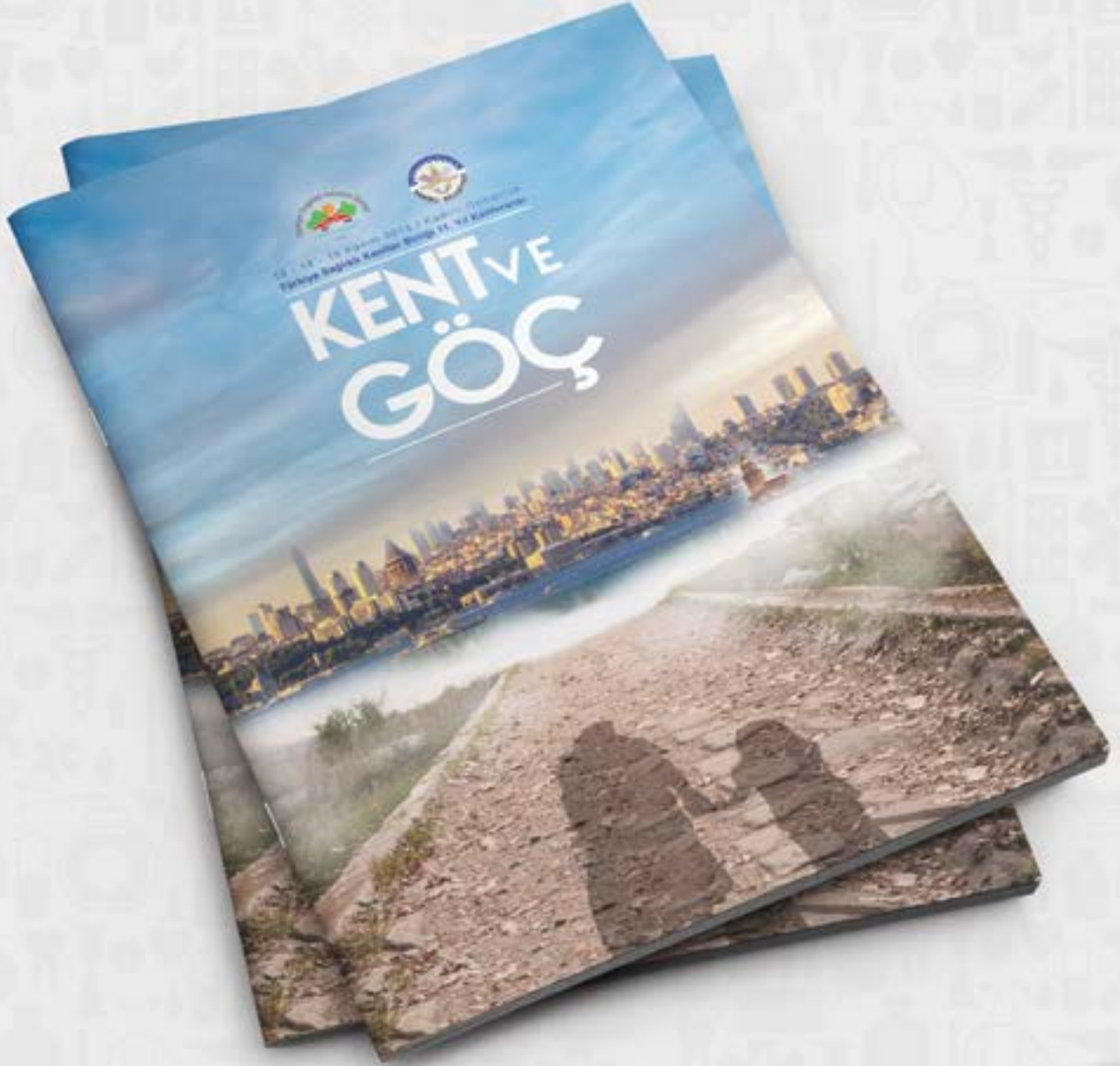
Abana Belediyesi / Kastamonu	Tel: 0366 564 11 65 Web: www.abana.bel.tr
Adalar Belediyesi / İstanbul	Tel: 0216 382 78 50 Web: www.adalar.bel.tr
Altınova Belediyesi / Yalova	Tel: 0226 461 29 40 Web: www.altinova.bel.tr
Amasra Belediyesi / Bartın	Tel: 0378 315 10 81 Web: www.amasra.bel.tr
Antalya Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0242 249 50 00 Web: www.antalya.bel.tr
Avanos Belediyesi / Nevşehir	Tel: 0384 511 40 64 Web: www.avanos.bel.tr
Aydın Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0256 226 63 52 Web: aydin.bel.tr
Balçova Belediyesi / İzmir	Tel: 0232 455 20 00 Web: www.balcova.bel.tr
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0266 239 15 10 Web: www.balikesir.bel.tr
Bandırma Belediyesi / Balıkesir	Tel: 0266 711 11 11 Web: www.bandirma-bld.gov.tr
Bayındır Belediyesi / İzmir	Tel: 0232 581 50 00 Web: www.bayindir.bel.tr
Beşiktaş Belediyesi / İstanbul	Tel: 0212 236 10 20 Web: www.besiktas.bel.tr
Bilecik Belediyesi	Tel: 0228 212 11 68 Web: www.bilecik.bel.tr
Burdur Belediyesi	Tel: 0248 233 53 90 Web: www.burdur-bld.gov.tr
Bursa Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0224 234 00 87 Web: www.bursa.bel.tr
Çankaya Belediyesi / Ankara	Tel: 0312 488 88 00 Web: www.cankaya.bel.tr
Darende Belediyesi / Malatya	Tel: 0422 615 25 00 Web: www.darende.bel.tr
Denizli Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0258 265 21 37 Web: www.denizli.bel.tr
Didim Belediyesi / Aydın	Tel: 0256 811 26 60 Web: www.didim.bel.tr
Dinar Belediyesi/ Afyon	Tel: 0272 353 60 53 Web: www.dinar.bel.tr
Edirne Belediyesi	Tel: 0284 213 91 40 Web: www.edirne.bel.tr
Erzurum Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0442 233 00 04 Web: www.erzurum.bel.tr

Gebze Belediyesi / Kocaeli	Tel: 0262 642 04 30 Web: www.gebze.bel.tr
Gölcük Belediyesi / Kocaeli	Tel: 0262 412 10 12 Web: www.golcuk.bel.tr
Hatay Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0326 214 91 90 Web: www.hatay.bel.tr
Isparta Belediyesi	Tel: 0246 211 61 61 Web: www.isparta.bel.tr
İnegöl Belediyesi / Bursa	Tel: 0224 715 10 10 Web: www.inegol.bel.tr
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0212 455 14 00 – 01 Web: www.ibb.gov.tr
İzmir Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0232 482 11 70 Web: www.izmir.bel.tr
Kadıköy Belediyesi / İstanbul	Tel: 0216 542 50 55 Web: www.kadikoy.bel.tr
Kadirli Belediyesi / Osmaniye	Tel: 0328 718 10 39 Web: www.kadirli.bel.tr
K. Maraş Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0344 223 50 72 Web: www.kahramanmaras.bel.tr
Karesi Belediyesi / Balıkesir	Tel: 0266 243 04 00 Web: www.karesi.bel.tr
Karşıyaka Belediyesi / İzmir	Tel: 0232 399 43 03 Web: www.karsiyaka.bel.tr
Kırıkkale Belediyesi	Tel: 0318 224 27 61 Web: www.kirikkale-bld.gov.tr
Kırşehir Belediyesi	Tel: 0386 213 44 85 Web: www.kirsehir.bel.tr
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0262 318 10 10 Web: www.kocaeli.bel.tr
Malkara Belediyesi /Tekirdağ	Tel: 0282 427 10 33 Web: www.malkara.bel.tr
Menteşe Belediyesi / Muğla	Tel: 0252 214 48 80 Web: www.mentese.bel.tr
Merkezefendi Belediyesi/ Denizli	Tel: 0258 265 38 88 Web: www.merkezefendi.bel.tr
Mersin Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0324 231 88 80 Web: www.mersin.bel.tr
Mezitli Belediyesi /Mersin	Tel: 0324 358 10 05 Web: www.mezitli.bel.tr
Mudanya Belediyesi / Bursa	Tel: 0224 544 16 50 Web: www.mudanya.bel.tr

Muğla Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0252 214 18 46 Web: www.muqla.bel.tr
Nilüfer Belediyesi / Bursa	Tel: 0224 441 16 03 Web: www.nilufer.bel.tr
Odunpazarı Belediyesi / Eskişehir	Tel: 0222 217 30 30 Web: www.odunpazari.bel.tr
Ordu Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0452 225 01 04 Web: www.ordu.bel.tr
Ortahisar Belediyesi	Tel: 0462 224 40 71 Web: www.trabzonortahisar.bel.tr
Osmancık Belediyesi / Çorum	Tel: 0364 611 43 23 Web: www.osmancik.bel.tr
Osmangazi Belediyesi / Bursa	Tel: 0364 611 43 23 Web: www.osmangazi.bel.tr
Osmaniye Belediyesi	Tel: 0 328 440 00 80 Web: www.osmaniye-bld.gov.tr
Pamukkale Belediyesi / Denizli	Tel: 0258 213 76 67 Web: www.pamukkale.bel.tr
Pendik Belediyesi / İstanbul	Tel: 444 81 80 Web: www.pendik.bel.tr
Samsun Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0362 431 60 90 Web: www.samsun.bel.tr
Sandıklı Belediyesi/ Afyon	Tel: 0272 512 6946 Web: www.sandikli.bel.tr
Serdivan Belediyesi / Sakarya	Tel: 0264 211 1050 Web: www.serdivan.bel.tr
Tepebaşı Belediyesi / Eskişehir	Tel: 0222 320 54 54 Web: www.tepebasi.bel.tr
Toroslar Belediyesi / Mersin	Tel: 0324 322 72 00 Web: www.toroslar-bld.gov.tr
Trabzon Büyükşehir Belediyesi	Tel: 0462 322 46 01 Web: www.trabzon.bel.tr
Urla Belediyesi / İzmir	Tel: 0232 754 10 88 Web: www.urla.bel.tr
Ürgüp Belediyesi / Nevşehir	Tel: 0384 341 70 76 Web: www.urgup.bel.tr
Yalova Belediyesi	Tel: 0226 813 98 46 Web: www.yalova.bel.tr
Yenipazar Belediyesi / Aydın	Tel: 0256 361 30 04 Web: www.yenipazar.bel.tr

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Kent ve Göç

Kitap istekleriniz için: skb@skb.org.tr

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.

